

Številka: IPP 007-998/2015/45
Ljubljana, dne 5. maj 2017
EVA: 2016-3130-0008
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/2013, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji sklep: Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (EVA 2016-3130-0008) ter ga posreduje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije. mag. Lilijana Kozlovič GENERALNA SEKRETARKA
PRILOGA: - Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (EVA 2016-3130-0008).
Prejmejo: - Državni zbor Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana, - Ministrstvo za javno upravo, Tržaška 21, Ljubljana, - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Mestni trg 4, Ljubljana.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- Boris Koprivnikar, minister, - mag. Tanja Bogataj, državna sekretarka, - Sašo Matas, generalni direktor Direktorata za javno naročanje, - mag. Urška Skok Klima, vodja Sektorja za sistem javnega naročanja.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Pri pripravi gradiva niso sodelovali zunanji strokovnjaki.
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
- Boris Koprivnikar, minister, - mag. Tanja Bogataj, državna sekretarka, - Sašo Matas, generalni direktor Direktorata za javno naročanje,

- mag. Urška Skok Klima, vodja Sektorja za sistem javnega naročanja,
- Maja Koković, višja svetovalka, Sektor za sistem javnega naročanja.

5. Kratek povzetek gradiva:

Cilj predlaganega zakona je zagotoviti usklajenost ureditve pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja z zakoni, ki urejajo javno naročanje, zlasti z Zakonom o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, v nadaljnjem besedilu: ZJN-3) ter večjo učinkovitost pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja. V skladu z veljavnim zakonom je pravno varstvo zagotovljeno v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku, vendar večina postopkov pravnega varstva poteka pred naročniki v predrevizijskem postopku in Državno revizijsko komisijo v revizijskem postopku. Tema postopkoma pravnega varstva je namenjen bistveni del rešitev predloga zakona, vendar pa se rešitve predloga zakona s ciljem povečanja učinkovitosti nanašajo tudi na sodni postopek.

Na podlagi ZJN-3 ter ugotovljenih pomanjkljivosti obstoječega sistema pravnega varstva na področju javnega naročanja se s predlogom sprememb nacionalne ureditve zagotavlja večja pravna jasnost, s posameznimi poenostavitvami in novimi instituti ter informatizacijo postopkov pravnega varstva pa tudi večja učinkovitost.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

S predlogom zakona se nekoliko spreminjajo takse za predrevizijski in revizijski postopek, a bistvenih finančnih posledic glede na razčlenitev zahtevkov za revizijo glede na predmet naročanja ne gre pričakovati. Predlagatelj ocenjuje, da se bodo prihodki iz naslova taks ob predpostavki, da bo trend vlaganja zahtevkov za revizijo stabilen, na letni ravni zmanjšali za manj kot 20.000 EUR. Zaradi poenostavitve in enotne ureditve taks v tem zakonu bodo namreč takse za zahtevke za revizijo zoper povabilo k oddaji ponudbe oziroma razpisno dokumentacijo za javna naročila gradenj nižje, za javna naročila blaga in storitev pa višje (namesto 1.500 EUR in 2.500 EUR znaša po novem taksa 2.000 EUR, namesto 3.500 EUR in 7.000 EUR pa znaša 4.000 EUR).

Zaradi vzpostavitve informatiziranega sistema pravnega varstva (t.im. portal eRevizija) se bodo povečali odhodki proračuna. Natančne ocene povečanja trenutno ni mogoče predvideti. Predvidoma bo za vzpostavitev tega informacijskega sistema in morebitne povezave z drugimi zalednimi sistemi (npr. portal javnih naročil, dokumenti sistem SPIS, MFERAC, sistem spletnih plačil UJP) potrebnih 300.000 EUR, od vzpostavitve dalje pa še 40.000 EUR/letno za delovanje oziroma redno

vzdrževanje tega sistema. Sredstva za vzpostavitev in delovanje enotnega informacijskega sistema, ki ga bo vzpostavila Državna revizijska komisija, še niso zagotovljena. Ta projekt bo treba zato še vključiti v Načrt razvojnih programov in v letu 2018 zagotoviti finančna sredstva v višini 300.000 EUR, v letu 2019 in za tem pa zagotoviti 40.000 EUR/letno za vzdrževanje.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (−) prihodkov državnega proračuna	- 4.750 EUR	- 19.000 EUR	- 19.000 EUR	- 19.000 EUR
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (−) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (−) odhodkov državnega proračuna		- 300.000	- 40.000	- 40.000
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (−) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (−) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil	Portal eRevizija			300.000 EUR
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih 				

proračunov,

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov.

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: **DA/NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **DA/NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **DA/NE**

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- večinoma.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
<p>Datum objave: 26. 10. 2016.</p> <p>V razpravo so bili vključeni: Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija), Računsko sodišče Republike Slovenije, Komisija za preprečevanje korupcije, Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Inženirska zbornica Slovenije, Združenje občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije in vsa ministrstva. V drugem krogu javne razprave je bil v razpravo vključen tudi Kabinet predsednika republike.</p> <p>Mnenja, predloge, pripombe so podali: Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za infrastrukturo, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za obrambo, Državna revizijska komisije, Računsko sodišče Republike Slovenije, Lekamiška zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Skupnost občin Slovenije in Mestna občina Ljubljana.</p> <p>Predlogi in pripombe so bili večinoma upoštevani deloma, pri čemer so bili upoštevani vsi predlogi in pripombe, ki niso v nasprotju z ustavno in pravno-sistemsko ureditvijo Republike Slovenije, zakonodajo EU ali predlaganimi rešitvami zakona.</p> <p>Bistvena nerešena vprašanja: /</p> <p>Javnost je bila vključena v pripravo gradiva. Gradivo je bilo v javni razpravi od 26. 10. 2016 do 15. 12. 2016.</p>	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
<p>Boris Koprivnikar MINISTER</p>	

Številka:
Ljubljana,

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/2013, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (EVA 2016-3130-0008) ter ga posreduje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

mag. Lilijana Kozlovič
GENERALNA SEKRETARKA

PRILOGA:

- Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (EVA 2016-3130-0008).

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana,
- Ministrstvo za javno upravo, Tržaška 21, Ljubljana,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Mestni trg 4, Ljubljana.

PREDLOG

**ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVNEM VARSTVU V POSTOPKIH
JAVNEGA NAROČANJA**

I. UVOD

- Predpisi Evropske unije, ki urejajo področje predloga zakona so naslednji:
- Direktiva Sveta št. 89/665/EGS z dne 21. decembra 1989 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje (UL L 395 z dne 30. 12. 1989, str. 33), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede vprašanja izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L 335 z dne 20. 12. 2007, str. 31), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 89/665/EGS),
- Direktiva Sveta št. 92/13/EGS z dne 25. februarja 1992 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o uporabi pravil Skupnosti za oddajo javnih naročil podjetij na vodnem, energetskem, transportnem in telekomunikacijskem področju (UL L 76 z dne 23. 3. 1992, str. 14), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede vprašanja izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L 335 z dne 20. 12. 2007, str. 31), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 92/13/EGS),
- Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L 216 z dne 20. 8. 2009, str. 76; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/81/ES) in
- Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94 z dne 28. 3. 2014, str. 1-64), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/23/EU).

Leta 2011 je začel veljati Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, 43/11, v nadaljnjem besedilu: ZPVPJN), s katerim je bil v naš pravi red prenesen poglavitni del Direktive Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede vprašanja izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L 335 z dne 20. 12. 2007, str. 31), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva št. 2007/66/ES) glede izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil. Z njim je bilo pravno varstvo v postopkih javnega naročanja urejeno na novo, in sicer v predrevizijskem postopku, ki poteka pred naročnikom, ter revizijskem postopku, ki poteka pred Državno revizijsko komisijo za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljnjem besedilu: Državna revizijska komisija). Pri najhujših kršitvah pa je mogoče pravno varstvo (ničnost) uveljavljati tudi v sodnem postopku pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani.

ZPVPJN je bil leta 2013 spremenjen z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 63/2013), s katerim se je povečala učinkovitost javnega naročanja na način, da se odpravi ugotavljanje in odprava nepravilnosti, ki glede na predmet naročanja in postopek izbire dobavitelja oziroma izvajalca niso bistvene ter na račun katerih

osebe, zainteresirane za dodelitev javnega naročila, niso oziroma ne bi mogle biti oškodovane. Določena je bila tudi prednostna obravnava zahtev za pravno varstvo zoper kršitve pri oddaji javnih naročil, ki so sofinancirana iz evropskih sredstev ter jasneje določen način odmere takse za predrevizijski in revizijski postopek.

Leta 2015 je bil sprejet Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, v nadaljnjem besedilu: ZJN-3), ki z uveljavitvijo v aprilu 2016 poenostavlja postopke javnega naročanja ter zagotavlja večjo prožnost pri oddaji javnih naročil, večjo gospodarnost, učinkovitost, prav tako pa spodbuja trajnostno, predvsem okoljsko manj obremenjujoče, socialno in inovativno javno naročanje. Pri tem je ključnega pomena tudi zagotovitev informacijsko podprtega okolja za izvedbo elektronskega javnega naročanja v vseh fazah, s čimer bodo razbremenjeni tako naročniki kakor tudi ponudniki v smislu nižjih stroškov in porabe časa ter kadrovske vire. ZJN-3, kot posledica implementacije novih direktiv s področja javnega naročanja (Direktiva 2014/24/EU in Direktiva 2014/25/EU), uvaja tudi določene nove vrste postopkov javnega naročanja, preimenovanje določenih postopkov in nabor storitev, za katere se uporablja milejši režim naročanja (namesto nekdanjih t.im. storitev iz seznama B ZJN-3 uvaja termin t.im. Posebne in druge socialne storitve). ZPVPJN se v določenih delih sklicuje na poimenovanja posameznih postopkov ali na nabor določenih storitev, ki so se z uveljavitvijo ZJN-3 spremenili, zaradi česar je posledično ZPVPJN potrebno uskladiti z ZJN-3.

Ob zavedanju prej omenjenih potrebnih sprememb je bila izvedena tudi analiza sedanjega sistema pravnega varstva v postopkih javnega naročanja z namenom izboljšanja le-tega, odprave morebitnih nejasnosti z namenom ugotovitve smotnosti in morebitne potrebe po siceršnji spremembi sistema. Na podlagi analize je bilo ugotovljeno, da se največkrat kot problematično izpostavlja dokončnost odločitev Državne revizijske komisije, neenotna praksa, trajanje postopkov pravnega varstva ter neučinkovitost pravnih sredstev. Iz analiziranih podatkov o ureditvi sedanjega sistema pravnega varstva v drugih državah članicah EU pa izhaja ugotovitev, da organizacija pravnega varstva v javnem naročanju v EU ni tako unificirana kot samo izvajanje javnega naročanja. V grobem se sistemi držav delijo med tiste, ki imajo pravno varstvo urejeno v okviru specializiranih teles in tiste, ki pravno varstvo zaupajo pravosodnemu sistemu. Glede pristojnega organa za odločanje o pravem varstvu v postopkih javnega naročanja pa tudi OECD zavzema stališče, da odločanje pred sodnimi organi predstavlja dražje postopke, predvsem povezane s trajanjem in ceno zastopanja, dolgotrajnejše postopke, oddaljenost od strank v primeru odločanja na višjih stopnjah ter manj izkušenj s področja, medtem ko odločanje pred specializiranim telesom pomeni enostavnejši in cenejši postopek, ki ravno zaradi svoje specializiranosti tudi zagotavlja več znanja in izkušenj in s tem strokovnosti odločitev, zlasti pa tovrstno odločanja zagotavlja hitrejšo postopke. V zvezi s tem pa tudi Direktiva 2007/66/EU določa, da se lahko pravno varstvo rešuje bodisi preko specializiranih teles bodisi znotraj pravosodnega sistema posamezne države članice. Prav tako ta direktiva ne zahteva večstopenjskosti pravnega odločanja. V Sloveniji je v predpogodbeni fazi odločanje koncentrirano v enem organu, v katerem odloča 5 funkcionarjev. Stopnja verjetnosti neusklojene pravne prakse pa je bistveno manjša, zato je tudi potreba po hierarhičnem usklajevanju te prakse minimalna.

Kot izhaja iz sodne prakse sodišča EU in uvodnih pojasnil Direktive 2007/66/ES, morajo države zagotoviti učinkovita in hitra pravna sredstva zoper odločitve naročnikov. Tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije (odločba U-I-238/07-52 z dne 2. 4. 2009, Uradni list RS, št. 32/09) je že zavzelo stališče, da je glavni cilj postopka revizije javnega naročila zagotoviti spoštovanje načel in pravil javnega naročanja in ne varstvo upravičenja posameznika, da bi bil v postopku javnega naročanja izbran kot najugodnejši ponudnik. Pravila javnega naročanja varujejo ponudnika, hkrati pa omejujejo naročnika pred samovoljnim ravnanjem. Končni cilj javno naročniške zakonodaje je, da sta oddaja in izvedba javnega naročila hitri in učinkoviti, saj se z javnim naročanjem zagotavljajo blago, storitve in gradnje, potrebne za opravljanje nalog javnega sektorja. Temu cilju sledijo tudi predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o pravem varstvu v postopkih javnega naročanja.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predlaganega zakona je zagotovitev učinkovitega pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja. V skladu z veljavnim zakonom je pravno varstvo zagotovljeno v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku, vendar večina postopkov pravnega varstva poteka pred naročniki v predrevizijskem postopku in Državno revizijsko komisijo v revizijskem postopku. Tema dvema fazama je namenjen bistveni del rešitev predloga zakona, vendar pa se rešitve predloga zakona s ciljem večje učinkovitost nanašajo tudi na sodni postopek.

2.2 Načela

Postopki pravnega varstva zoper kršitve pri oddaji javnih naročil temeljijo na načelih zakonitosti, hitrosti in učinkovitosti, dostopnosti, kontradiktornosti in javnosti. Z uresničevanjem teh načel pa se zagotavlja spoštovanje temeljnih načel javnega naročanja (načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, zagotavljanja konkurence med ponudniki, transparentnosti javnega naročanja, enakopravne obravnave ponudnikov ter sorazmernosti), ki se odraža zlasti v gospodarni in transparentni rabi javnih sredstev ter preprečevanju dajanja neutemeljene prednosti posameznih osebam, zainteresiranim za dodelitev javnega naročila. Predlog tega zakona z rešitvami, predstavljenimi v nadaljevanju, ne posega v temeljna načela veljavnega zakona, temveč prispeva k večji uresničitvi in sledenju tem načelom.

2.3 Poglavitne rešitve

S Predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravem varstvu v postopkih javnega naročanja se povečuje učinkovitost javnega naročanja, poglavitne rešitve predloga zakona, poleg sprememb, ki se nanašajo na uskladitev z ZJN-3 in drugih manjših popravkov besedila, pa so predstavljene v nadaljevanju.

Informatizacija postopka pravnega varstva:

DKOM je zahtevke za revizijo pri javnih naročilih, ki so bila sofinancirana iz sredstev EU, v letu 2014 rešila v povprečju v nekaj več kot 11 delovnih dneh, zahtevke za revizijo pri javnih naročilih, ki niso bila sofinancirana iz sredstev EU, pa je rešila v povprečju v 13,2 delovnih dneh. Čas trajanja revizijskega postopka pa, šteto od dneva posredovanja odločitve in dokumentacije s strani naročnika na DKOM za leto 2014 po podatkih Direktorata za javno naročanje znaša 34 dni. Podatki za leto 2015 se gibljejo v podobnih okvirjih. Na trajanje pravnega varstva pa poleg maksimalnih rokov, ki jih za posamezna ravnanja v predrevizijskem in revizijskem postopku določa ZPVPJN vpliva tudi vrsto drugih okoliščin, kot npr. ali je treba posamezna ravnanja v postopku sploh izvesti ali ne. Naročnik mora svojo odločitev o zahtevku za revizijo v skladu z ZPVPJN sprejeti v osmih delovnih dneh od prejema popolnega zahtevka za revizijo (kadar se zahtevke nanaša na vsebino objave ali razpisno dokumentacijo) oziroma v osmih delovnih dneh od poteka roka za izjasnitev izbranega ponudnika (kadar se zahtevke nanaša na odločitev o oddaji javnega naročila). Za razliko od naročnika mora DKOM odločitev o zahtevku sprejeti v 15 delovnih dneh, pri čemer si lahko rok odločanja v izjemnih okoliščinah podaljša za največ 15 delovnih dni. ZPVPJN pa določa tudi roke, v katerih sta naročnik in DKOM dolžna vlagatelja pozvati na dopolnitev zahtevka za revizijo in rok, v katerem lahko vlagatelj svoj zahtevek dopolni (3 delovni dnevi). Prav tako ZPVPJN določa tudi rok, v katerem mora naročnik izbranemu ponudniku omogočiti izjasnitev o naročnikovi odločitvi o oddaji javnega naročila (3 delovni dnevi). Nenazadnje ZPVPJN določa tudi avtomatično nadaljevanje postopka pravnega varstva v primeru zavrnitve zahtevka za revizijo pri naročniku, in v tem primeru tudi rok, v katerem je naročnik dolžan zahtevek za revizijo skupaj z

dokumentacijo odstopiti DKOM (3 delovni dnevi). Ob upoštevanju z ZPVPJN predpisanih maksimalnih rokov bi tako predrevizijski postopek znašal 44 dni, revizijski pa ob možnosti podaljšanja 70 delovnih dni, skupaj torej največ 114 dni.

Predlagatelj gradiva ocenjuje, da rokov za odločanje, ki jih DKOM-u določa zakon, zaradi zagotavljanja kvalitete odločanja ni primerno krajšati, z novelo zakona pa se z uvedbo informatizacije postopka pravnega varstva (t.im. portal eRevizija) bistveno skrajšajo roki posredovanja dokumentacije, pošiljanja poziva za dopolnitve, podajo izjasnitve itd. Portal eRevizija bo informacijsko podprta rešitev, preko katerega bo potekalo posredovanje vse dokumentacije, vlaganja zahtevkov, vročanje in obveščanje, kar bo postopek bistveno skrajšalo v tistih elementih, ki na samo vsebino in kvaliteto odločanja ne vplivajo. Rešitev pa je smiselna tudi z vidika prihajajočega prehoda na celovito elektronsko javno naročanje (torej tudi e-oddaja ponudb).

Ureditev taks:

S predlogom zakona se jasneje in enostavneje določa način in višina odmere takse za predrevizijski in revizijski postopek. V skladu z načelom sorazmernosti se določajo takse ločeno za blago, storitve in gradnje, kadar gre za naročila male vrednosti, in ločeno, kadar gre za druge vrste postopkov. Pri tem je za postopek oddaje naročila male vrednosti za vložitev zahtevka za revizijo zoper objavo oziroma razpisno dokumentacijo predlagana taksa v višini 2.000 eurov, za preostale postopke, ki jih ureja tudi zakonodaja Evropske unije, pa 4.000 eurov. Za enostavnejše postopke oziroma načine oddaje javnih naročil (npr. za oddajo posameznih naročil na podlagi okvirnega sporazuma) se ohranja določena enotna taksa v višini 1.000 eurov. Kadar se zahteva za pravno varstvo zoper kršitve v postopku javnega naročanja ne nanaša na razpisno dokumentacijo ali na portalu javnih naročil objavljeno povpraševanje za ponudbe, temveč se nanaša na posamezno odločitev, ki jo naročnik sprejme po prejemu oziroma odpiranju ponudb, pa se taksa ohranja kot v obstoječi ureditvi in se odmeri v odstotku vrednosti oziroma cene najugodnejše ponudbe, in sicer v višini 2 %. Tako odmerjena taksa pa ne sme znašati manj kot 500 eurov in ne več kot 25.000 eurov. Da bi bilo pravno varstvo zoper kršitve v postopkih javnega naročanja dostopno tudi manjšim ponudnikom, zakon še vedno omogoča, da se taksa odmeri od vrednosti posameznega sklopa naročila, v katerem vlagatelj zahtevka za revizijo naročniku očita nepravilnosti. Določa se tudi taksa v višini 1.000 eur za vse morebitne primere, kjer takse ni mogoče določiti v skladu s členom, ki ureja takse.

Zagotavljanje enotnosti odločanja in občna seja:

Kljub očitkom o neenotni praksi odločanja DKOM in pozivu k sprejetju ukrepov za povečanje enotnosti odločanja, predlagatelj ugotavlja, da že sedanja ureditev do neke mere zagotavlja enotnost odločanja. Skladno z določili 13. člena veljavnega Poslovnika DKOM predsednik DKOM skliče strokovni kolegij vseh članov in svetovalcev DKOM, ki jim omogoča sprotno seznanitev z vso aktualno prakso DKOM, z namenom, da tej sledijo tudi pri vodenju ostalih revizijskih postopkov. Z namenom zagotovitve še tesnejše izmenjave informacij ter s tem dodatnega mehanizma za zagotavljanje enotne prakse organa pa predsednik DKOM enkrat tedensko skliče tudi kolegij predsednika in članov DKOM, na katerem se obravnavajo vprašanja in okoliščine, povezane z delom DKOM, hkrati pa je kolegij namenjen tudi izmenjavi in poenotenju stališč v zvezi s konkretnimi pravnimi in dejanskimi vprašanji v posameznih zadevah, ki so še v reševanju pred DKOM. DKOM za enotnost svoje prakse skrbi tudi formalno, in sicer prek instituta občne seje (12. člen Poslovnika), katerega primarna pristojnost je prav sprejemanje načelnih pravnih mnenj in stališč o vprašanih, ki so pomembna za enotno uporabo zakonov in prakso DKOM.

Predlagatelj gradiva pa obveznost sklica občne seje ureja kot zakonsko materijo, pri čemer se temu institutu daje bistveno večja teža. Občno sejo lahko skliče predsednik DKOM, in sicer bodisi na lastno

pobudo bodisi na zahtevo najmanj dveh članov DKOM. Stališča občne seje so skladno s predlogom zakona zavezujoča in jih je potrebno upoštevati pri delu DKOM, spremenijo pa se lahko samo na novi občni seji. Stališča občne seje o pomembnih pravnih ali strokovnih vprašanih morajo biti javno objavljena na spletni strani DKOM, da se lahko z njimi seznanijo tudi zainteresirana strokovna javnost.

Imenovanje predsednika in članov DKOM ter način odločanja:

DKOM, kot specializiran organ za odločanje v revizijskem postopku, je poseben, neodvisen in samostojen državni organ, ki odloča o zakonitosti oddaje javnih naročil v vseh stopnjah postopka javnega naročanja. Ima predsednika/predsednico in štiri člane/članice, katerih mandat traja osem let in so lahko ponovno imenovani ter imajo status državnega funkcionarja. Imenuje in razrešuje jih Državni zbor RS (v nadaljnjem besedilu: DZ RS) na predlog svoje komisije, pristojne za mandate in volitve. Pristojna komisija objavi razpis, v katerem navede, da morajo kandidati izpolnjevati pogoje ter za dokazovanje priložiti vsa dokazila (ni pozivov k dopolnitvi, niti pridobivanja podatkov iz uradnih evidenc) ter preveri ali izpolnjujejo pogoje za imenovanje. Pri tem komisija kandidate izbira le ob pregledu vlog ter tiste, ki izpolnjujejo pogoje, predlaga v glasovanje DZ RS. Komisija ne opravi razgovorov s kandidati, niti se o njihovi strokovnosti in osebni primernosti ne presoja.

S prelaganimi spremembami pa se uvaja dodaten pogoj za imenovanje predsednika in članov Državne revizijske komisije, in sicer da ta v zadnjih 3 letih pred objavo razpisa ni bil član organa politične stranke. V nadaljevanju pa se ureja nov način imenovanja predsednika in članov Državne revizijske komisije, ki po predlogu tega zakona poteka na način, ki je izenačen z Informacijskim pooblaščenecem, Varuhom človekovih pravic, Varuhom načela enakopravnosti ter drugih primerljivih funkcij (npr. predsednik KPK, predsednik Računskega sodišča RS). Predlagani način imenovanja predsednika in članov je zlasti pomemben z vidika, ker bodo tako kandidati za predsednika in člane ter tudi sam postopek izbire in imenovanja zagotovo bolj podvrženi javnosti, s čimer se zagotavlja bistveno večja transparentnost imenovanja predsednika in članov Državne revizijske komisije.

Učinkovita pravna sredstva (odškodnina, razveljavitev pogodbe):

Odškodnina:

V zvezi s samim ugotavljanjem odškodninske odgovornosti (in posledično presoji utemeljenosti odškodninskega zahtevka) pa predlog zakona predlaga uvedbo krivdne odgovornosti namesto odgovornosti brez krivde (pri uveljavljanju odškodnin). Področje odškodninskega prava pri nas ureja OZ, ki v 132. členu opredeljuje pravno priznano škodo *zmanjšanje premoženja (navadna škoda), preprečitev njegovega povečanja (izgubljeni dobiček), pa tudi povzročitev telesnih ali duševnih bolečin ali strahu drugemu ter okrnitev ugleda pravne osebe (nepremoženjska škoda)*. Podlage za odgovornost določa 131. člen OZ v skladu s katerim je tisti, ki povzroči drugemu škodo, le-to dolžan povrniti, če ne dokaže, da je nastala brez njegove krivde. Odškodninska odgovornost je vrsta obligacijskega razmerja, katerega vsebina je obveznost odgovorne osebe povrniti oškodovancu škodo, za katero odgovarja, in pravica oškodovanca zahtevati od odgovorne osebe povrnitev te škode. Da bi odškodninska odgovornost nastala, morajo biti izpolnjene naslednje predpostavke odškodninske odgovornosti: nedopustno ravnanje ali škodljivo dejstvo (protipravno ravnanje), nedopustna škoda, vzročna zveza in krivda. Krivda je podana, kadar oškodovalec povzroči škodo namenoma ali iz malomarnosti, pri čemer se krivda domneva, in sicer povzročitelj škode velja za krivega, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Glede oblike krivde v civilnem pravu govorimo o namenu in malomarnosti. Za nastanek odškodninske odgovornosti zadostuje malomarnost oškodovalca. Vendar ima krivda v civilnem pravu drugačen pomen kot v kazenskem. V civilnem pravu se krivda presoja po objektiviziranem merilu ustrezne skrbnosti. Pri objektivni odškodninski odgovornosti (ali odgovornosti brez krivde) pa krivda ni predpostavka odškodninske odgovornosti. Predlagatelj gradiva tako ocenjuje, da je tudi za presojno uveljavljanja odškodninskih zahtevkov v postopkih javnega naročanja potrebno slediti splošnim pravilom

obligacijska prava glede odškodnine.

Razveljavitev pogodbe:

V skladu z Direktivo 2007/66/ES morajo države zagotoviti učinkovito in hitro revizijo odločitev, ki so jih sprejeli naročniki, ukrepi oziroma odločanje o ukrepih, ki so v skladu z direktivo namenjeni temu (začasni ukrepi, razveljavitev, odškodnina) pa se lahko prenesejo na različne organe. Prav tako direktiva določa, da razen kadar o pritožbi odloča naročnik ali organ, ki nima narave tribunala, ni nujno, da imajo revizijski zahtevki samodejni suspenzivni učinek. V tej luči ter z namenom zagotavljanja učinkovitega pravnega varstva, predlagatelj zakona omejuje institut ničnosti pogodbe v ZPVPJN le na najhujše kršitve, poleg tega pa uvaja institut razveljavitve (izpodbojnosti) pogodbe.

Razlogov za takšno ureditev je več. Predlagatelj ugotavlja, da sta instituta ničnosti in izpodbojnosti že urejena v OZ. Tudi pogodba o izvedbi javnega naročila je nična, če stranka nima pravne ali poslovne sposobnosti oziroma sposobnosti razsojanja, če je pogodba navidezna, če predmet izpolnitvenega ravnanja ni določen, mogoč ali dopusten, če ni poslovne podlage ali je ta nedopustna, če ni sklenjena v ustrezni obliki, je njena vsebina v nasprotju s prisilnim predpisom (pri čemer zakon, ki ureja javno naročanje predstavlja tak predpis) ali gre za oduroško pogodbo. Pogodbo o izvedbi javnega naročila pa je mogoče tudi izpodbijati, če obstaja očitno nesorazmerje med vrednostjo nasprotnih izpolnitvenih ravnanj (čezmerno prikrajšanje) oziroma, če je bila volja ene stranke izražena z grožnjo, v zmoti ali na podlagi prevare. Gre za dve vrsti neveljavnosti pogodb, ki ju ureja OZ, pri čemer je bistveno pri teh dveh institutih dejstvo, da ničnost učinkuje sama po sebi, uveljavljanje ni vezano na rok, uveljavi pa jo lahko tudi tretji, ki izkaže pravno korist, medtem ko izpodbojnost lahko uveljavlja samo pogodbeni stranka, v izpodbojnem roku in učinkuje z razveljavitvijo in sicer za nazaj (*ex tunc*).

Zaradi narave pogodbe o izvedbi javnega naročila in narave oziroma namena, ciljev in načel javnega naročanja in pravnega varstva v teh postopkih, nenazadnje pa tudi zaradi varovanja javnega interesa in zagotavljanja nemotenega delovanja javnih organov ter zagotavljanja javnih storitev, pa je po oceni predlagatelja zakona smiselno v ZPVPJN urediti neveljavnost pogodbe tako, da bo sledil načelom javnega naročanja tudi v pogodbeni fazi.

Izpodbojnost, zgolj na način, kot ga pozna OZ, v tem kontekstu ni primeren institut, niti z direktivo usklajena sankcija, ki rezultira v prenehanju pogodbe in ker jo lahko uveljavljata le pogodbeni stranki (naročnik in izvajalec), zato niti pravno niti smiselno ne sledi namenu direktive, ki ureja razveljavitev kot alternativno sankcijo zaradi kršitve predpisov javnega naročanja in varovanja pravic neizbranega ponudnika. Razveljavitev pogodbe, kot ga priznava tudi Direktiva 2007/66/ES pa je institut, ki predstavlja tako za naročnike kot gospodarske subjekte učinkovito rešitev oziroma pravno sredstvo, ki ga je mogoče uveljavljati tudi po predhodnem neuspešnem revizijskem postopku ali celo brez te procesne predpostavke. Za razliko od izpodbojnosti po OZ, ga po predlogu zakona lahko uveljavlja vsaka oseba, ki izkaže interes. S to predlagano rešitvijo je omogočeno sodno varstvo v pogodbeni fazi, zaradi česar drugačen institut pravnega varstva zoper odločitev DKOM, ki ne bi imela suspenzivnega učinka, ni smiselno oziroma ga predlagatelj zakona ureja na način, da najbolj zadosti interesom ponudnikov (to je pridobitev posla oziroma možnost konkuriranja) in interesom naročnika (učinkovita sklenitev pogodbe oziroma pridobivanje storitev, blaga in gradenj) hkrati pa v primeru najhujših kršitev zagotavlja tudi sankcioniranje tovrstnih kršitev z razveljavitvijo posla ali od njegovega nastanka, od trenutka pravnomočne odločitve o razveljavitvi dalje ali morebitno ohranitev posla v veljavi. Vse navedeno pa sledi tudi javnemu interesu, to je nemoteno zagotavljanje javnih storitev in zakonita oddaja javnih naročil.

Sodišče ima ob uveljavljanju tega instituta tudi več diskrecijske pravice glede odločanja o usodi pogodbe, katere izpodbojnost se uveljavlja. Predlagana ureditev namreč predvideva tako razveljavitev celotne pogodbe ali posameznih določb (kot je to pri institutu ničnosti in izpodbojnosti pogodbe – *ex*

tunc), kot tudi možnost razveljavitve preostanka obveznosti pogodbe v izvajanju od pravnomočnosti tovrstne odločitve dalje (*ex nunc*), skrajšanje njene veljavnosti ali celo morebitno ohranitev pogodbe v veljavi. Predlagatelj zakona tako ocenjuje, da je bolj smiselno v sodnem postopku urediti uveljavljanje ničnosti in izpodbojnosti, saj bi lahko s širšim naborom možnih rešitev glede veljavnosti sporne pogodbe dosegli racionalnejšo razrešitev zadeve, naročnik pa bi imel v primeru razveljavitve z odložnim rokom tudi zadosti časa, da izvede novo javno naročilo in s tem nemoteno zagotavlja izvajanje javnih storitev.

Skladno z zahtevo direktive, zapisano v preambuli, pa tudi glede na ureditev v drugih državah, menimo, da je zaradi pravne varnosti obligacijskih razmerij rok za vložitev zahtevka za uveljavljanje neveljavnosti potrebno omejiti na 12 mesecev od podpisa pogodbe oz. glede na to, da je v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja vse pogodbe potrebno objaviti na portalu e-naročanje, od objave na tem portalu (po sedanjem sistemu namreč časovne omejitve ni).

Predlagan rešitev tudi sledi usmeritvam Direktive 2007/66/ES, ki v uvodnih pojasnilih 13 in 14 izpostavlja, da neveljavnost ne bi smela biti samodejna (kot se to domneva pri ničnosti), temveč bi jo moral potrditi neodvisen organ ali bi morala biti rezultat njegove odločitve. Prav tako izpostavlja, da je neveljavnost najučinkovitejši način za ponovno vzpostavitev konkurenčnosti in ustvarjanja novih poslovnih priložnosti za tiste subjekte, ki jim je bila priložnost za konkuriranje nezakonito odvzeta.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ne vpliva na prihodke proračuna države, odhodki pa bodo zaradi vzpostavitve informatiziranega sistema pravnega varstva (t.im. portal eRevizija) nekoliko nižji. Natančne ocene znižanja ni mogoče predvideti. Sredstva za vzpostavitev enotnega informacijskega sistema, ki ga bo vzpostavila Državna revizijska komisija še niso zagotovljena, za kar bo potrebno projekt na novo vključiti v Načrt razvojnih programov in zagotoviti finančna sredstva, za leto 2018 v višini 300.000 EUR in za nadaljnje vzdrževanje 40.000 EUR letno.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne vpliva na prihodke proračuna države, odhodki pa bodo zaradi vzpostavitve informatiziranega sistema pravnega varstva (t.im. portal eRevizija) nekoliko nižji. Natančne ocene znižanja ni mogoče predvideti. Sredstva za vzpostavitev enotnega informacijskega sistema, ki ga bo vzpostavila Državna revizijska komisija še niso zagotovljena, za kar bo potrebno projekt na novo vključiti v Načrt razvojnih programov in zagotoviti finančna sredstva, za leto 2018 v višini 300.000 EUR in za nadaljnje vzdrževanje 40.000 EUR letno.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Zakonodajca Evropske unije dopušča, da države članice Evropske unije pravno varstvo zoper kršitve v postopkih javnega naročanja uredijo samostojno. Zaradi tega se ureditev sistema pravnega varstva v teh državah zelo razlikuje. V večini držav članic Evropske unije so za odločanje o kršitvah pri oddaji javnih naročil pristojna sodišča – bodisi administrativna, bodisi civilna. Mnoge države članice so sistem pravnega varstva uredile tako, da potekajo postopki pravnega varstva najprej pred posebnimi neodvisnimi organi, šele nato pa pred sodišči. Glede na navedeno so tudi nadomestila za vodenje

postopkov pravnega varstva urejena zelo različno. V večini drugih držav članic Evropske unije je višina takse, ki jo morajo vplačati vlagatelji zahteve za pravno varstvo, odvisna od več dejavnikov, npr. vrednosti javnega naročila, vrste predmeta javnega naročanja (blago, storitve ali gradnje), vrste in teže kršitve naročnika, vrste odločitve naročnika, ki se izpodbija, števila očitanih kršitev.

Evropska komisija pa je izvedla tudi oceno učinkovitosti Direktive 89/665/EGS in Direktive 92/13/EGS, kakor sta bili spremenjeni z Direktivo 2007/66/ES, glede revizijskih postopkov na področju javnih naročil. Poročilo komisije Evropskemu parlamentu in Svetu je bilo sprejeto 24. januarja 2017, iz njega pa izhaja, da je cilj teh direktiv zagotoviti, da bi na podlagi minimalnih revizijskih standardov EU gospodarski subjekti po vsej EU imeli dostop do hitrih in učinkovitih pravnih postopkov za povnitev škode v primerih oddaje naročil, ki po njihovem mnenju pomenijo kršitev direktiv o javnih naročilih. Direktivi o pravnih sredstvih sta zato zelo pomembna sestavina področja javnih naročil in edinstven primer zakonodaje EU, ki omogoča popolno uveljavljanje pravic EU na nacionalni ravni.

Direktivi o pravnih sredstvih omogočata uporabo pravnih sredstev tako pred podpisom pogodbe (predpogodbena pravna sredstva) kot po njem (pravna sredstva po sklenitvi pogodbe). Predpogodbena pravna sredstva vključujejo pravico do začasnih ukrepov, obvezno obdobje mirovanja med odločitvijo o oddaji naročila in sklenitvijo pogodbe ter zahtevo po razveljavitvi postopka oddaje naročila, dokler se preiskuje pritožba za preprečitev oddaje naročila. Cilj pravnih sredstev po sklenitvi pogodbe je razglasitev obstoječe pogodbe za neveljavno in/ali zagotovilo kompenzacije (zlasti nadomestil za škodo) prizadetim strankam po podpisu zadevne pogodbe. Drugi ključni elementi direktiv o pravnih sredstvih so samodejno obveščanje ponudnikov o razlogih za njihovo neuspešnost, režim časovnih rokov za vložitev zahtevkov ter alternativne kazni (tj. skrajšanje trajanja pogodbe ali odreditev glob) v primerih, ko uporaba neveljavnosti ni primerna

Kot izhaja iz omenjenega poročila, so vse države članice direktivi o pravnih sredstvih v celoti prenesle v svoje nacionalne zakonodaje. Države članice so glede na minimalno uskladitev, ki je bila dosežena z direktivama o pravnih sredstvih, sprejele nacionalna pravila z različnimi področji uporabe in značajem, pri čemer so upoštevale ustrezne pravne tradicije. Kot posledica tega so bili v posameznih državah članicah ustanovljeni različni revizijski organi. V 14 državah članicah delujejo upravni revizijski organi za javna naročila, ki so bodisi specializirani ali ne. V ostalih državah članicah je za revizijo postopkov javnih naročil odgovoren obstoječ sodni revizijski organ. Vse države članice zahtevajo, da je revizijski postopek na voljo vsakomur, ki ima ali bi imel interes za pridobitev določenega naročila in ki je bil ali bi lahko bil oškodovan zaradi domnevne kršitve.

V vseh državah članicah obstajajo določbe za tri obvezne vrste pravnih sredstev (začasni ukrepi, razveljavitev sprejetih odločitev in nadomestila za škodo), vendar se njihovi pristopi močno razlikujejo glede na njihove pravne tradicije.

Kar zadeva druge ključne elemente direktiv o pravnih sredstvih, je položaj, kot izhaja iz omenjenega poročila zgoraj, naslednji:

- V vseh državah članicah je določeno, da so ponudniki ob odločitvi o oddaji naročila samodejno obveščeni o razlogih za svojo neuspešnost.
- Vse države članice uporabljajo minimalno obdobje mirovanja, kot ga zahtevata direktivi o pravnih sredstvih. V številnih primerih je bilo opredeljeno daljše obdobje mirovanja od minimalnega obdobja mirovanja, ki ga določata navedeni direktivi.
- Vse države članice predvidevajo neveljavnost v primerih, ko javni naročnik/naročnik odda naročilo brez predhodne objave obvestila o naročilu v aplikaciji TED, kadar to v skladu z direktivami o javnih naročilih ni dovoljeno. Večina držav članic je v svojo zakonodajo prenesla določbe o obvestilu o prostovoljni predhodni preglednosti, ki javnim naročnikom/naročnikom omogoča, da se izognejo kazni neveljavnosti. Na podlagi informacij, dostopnih v aplikaciji TED, je bila uporaba tega obvestila od leta 2010 dokaj ustaljena, objavljenih pa je bilo okoli 10 000

- obvestil letno.
- Večina držav članic glede rokov za vložitev zahtevkov za predpogodbena pravna sredstva upošteva strukturo direktiv o pravnih sredstvih in torej določa roke, ki izražajo minimalno obdobje mirovanja. V nekaterih primerih pa je določeno daljše obdobje.
  - Številne države članice glede rokov za zahteve za neveljavnost uporabljajo točno tako strukturo, kot jo določata direktivi o pravnih sredstvih. V drugih državah članicah ni določeno, da začne z objavo razpisa in obvestilom o oddaji naročila teči 30-dnevni rok. Vsekakor v primerih, ko ni objave ali obvestila, vse države članice določajo šestmesečni rok, ki začne teči od dne, ki sledi datumu sklenitve pogodbe.
  - V nekaterih državah članicah lahko začne veljati obdobje začasne prekinitve oddaje javnega naročila, dokler ni sprejeta odločitev o pritožbi zoper prvostopenjsko odločitev ali celo dlje. V veliki večini držav članic lahko sodišče ali revizijski organ odpravi začasno prekinitvev na zgodnejši stopnji.
  - Večina držav članic je v svojo zakonodajo za alternativne kazni uvedla odreditev globe in/ali skrajšanje trajanja pogodb. Vendar se te kazni uporabljajo zgolj občasno, saj veljajo za najmanj učinkovito pravno sredstvo. Države članice zlasti menijo, da globe pomenijo zgolj prerazporeditev sredstev.

V nadaljevanju so predstavljene ureditve pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja v določenih državah (Češka, Združeno kraljestvo - Anglija, Wales, Škotska in Severna Irska, Nemčija, Francija, Madžarska, Italija, Poljska, Romunija, Slovaška, Španija), in sicer zlasti glede pristojnosti za odločanje o zahtevkih za pravno varstvo in nadomestil za postopke, v katerih specializirani organi oziroma sodišča obravnavajo tovrstne zahteve. Podatki so povzeti po dokumentu »A few questions about Implementation on the EU public procurement directives« z dne 2. junija 2016, pripravljen s strani družbe DENTOS.

Češka

Na Češkem poteka pravno varstvo pred Uradom za varstvo konkurence, in sicer v skladu s predvidenim administrativnim postopkom. Odločitve tega organa se lahko izpodbijajo v postopku pred rednimi sodišči. Za začetek postopka pravnega varstva morajo vlagatelji plačati takso v višini 1 % vrednosti ponudbe, vendar ne manj kot 1.850 eurov in ne več kot 370.000 eurov.

Združeno kraljestvo - Anglija, Wales, Škotska in Severna Irska

Za razliko od nekaterih držav članic, kjer so za odločanje o pravnem varstvu ustanovljeni posebni organi poteka v Združenem kraljestvu pravno varstvo v postopkih javnega naročanja pred sodišči. V Angliji in Walesu je tako pravno varstvo v postopkih javnega naročanja zagotovljeno pred Višjim sodiščem (High Court), na Škotskem pa pred sodiščem (Court of Session), ki je pravzaprav po svoji funkciji najvišje civilno sodišče.

Nemčija

Pravno varstvo v postopkih javnega naročanja (samo za javna naročila nad EU mejnimi vrednosti) poteka v Nemčiji pred javnonaročniškimi tribunali, ki so organizirani tako na zvezni kot federalni ravni. Javnonaročniški tribunali delujejo primerljivo sodiščem, pri izvajanju svojih nalog so namreč samostojni. Odločajo v kontradiktornem postopku, ki praviloma vključuje tudi ustno obravnavo, v tem postopku pa so dolžni raziskati vse zatrjevane kršitve. Zoper odločitve tribunalov je mogoča pritožba, o kateri odločajo Višja regionalna sodišča (Oberlandesgericht - OLG). V postopku pravnega varstva na prvi stopnji je zagotovljena avtomatična suspenzivnost postopka javnega naročanja, na drugi stopnji pa jo morajo vlagatelji izrecno zahtevati kot uvedbo začasnega ukrepa. Za postopek pravnega varstva morajo vlagatelji plačati takso, višina te pa je odvisna od vrednosti javnega naročila, ki je predmet presoje.

Francija

V Franciji poteka pravno varstvo v postopkih javnega naročanja pred specializiranimi upravnimi sodišči. Spori se rešujejo v skrajšanem postopku z enim sodnikom, ki trajajo 16 dni v primeru kadar gre za pravno varstvo v predpogodbeni fazi (tj. še preden je sklenjena pogodba o izvedbi javnega naročila) oziroma 1 mesec, če gre za pravno varstvo v post-pogodbeni fazi. Zoper odločitve sodišča je možna pritožba na Conseil d'Etat. V praksi so dokončne odločitve praviloma sprejete v roku enega leta.

Madžarska

Za odločanje o zahtevah za pravno varstvo je na Madžarskem na prvi stopnji pristojen odbor (Public Procurement Arbitration Board), ki deluje v državnem organu, pristojnem za javno naročanje (Public Procurement Authority). Zoper odločitve tega organa je dopustna pritožba na sodišče. Postopek na prvi stopnji, tj. pred odborom, traja od 15 do 60 dni, pri čemer se lahko rok odločanja izjemoma podaljša še za največ 30 dni. Za vodenje postopka pravnega varstva je predvidena taksa, ki jo mora ob vložitvi zahteve za pravno varstvo vplačati vlagatelj. Pred tem pa lahko stranke poskušajo spor rešiti tudi v t.i. neformalnem postopku, ki je za stranke enostavnejši, cenejši, zlasti pa hitrejši.

Italija

Italijanska ureditev pravnega varstva zagotavlja ponudnikom uveljavljanje kršitev v postopkih javnega naročanja pred regionalnimi upravnimi sodišči. Postopki pred temi sodišči trajajo približno eno leto odvisno od konkretnega primera, v okviru teh postopkov pa o morebitnih zahtevah za sprejem začasnih ukrepov sodišča odločajo hitreje, in sicer v nekaj tednih. Za postopek pravnega varstva je treba plačati takso, višina te pa je odvisna od ocenjene vrednosti javnega naročila, in sicer lahko znaša od 2.000 do 6.000 eurov.

Neodvisno od omenjenega postopka pravnega varstva, ki poteka pred sodiščem pa lahko tako ponudniki kot javni naročniki nacionalni protikorupcijski organ zaprosijo za izdajo mnenja o kateremkoli vprašanju, povezanem s postopki oddaje javnih naročil. Mnenje tega organa je za stranke postopka obvezujoče, v kolikor so se predhodno strinjale, da ga bodo upoštevale. Nacionalni protikorupcijski organ sprejme odločitev v tridesetih dneh.

Poljska

Na Poljskem poteka na prvi stopnji pravno varstvo zoper kršitve v postopkih javnega naročanja pred posebnim kvazi sodnim organom – National Chamber of Appeals, na drugi stopnji pa pred pristojnimi sodišči. Postopki na prvi stopnji so kontradiktorni in se končajo v 15-ih dneh. Sodišča pa morajo o pritožbah zoper odločitve prvostopenjskega organa odločiti najpozneje v enem mesecu. Za postopke pravnega varstva na prvi in drugi stopnji je predvideno plačilo takse. Za postopke pravnega varstva na prvi stopnji je predvidena taksa od 1.700 do 4.600 eurov, za pritožbeni postopek pa od 8.700 do 23.255 eurov, odvisno od postopka javnega naročanja, ki je predmet presoje.

Romunija

V Romuniji je za pravno varstvo v postopkih javnega naročanja na prvi stopnji pristojen poseben organ – National Council for Solving Complaints, ki je del državne uprave. Na drugi stopnji pa o pritožbah zoper odločitve tega organa odločajo sodišča. Postopki pravnega varstva na prvi stopnji lahko trajajo do največ dvajset dni, sodišča pa o pritožbi zoper prvostopenjsko odločitev odločajo več mesecev. Romunska ureditev v primerjavi z večino drugih držav članic Evropske unije za postopek pravnega varstva na prvi stopnji ne predvideva plačila takse. Določa pa obveznost, da se iz vplačane garancije v

višini 1% vrednosti javnega naročila unovči nadomestilo za postopek pravnega varstva, kadar ponudnik z zahtevkom za revizijo ni uspel. Za postopek pravnega varstva na drugi stopnji pa je predvideno plačilo takse, ki je zanemarljive vrednosti, ta namreč znaša manj kot en euro.

Slovaška

Na Slovaškem poteka pravno varstvo pred Uradom, pristojnim za javna naročila (Office for Public Procurement) (v nadaljevanju: urad). V skladu s predvidenim administrativnim postopkom poteka odločanje v tem organu na dveh stopnjah, in sicer odloča na drugi stopnji Svet urada – Council of the Office. Odločitve Sveta urada se lahko izpodbijajo v postopku pred rednimi sodišči, pri čemer pritožbe nimajo suspenzivnega učinka, razen če sodišče odloči drugače. Postopki pred uradom se zaključijo na prvi stopnji najkasneje v 30-ih dneh, na drugi stopnji v 45-dneh. Sodišča pa za odločanje o pritožbah nimajo zakonsko predpisanega roka, običajno pa taki postopki trajajo dve leti. Ne glede na splošno predviden način poteka pravnega varstva slovaška zakonodaja v določenih okoliščinah omogoča, da ponudniki preden začnejo pravno varstvo pred uradom, zahtevo za pravno varstvo vložijo tudi pred naročnikom. V teh primerih je to predpogoj oziroma ena od procesnih predpostavk, da se lahko pravno varstvo kasneje nadaljuje pred uradom. Za postopek pravnega varstva pred naročnikom ni predvideno plačilo takse. Za začetek postopka pravnega varstva pred uradom, kot tudi za pritožbeni postopek pred Svetom urada pa morajo vlagatelji plačati takso. Taksa za prvo stopnjo je odvisna od vrednosti javnega naročila in faze postopka javnega naročanja ter lahko znaša tudi do 150.000 eurov, taksa za drugo stopnjo pa znaša največ do 6.000 eurov. Za razliko od pritožbenega postopka znotraj urada znaša taksa za pritožbeni postopek pred sodiščem približno 70 eurov.

Španija

V Španiji poteka na prvi stopnji pravno varstvo zoper kršitve v postopkih javnega naročanja pred posebnim *kvazi* sodnim organom – Administrative Central Court of Contractual Appeals (Tribunal Administrativo Central de Recursos Contractuales - TACRC) s sedežem v Madridu, na drugi stopnji pa pred pristojnimi sodišči. Postopki na prvi stopnji so kontradiktorni in se končajo v 15-ih dneh. Sodišča pa morajo odločitve o pritožbah zoper odločitve prvostopenjskega organa sprejeti v 20-ih dneh po zaključenem sodnem postopku, pri čemer samo trajanje sodnega postopka ni izrecno predpisano. Za pritožbeni postopek pred sodišči morajo vlagatelji plačati takso, ki je odvisna od vrste postopka.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona z vidika odprave administrativnih ovir z uvedbo informatiziranega postopka pravnega varstva pozitivno vpliva na postopke oziroma poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne vpliva na obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Sprejem zakona ne vpliva na okolje, ki vključuje prostorske in varstvene vidike.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Sprejem zakona vpliva na gospodarstvo, in sicer z zagotavljanjem bolj učinkovitega in hitrejšega pravnega varstva v postopkih javnega naročanja in z rešitvami, ki vnašajo večjo pravno jasnost in predvidljivost.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Sprejem zakona ne vpliva na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Sprejem zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Sprejeti zakon bo objavljen v Uradnem listu RS ter na spletnih straneh predlagatelja. Za zagotovitev učinkovitega izvajanja tega zakona bo predlagatelj izvedel ustrezna izobraževanja ter ciljnim skupinam in širši javnosti predstavil novosti, hkrati pa z izvajanjem svojih rednih aktivnosti v okviru telefonskega in pisnega svetovanja ter izvajanja help-deska nudil strokovno pomoč uporabnikom.

Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje predpisa bo spremljalo ministrstvo, pristojno za javna naročila. Predpis se bo spremljal tudi na podlagi analiz statističnih podatkov in na podlagi letnih poročil Državne revizijske komisije.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Zakon ne ureja vprašanj, povezanih z drugimi pomembnimi okoliščinami.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Predlog zakona je bil objavljen na spletni strani eDemokracija in Ministrstva za javno upravo.

Predlog zakona je bil v javni razpravi od 25. 10. 2016 do 15. 12. 2016, kjer je Ministrstvo za javno upravo prejelo odzive od Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstva za okolje in prostor, Ministrstva za pravosodje, Ministrstva za infrastrukturo, Ministrstva za finance, Ministrstva za obrambo, Državne revizijske komisije, Računskega sodišča Republike Slovenije, Lekarniške zbornice Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije, Trgovinske zbornice Slovenije, Skupnosti občin Slovenije in Mestne občine Ljubljana.

Ministrstvo za javno upravo je po prejemu odzivov po izvedeni javni razpravi vse prejete pripombe in predloge skrbno preučilo, pri čemer Ministrstvo za infrastrukturo in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo nista imela pripomb, preostale pripombe in predloge pa je ministrstvo upoštevalo, kjer je to bilo glede na namen in cilje zakona mogoče. Tako so bile v celoti upoštewane pripombe Ministrstva za obrambo, Ministrstva za pravosodje, Ministrstva za finance, Računskega sodišča Republike Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije, Skupnosti občin Slovenije, v pretežni meri pa tudi pripombe Mestne občine Ljubljana in Državne revizijske komisije. Ministrstvo za javno upravo ni upoštevalo predloga

Trgovinske zbornice Slovenije in lekarniške zbornice Slovenije po uvedbi sodnega varstva zoper odločitve Državne revizijske komisije.

Po preučitvi in upoštevanju prejetih predlogov je Ministrstvo za javno upravo pripravilo nov osnutek predloga zakona in ga vsem, ki so v času javne razprave podali svoje odzive, dne 15.3.2017 poslalo v ponovno obravnavo. Na podlagi tega poziva so se v drugem krogu s pripombami in predlogi odzvali Ministrstvo za obrambo in Gospodarska zbornica Slovenije, ki na gradivo nista imela pripomb, ter Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Državna revizijska komisija, Računsko sodišče Republike Slovenije, Skupnost občin Slovenije in Trgovinska zbornica Slovenije.

Ministrstvo za javno upravo je ponovno skrbno preučilo vse prejete odzive ter vse predloge, razen predlogov Trgovinske zbornice Slovenije in predlogov Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki v prvem krogu ni imelo pripomb, v drugem pa so bile pripombe identične pripombam Trgovinske zbornice Slovenije, ki zahteva uvedbo sodnega varstva zoper odločitve Državne revizijske komisije, upoštevalo. Ministrstvo pa ni sledilo predlogu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, da bi morala navedba o sofinanciranju iz evropskih sredstev ostati kot del obveznih sestavin zahtevka za revizijo, saj zakon ureja dolžnost Državne revizijske komisije o prednostnem odločanju v teh primerih, breme opozorila na postopek, ki je sofinanciran s strani evropskih sredstev pa ne more biti na vlagatelju zahtevka za revizijo. Glede neupoštevane pripombe Ministrstva za notranje zadeve, ki je predlagalo, da se bolje zapiše odloča, ki ureja višino takse zoper odločitev o oddaji javnega naročila na način, da bo jasneje ali se taksa v višini 25.000 eur šteje na javno naročilo ali na posamezen sklop ali vse sklope skupaj, pojasnjujemo, da je določba dovolj jasna, da poseg vanjo ni potreben, saj določa, da se taksa odmeri za sklop ali javno naročila, pri čemer ne sme znašati več kot 25.000 eur. Nomotehnično zapis norme »da se taksa odmeri za sklop ali javno naročila, pri čemer na sklop ali javno naročilo ne sme znašati več kot 25.000 eur« ne bi bila ustrezna.

V povezavi z zahtevo po uvedbi sodnega varstva zoper odločitve DKOM, ki sta jih v prvem krogu zahtevali Trgovinska zbornica Slovenije in Lekarniška zbornica Slovenije, v drugem krogu pa Trgovinska zbornica Slovenije in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, je potrebno najprej poudariti dejstvo, da sicer večina strokovne javnosti (od naročnikov do določenih interesnih združenj) ni izpostavila te zahteve ali ji celo nasprotuje.

Nadalje pa je potrebno pojasniti, da Direktiva 2007/66/ES ne zahteva ureditve, ki zagotavlja dvostopenjsko odločanje niti ne zahteva, da mora biti zagotovljena druga (ali zadnja) stopnja na sodišču. Kot izhaja iz uvodnih pojasnil Direktive 2007/66/ES in iz samega 1. člena te direktive, morajo države zagotoviti učinkovita in hitra pravna sredstva zoper odločitve naročnikov. Direktiva 2007/66/ES tako ureja institucionalni okvir pravnega varstva v državah članicah EU, pri čemer v 9. točki 2. člena določa zgolj, da morajo države članice zagotoviti sodno varstvo zoper odločitve revizijskih organov, ki ne štejejo za tribunal v smislu 234. člena PDEU. Skladno s pravili EU so države članice glede svojega institucionalnega ustroja na področju pravnega varstva v postopkih javnega naročanja avtonomne, pri čemer pa morajo zagotoviti učinkovito pravno varstvo. Tako lahko države članice ohranijo svojo obstoječo institucionalno strukturo ali pa jo prilagodijo, če menijo, da bodo s spremenjeno organizacijo učinkoviteje delovali na tem področju, npr. ustanovijo specializirano telo za odločanje o pravnem varstvu. Evropska komisija pa se je tudi že izrekla, da nima vzroka za dvom v sodno pristojnost DKOM (dokument št. MARKT C3/JKC/ff (2010) 29686 z dne 21.1.2010), o čemer je odločila v postopku pritožbe, ki ga je v okviru pilotnega projekta pred Evropsko komisijo sprožil JV Vidoni-Oberloser-Incantieri. Enako je ugotovilo tudi Ustavno sodišče v odločbi št. U-I-169/00, ko je preverjalo skladnost pravnega varstva v postopkih javnega naročanja z Ustavo RS. Enako izhaja iz sklepnih predlogov generalnega pravobranilca Henrika Saugmandsgaarda Oeja v zadevi C-296/15 (Medisanus d.o.o. proti Splošni bolnišnici Murska Sobota) v točki 50. »Zato menim, da je Državna revizijska komisija za revizijo

postopkov oddaje javnih naročil „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU in da je posledično Sodišče pristojno za odgovor na vprašanje, ki ga je postavila ta komisija.«.

Bistveno pa je poudariti tudi, da je v skladu z Zakonom o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13 in 90/14 – ZDU-11, v nadaljevanju: ZPVPJN) v skladu s 60. in 61. členom Državna revizijska komisija poseben, neodvisen in samostojen državni organ, ki odloča o zakonitosti oddaje javnih naročil v vseh stopnjah postopka javnega naročanja, predsednika in člane pa imenuje in razrešuje Državni zbor Republike Slovenije na predlog svoje komisije, pristojne za mandate in volitve. Tveganja, povezana z njihovim poslovanjem in možnostjo okoriščanja uradnega položaja za osebne koristi, pa redno in po uradni dolžnosti spremlja Komisija za preprečevanje korupcije. Predlagana sprememba zakona pa tudi na tem področju prinaša še več transparentnosti in rešitve, ki bodo povečale pravno varnost, predvidljivost odločanja in učinkovitost pravnih sredstev.

V povezavi z vprašanjem ureditve pritožbe zoper odločitve Državne revizijske komisije pa je treba upoštevati tudi dimenzijo trajanja oziroma učinkovitosti pravovarstvenih postopkov, v primeru uvajanja dodatnih stopenj odločanja. EU Justice Scoreboard ter druge mednarodne primerjave trajanja postopkov ugotavljajo, da so na področju javnega naročanja sodni postopki pravnega varstva daljši od postopkov pred specializiranimi organi, odločanje na II. in morebitni III. stopnji pa daljše od odločanja na I. stopnji. Izrazito daljše odločanje v postopkih revizij javnega naročanja bi zagotovo bistveno poslabšalo položaj gospodarstva oziroma gospodarskih subjektov, saj bi postopki javnega naročanja trajali bistveno dlje kot danes. Enako stališče izhaja tudi iz Poročila Evropske komisije Parlamentu in Svetu o učinkovitosti Direktive 89/665/EG in Direktive 92/13/EGS, kako sta bili spremenjeni z Direktivo 2007/66/ES, glede revizijskih postopkov na področju javnih naročil, z dne 24.1.2017.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Boris Koprivnikar, minister,
- mag. Tanja Bogataj, državna sekretarka,
- Sašo Matas, generalni direktor Direktorata za javno naročanje,
- mag. Urška Skok Klima, vodja Sektorja za sistem javnega naročanja,
- Maja Koković, višja svetovalka, Sektor za sistem javnega naročanja.

II. BESEDILO ČLENOV

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja

1. člen

V Zakonu o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13 in 90/14 – ZDU-1I) se v prvi alineji prvega odstavka 1. člena za besedo »ponudnikov« doda besedilo »in kandidatov (v nadaljnjem besedilu: ponudnik)«.

2. člen

V drugem odstavku 3. člena se prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»- gospodarski subjekt, kot ga določa zakon, ki ureja javno naročanje, ki v predrevizijskem postopku vložil zahtevek za revizijo, v sodnem postopku pa tožbo, ali zagovornik javnega interesa ali«.

3. člen

V drugem odstavku 4. člena se besedilo »Seznam storitev B« nadomesti z besedilom , ki se glasi:

»(Seznam storitev na področju obrambe in varnosti storitev B (v nadaljnjem besedilu: storitve na področju obrambe in varnosti B), ter za javna naročila storitev, ki jih določa Priloga XIV Direktive 2014/24/EU ali Priloga XVII Direktive 2014/25/EU (v nadaljnjem besedilu: socialne in druge posebne storitve)«.

4. člen

V prvem odstavku 5. člena se prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»- odločitev, da se naročilo odda ponudniku, ki ni najugodnejši ali ne izpolnjuje obveznih pogojev iz razpisne dokumentacije ali dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljnjem besedilu: razpisne dokumentacije) ali povabila k sodelovanju ali povabila k oddaji ponudbe (v nadaljnjem besedilu: povabilo k oddaji ponudbe);«.

Peti odstavek se črta.

5. člen

V prvem odstavku 6. člena se na koncu stavka pika nadomesti z vejico in doda besedilo, ki se glasi:

»pri čemer se za namen tega zakona šteje, da gre za javni interes, če obstaja nevarnost za življenje in zdravje ljudi, javno varnost ali oškodovanje premoženja večje vrednosti.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Zahteva za pravno varstvo javnega interesa v predrevizijskem in revizijskem postopku se lahko vložil v skladu s 25. členom tega zakona.«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Zagovornik javnega interesa lahko glede posameznega ravnanja naročnika, za katerega obstaja sum, da pomeni kršitev predpisov, ki urejajo javno naročanje, v kateri koli fazi postopka

javnega naročanja ali izvedbe javnega naročila od naročnika zahteva pojasnila oziroma kopije posameznih dokumentov v zvezi z oddajo javnega naročila.«.

6. člen

V 9. členu se za besedo »stanje« doda besedilo »glede vseh očitanih kršitev, ki bistveno vplivajo ali bi lahko bistveno vplivale na oddajo javnega naročila,«.

7. člen

Naslov 13. člena se spremeni tako, da se glasi »(uporaba pravnega postopka ter portala eRevizija)«.

Dosedanji tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Za vsakršno sporočanje, obveščanje, vročanje in izmenjavo informacij in dokumentov med naročnikom, vlagateljem, Državno revizijsko komisijo, izbranim ponudnikom, gospodarskimi subjekti, ki so v postopku javnega naročanja, v katerem naj bi nastala kršitev, oddali prijavo oziroma ponudbo, in zagovornikom javnega interesa v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku se uporablja informacijski sistem Državne revizijske komisije (v nadaljnjem besedilu: portal eRevizija), razen če je s tem zakonom določeno drugače.

Za spremenjenim tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Način vzpostavitve, upravljanja in vzdrževanja portala eRevizija način dostopanja do tega portala, vpogledovanja, vlaganja, prenosa in prevzemanja informacij in dokumentov ter dajanja pooblastil za vpogled, vnos, prenos ali prevzem informacij in dokumentov ter druga tehnična pravila glede uporabe portala eRevizija določi minister, pristojen za javna naročila, po predhodnem soglasju Državne revizijske komisije.«.

8. člen

V prvem odstavku 14. člena se v prvi alineji besedilo »sistem ugotavljanja sposobnosti« nadomesti z besedama »kvalifikacijski sistem«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Če je rok za oddajo prijav ali ponudb že potekel, se šteje, da je interes za dodelitev javnega naročila izkazala tista oseba, ki je oddala pravočasno prijavo oziroma ponudbo. V primeru konkurenčnega dialoga, konkurenčnega postopka s pogajanjem ali postopka s pogajanjem brez predhodne objave, ki ga naročnik upošteva določbe zakona, ki ureja javno naročanje, izvaja zaradi prejšnjega neuspešno izvedenega postopka, se interes za dodelitev javnega naročila prizna tudi tistemu kandidatu ali ponudniku, ki je v prejšnjem neuspešnem postopku pravočasno oddal prijavo oziroma ponudbo in ni bil povabljen k oddaji ponudbe, pa bi v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, moral biti.«.

9. člen

V prvem odstavku 15. člena se 5. in 6. točka črtata, dosedanja 7. točka postane 5. točka, dosedanja 8. točka, ki postane 6. točka, pa se spremeni tako, da se glasi:

»6. potrdilo o plačilu takse iz prvega, drugega, tretjega ali četrtega odstavka 71. člena tega zakona.«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Vlagatelj mora v zahtevku za revizijo navesti očitane kršitve ter dejstva in dokaze, s katerimi se kršitve dokazujejo.«.

10. člen

V naslovu 16 . člena se črta besedilo »zaradi iste kršitve«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) V predrevizijskem in revizijskem postopku se ne presojuje očitane kršitve, ki se nanašajo na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudb ali razpisno dokumentacijo, če bi lahko vlagatelj ali drug morebitni ponudnik preko portala javnih naročil naročnika opozoril na očitano kršitev, pa te možnosti ni uporabil. Šteje se, da bi vlagatelj ali drug morebitni ponudnik preko portala javnih naročil lahko opozoril na očitano kršitev, če je bilo v postopku javnega naročanja na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo o naročilu, na podlagi katerega ponudniki oddajo prijave ali ponudbe.«.

11. člen

Prvi odstavek 17. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Kadar je v postopku javnega naročanja vložen zahtevek za revizijo, lahko naročnik nadaljuje postopek oddaje javnega naročila, ne sme pa skleniti pogodbe, ustaviti postopka javnega naročanja, zavrniti vseh ponudb ali začeti novega postopka javnega naročanja za isti predmet naročanja, razen če se zahtevek za revizijo nanaša oddajo posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu.

Za prvim odstavkom se doda novi drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko naročnik za isti predmet naročanja izvede nov postopek javnega naročanja v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, če v že začetem postopku javnega naročanja zaradi vloženega zahtevka za revizijo ne more pravočasno oddati javnega naročila, njegova izvedba pa je nujna tudi v obdobju, ko poteka predrevizijski oziroma revizijski postopek, pod pogojem, da se to naročilo odda le za čas do sklenitve pogodbe na podlagi že začetega postopka javnega naročanja. Če je predmet naročila takšne narave, da naročila v novem postopku javnem naročanja ni mogoče oddati le za čas do sklenitve pogodbe na podlagi že začetega postopka, lahko naročnik nujno naročilo iz prejšnjega stavka odda, če Državna revizijska komisija predhodno izda sklep iz četrte alineje prvega odstavka 20. člena tega zakona.«.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Ponudnike, ki so v postopku javnega naročanja oddali prijavo ali ponudbo, v treh delovnih dneh od sprejema te odločitve obvesti preko portala javnih naročil.«.

12. člen

V prvem odstavku 19. člena se besedilo »ministrstvo, pristojno za javna naročila« nadomesti z besedilom »zagovornik javnega interesa«.

V prvi alineji drugega odstavka se črta besedilo, ki se glasi: »in nemudoma obvesti vse ponudnike, ki so v postopku oddaje javnega naročila oddali ponudbo, če je predlog iz prvega odstavka tega člena vložil ministrstvo, pristojno za javna naročila, pa tudi njega«.

V drugem stavku petega odstavka se besedilo »ministrstvo, pristojno za javna naročila« obakrat nadomesti z besedilom »zagovornik javnega interesa«.

Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Naročnik oziroma Državna revizijska komisija vlagatelja, zagovornika javnega interesa, ki je vložil predlog iz prvega odstavka tega člena, in ponudnike, ki so postopku javnega naročanja oddali prijavo oziroma ponudbo, o sprejemu sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila obvesti preko portala javnih naročil.«.

13. člen

V četrtem odstavku 20. člena se pred začetkom prvega stavka doda besedilo »Ne glede na določbe 17. člena tega zakona«.

14. člen

23. člen se črta.

15. člen

Prvi odstavek 24. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Zahtevek za revizijo se vložijo na portal eRevizija.«.

Drugi odstavek se črta.

Dosedanji tretji odstavek, ki postane drugi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(2)

V treh delovnih dneh od prejema zahtevka za revizijo mora naročnik preko portala javnih naročil o vloženem zahtevku obvestiti ponudnike, ki so v postopku javnega naročanja oddali prijavo ali ponudbo.«.

16. člen

Prvi in drugi odstavek 25. člena se spremenita tako, da se glasita:

»(1) Zahtevek za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabila k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, se vložijo v osmih delovnih dneh od dneva objave obvestila o naročilu ali prejema povabila k oddaji ponudbe. Kadar naročnik spremeni ali dopolni navedbe v objavi, povabilu k oddaji ponudbe ali razpisni dokumentaciji, se lahko zahtevek za revizijo, ki se nanaša na spremenjeno, dopolnjeno ali pojasnjeno vsebino objave, povabila ali razpisne dokumentacije, vložijo v osmih delovnih dneh od dneva objave obvestila o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku, če se s tem obvestilom spreminjajo ali dopolnjujejo zahteve ali merila za izbor najugodnejšega ponudnika.

(2) Zahtevka za revizijo iz prejšnjega odstavka ni mogoče vložiti po roku za prejem ponudb, razen če je naročnik v postopku javnega naročanja določil rok za prejem ponudb, ki je krajši od osmih delovnih dni. V tem primeru se lahko zahtevek za revizijo vložijo v osmih delovnih dneh od dneva objave obvestila o naročilu, prejema povabila k oddaji ponudbe ali objave obvestila o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku.«.

Tretji odstavek se črta.

Dosedanja četrta in peti odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane peti odstavek, se za besedo »postopka« črta beseda »oddaje«, za besedo »vrednosti« pa se doda besedilo »ali postopka zbiranja ponudb po predhodni objavi«.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane šesti odstavek, se v prvem stavku besedilo »postopku s pogajanjem po predhodni objavi« nadomesti z besedilom »konkurenčnem dialogu ali konkurenčnem postopku s pogajanjem«.

Dosedanji osmi odstavek postane sedmi odstavek.

Dosedanji deveti odstavek, ki postane osmi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(8) Ne glede na določbe prvega do sedmega odstavka tega člena lahko zagovornik javnega interesa zahtevke za revizijo vložijo v katerikoli fazi postopka oddaje javnega naročila, vendar najpozneje do pravomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila.«.

17. člen

V prvem odstavku 26. člena se na koncu tretje alineje pika nadomesti s podpičjem, za to alinejo pa se doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»- je bilo v skladu s tretjim odstavkom 16. člena tega zakona preko portala javnih naročil dano opozorilo na očitano kršitev.«.

V drugem odstavku se za številom »3.« črta vejica in doda beseda »ali«, besedilo »ali 8.« pa se črta.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Če naročnik ugotovi, da niso izpolnjene procesne predpostavke iz prvega odstavka tega člena, zahtevke za revizijo najpozneje v treh delovnih dneh od prejema s sklepom zavže.«.

V četrtem odstavku se za drugim stavkom doda besedilo »V primeru dopolnitve obvezne sestavine iz 6. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se šteje, da je dopolnitev pravočasna in ustrezna, če vlagatelj v treh delovnih dneh od prejema poziva, naročniku dostavi potrdilo o plačilu takse iz prvega, drugega, tretjega ali četrtega odstavka 71. člena tega zakona, iz katerega je razvidno, da je bila taksa v ustrezni višini plačana najkasneje na dan vložitve zahtevka za revizijo.«.

18. člen

V četrtem odstavku 29. člena se v prvem stavku besedilo »v izvorniku, popolna, kronološko urejena« nadomesti z besedama »v celoti«, besedi »v zadevi« pa se črtata.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Če se v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, za del dokumentacije v katerikoli fazi postopka javnega naročanja niso uporabljala elektronska sredstva in tega dela dokumentacije ni mogoče pretvoriti v elektronsko obliko, mora naročnik ne glede na tretji odstavek 13. člena tega zakona izvornik tega dela dokumentacije Državni revizijski komisiji posredovati po pošti priporočeno s povratnico. Državna revizijska komisija pa mu mora ta del dokumentacije vrniti v treh delovnih dneh od sprejema odločitve o zahtevku za revizijo.«.

Dosedanji peti odstavek postane šesti odstavek.

19. člen

Drugi stavek 30. člena se črta.

20. člen

V prvem odstavku 31. člena se na koncu tretje alineje črta nadomesti s podpičjem, za to alinejo pa se doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»- je bilo v skladu s tretjim odstavkom 16. člena tega zakona preko portala javnih naročil dano opozorilo na očitano kršitev.«.

V drugem odstavku se drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Državna revizijska komisija sprejme zahtevek za revizijo v obravnavo tudi, če ne vsebuje obveznih sestavin iz 3. in 4. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, pod pogojem, da so razvidne iz vsebine dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Če Državna revizijska komisija ugotovi, da niso izpolnjene procesne predpostavke iz prvega odstavka tega člena, čeprav je naročnik vlagatelja pozval k morebitni ustrezni dopolnitvi, zahtevek za revizijo v treh delovnih dneh od prejema s sklepom zavrže.«.

V petem odstavku se besedilo »6. točke prvega« nadomesti z besedo »drugega«.

21. člen

V 34. členu se besedi »razjasnjevali sestanek« nadomestita z besedama »ustno obravnavo«.

22. člen

35. člen se spremeni tako, da se glasi

»35. člen
(ustna obravnavo)

(1) Državna revizijska komisija lahko na predlog vlagatelja, naročnika ali na lastno pobudo izvede ustno obravnavo z namenom pridobitve natančnejših pojasnil o dejanskih okoliščinah, od katerih je odvisna odločitev v revizijskem postopku. Če Državna revizijska komisija presodi, da je dejansko stanje možno pravilno in popolno ugotoviti na podlagi dokumentacije iz postopka javnega naročanja, predrevizijskega postopka ali postopka revizije, pobudo vlagatelja ali naročnika zavrne.

(2) Na ustno obravnavo so lahko povabljeni naročnik, vlagatelj, izbrani ponudnik, neodvisni strokovnjaki in izvedenci. Tistim, ki so povabljeni na ustno obravnavo, je treba zagotoviti dovolj časa, da se lahko pripravijo za obravnavo in da lahko pravočasno in brez izrednih stroškov pridejo k obravnavi, zaradi česar se ustna obravnavo praviloma skliče najmanj tri dni po vročitvi vabila. Če je za obravnavanje na ustni obravnavi potrebno, da povabljeni poznajo dokumente, skice ali druge predmete, jim jih je treba dati na vpogled hkrati z sklicem obravnave ali v vabilu na obravnavo navesti, kdaj in kje si jih lahko ogledajo. Udeleženci ustne obravnave se lahko izjasnijo o dejanskem stanju in dokazih. Naročnik in vlagatelj na ustni obravnavi ne smeta

navajati novih dejstev, kršitev in dokazov, razen če dokažeta, da jih objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred obravnavo.

(3) Ustna obravnava se opravi na sedežu Državne revizijske komisije in ni javna. O njej se vodi zapisnik.

(4) Predsednik senata, ki vodi revizijski postopek, mora na začetku ustne obravnave ugotoviti, kdo od povabljenih je navzoč, glede odsotnih pa se prepričati, ali so jim bila vabila pravilno vročena. Če brez opravičenega razloga k ustni obravnavi ne pride kateri od povabljenih, čeprav je bil ustrezno povabljen, opravi senat obravnavo brez njega.

(5) Predsednik senata, ki vodi revizijski postopek, mora ukreniti vse potrebno, da se ustna obravnava opravi brez zavlačevanja in, če je mogoče, brez prekinitve in preložitve. Če predmeta ni mogoče obravnavati na eni obravnavi, jo predsednik senata prekine. Za nadaljevanje ukrene vse, kar je predpisano za sklic ustne obravnave, navzočim pa ustno sporoči ukrepe in kdaj ter kje se bo obravnava nadaljevala.«.

23. člen

V prvem odstavku 37. člena se v prvem stavku število »15« nadomesti s številom »20«.

24. člen

V 38. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Če se zahtevka za revizijo ali očitana kršitev nanaša na en ali nekaj sklopov javnega naročila, lahko Državna revizijska komisija sprejme odločitev o vseh tistih sklopih, v katerih je nastala enaka kršitev, če odločitev o oddaji javnega naročila v tem sklopu ni pravomočna.«.

25. člen

V prvem odstavku 39. člena se na koncu druge alineje pika nadomesti z vejico in se doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»- ugotovi utemeljenost zahtevka za revizijo, kadar v revizijskem postopku ugotovljenih kršitev ni mogoče odpraviti.«.

V 1. točki drugega odstavka se v prvi alineji besedilo »postopek s pogajanjem po predhodni objavi« nadomesti z besedilom »konkurenčni dialog ali konkurenčni postopek s pogajanjem«.

26. člen

V 41. členu se v prvem odstavku beseda »šestih« nadomesti z besedo »dvanajstih«.

V četrtem odstavku se za prvim stavkom doda besedilo, ki se glasi:

»Na obrazložen predlog naročnika, podan pred iztekom roka iz prejšnjega stavka, lahko Državna revizijska komisija v utemeljenih primerih podaljša rok za predložitev odzivnega poročila za najmanj en teden in največ dva meseca.«.

27. člen

V naslovu 42. členu se beseda »ničnost« nadomesti z besedo »neveljavnosti«.

Dosedanje besedilo člena postane prvi odstavek. V novem prvem odstavku se v prvem, tretjem in četrtem stavku beseda »ničnost« nadomesti z besedo »neveljavnost«.

Za novim prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Neveljavnost pogodbe ali posameznega naročila se lahko uveljavlja v 30 dneh od objave obvestila, s katerim se zagotavlja predhodna transparentnost, obvestila o oddaji naročila ali obvestila o spremembi pogodbe o izvedbi javnega naročila v času njegove veljavnosti na portalu javnih naročil. Če nobeno od teh obvestil ni bilo objavljeno, pa v 30 dneh od dneva, ko je vlagatelj tožbe vedel ali bi moral vedeti za kršitev. Neveljavnosti pogodbe ali posameznega naročila v nobenem primeru ni mogoče uveljavljati, ko poteče dvanajst mesecev od sklenitve pogodbe ali oddaje posameznega naročila, če je kršitev nastala pri spremembi pogodbe, pa ko poteče dvanajst mesecev od sklenitve dodatka k pogodbi.«.

28. člen

V naslovu 44. člena se beseda »ničnost« nadomesti z besedo »neveljavnost«.

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Pogodba je nična:

1. če je sklenjena v vsebini, ki je posledica storjenega kaznivega dejanja naročnika ali izbranega ponudnika ali njegove odgovorne osebe;
2. če je sklenjena brez predhodno izvedenega postopka oddaje javnega naročila, pa bi ga naročnik po določbah zakona, ki ureja javno naročanje, moral izvesti;
3. če pogodba v nasprotju z zakonom, ki ureja javno naročanje, bistveno odstopa od osnutka pogodbe iz razpisne dokumentacije in je naročnik ali izbrani ponudnik ali njegova odgovorna oseba ali s katerim koli od njih povezana oseba s tem pridobila premoženjsko korist, pri čemer se za povezano osebo šteje oseba, ki je z naročnikom ali izbranim ponudnikom ali njegovo odgovorno osebo v poslovnem ali sorodstvenem razmerju v ravni ali stranski vrsti do vštetelega četrtega kolena, zakonski zvezi, čeprav je ta že prenehala, ali zunajzakonski skupnosti ali partnerski zvezi ali svaštvu do vštetelega tretjega kolena.«.

Za spremenjenim prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Pogodba je izpodbojna:

1. če je naročnik izvedel postopek s pogajanjem brez predhodne objave in niso izpolnjeni pogoji za izvedbo tega postopka;
2. če je naročnik, upošteva zakon, ki ureja javno naročanje, izvedel konkurenčni dialog ali konkurenčni postopek s pogajanjem zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila ter v postopku ni objavil obvestila o naročilu, pa bi ga moral in niso izpolnjeni pogoji za izvedbo tega postopka;
3. če je naročnik spremenil pogodbo o izvedbi javnega naročila med njeno veljavnostjo in niso izpolnjeni pogoji za spremembo, ki jo dovoljuje zakon, ki ureja javno naročanje;
4. če naročnik ni objavil obvestila o naročilu ali obvestila o spremembi pogodbe o izvedbi javnega naročila v času njene veljavnosti, pa bi ga v skladu z določbami zakona, ki ureja javno naročanje, moral objaviti na portalu javnih naročil in/ali v Uradnem listu Evropske unije;
5. če naročnik ne glede na zakon, ki ureja javno naročanje, ali ta zakon v postopku oddaje javnega naročila ne upošteva obdobja mirovanja, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja javno naročanje (v nadaljnjem besedilu: obdobje mirovanja), pod pogojem, da je storil kršitev, ki vpliva na ponudnikove možnosti, da bi bil izbran kot najugodnejši;
6. če naročnik v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 17. člena tega zakona in ne glede na četrti odstavek 20. člena tega zakona po vloženem zahtevku za revizijo z izbranim

ponudnikom sklene pogodbo, pod pogojem, da je naročnik v postopku oddaje javnega naročila storil kršitev, ki vpliva na ponudnikove možnosti za dodelitev javnega naročila.«.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se v napovednem stavku beseda »nično« nadomesti z besedo »izpodbojno«.

Dosedanji tretji odstavek se črta.

29. člen

Prvi odstavek 45. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Sodišče lahko v primeru iz 2. točke prvega odstavka, 1. do 6. točke drugega odstavka in tretjega odstavka prejšnjega člena odloči, da pogodba kljub kršitvam ostane v veljavi ali skrajša njeno trajanje, če ugotovi, da obstajajo prevladujoči razlogi, ki so povezani z javnim, obrambnim ali varnostnim interesom in zahtevajo, da se pogodba deloma ali v celoti ohrani v veljavi. Sodišče pri tem ni vezano na tožbeni zahtevek in upošteva vse okoliščine, kot na primer naravo in obseg javnega naročila, obseg že izpolnjenih obveznosti iz pogodbe, težo in pomen ugotovljenih kršitev ter druge okoliščine.«.

V prvem stavku drugega odstavka se beseda »ničnosti« nadomesti z besedo »neveljavnost«.

V tretjem odstavku se beseda »ničnosti« nadomesti z besedo »neveljavnosti«.

V prvem stavku četrtega odstavka se besedilo »5. točke prvega odstavka« nadomesti z besedilom »4. točke drugega odstavka«. V drugem stavku pa se v prvi alineji besedilo »postopek s pogajanjem po predhodni objavi« nadomesti z besedilom »konkurenčni dialog ali konkurenčni postopek s pogajanjem«.

30. člen

46. člen se spremeni tako, da se glasi:

»46. člen
(posledice neveljavnosti pogodbe po tem zakonu)

Kadar sodišče ugotovi, da je pogodba nična ali razveljavi pogodbo ali posamezno naročilo oziroma odloči, da pogodba ali posamezno naročilo v skladu s prejšnjim členom tega zakona ostane v veljavi ali skrajša njeno trajanje, posreduje Državni revizijski komisiji predlog za uvedbo postopka o prekršku iz 8. točke prvega odstavka 78. člena tega zakona.«.

31. člen

48. člen se črta.

32. člen

V prvem odstavku 49. člena se beseda »ničnosti« nadomesti z besedo »neveljavnosti«, za besedo »po« se doda beseda »splošnih«, besedilo »o odgovornosti brez krivde« pa se črta.

V drugem stavku drugega odstavka se besedilo »s tožbo za ugotovitev ničnosti« nadomesti z besedilom »hkrati z uveljavljanjem neveljavnosti pogodbe«.

33. člen

Drugi odstavek 51. člena se spremeni tako, da se glasi:
»(2) Pritožba se vložijo pisno preko portala eRevizija.«.

Tretji odstavek se črta.

34. člen

V 53. členu se v prvem odstavku besedilo »v izvorniku, popolna, kronološko urejena« nadomesti z besedama »v celoti«, besedi »v zadevi« pa se črtata.

V drugem odstavku se besedilo »v izvorniku, ni popolna, ni kronološko urejena ali« nadomesti z besedama »celoti in«, besedi »v zadevi« pa se črtata.

Doda se novi tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Če se v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, za del dokumentacije v katerikoli fazi postopka javnega naročanja niso uporabljala elektronska sredstva in tega dela dokumentacije ni mogoče pretvoriti v elektronsko obliko, mora naročnik ne glede na tretji odstavek 13. člena tega zakona izvornik tega dela dokumentacije Državni revizijski komisiji posredovati po pošti priporočeno s povratnico. Državna revizijska komisija pa mu mora ta del dokumentacije vrniti v treh delovnih dneh od sprejema odločitve o pritožbi.«.

35. člen

V prvem odstavku 58. člena se za besedilom »ugotovitev ničnosti« doda besedilo »ali uveljavljanje izpodbojnosti«.

36. člen

Naslov 61. člena se spremeni tako, da se glasi »(pogoji za imenovanje in razrešitev predsednika in članov)«.

Tretji odstavek se črta.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane, tretji odstavek, se pika na koncu četrte alineje nadomesti s podpičjem, za to alinejo pa se doda nova peta alineja, ki se glasi:

»- v zadnjih 3 letih pred objavo razpisa ni bil član organa politične stranke.«.

Dosedanji peti, šesti in sedmi odstavek postanejo četrti, peti in šesti odstavek.

37. člen

Za 61. členom se dodata nova 61.a in 61.b člen, ki se glasita:

»61.a člen

(imenovanje predsednika in članov)

(1) Predsednika in člane Državne revizijske komisije imenuje in razrešuje Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Državni zbor).

(2) Predsednik Državne revizijske komisije obvesti predsednika republike in Državni zbor o prenehanju mandata predsednika ali člana Državne revizijske komisije najkasneje šest mesecev pred iztekom mandatne dobe.

(3) Če je predsednik ali član Državne revizijske komisije predčasno razrešen, predsednik Državnega zbora o tem takoj obvesti predsednika republike in predsednika oziroma člana Državne revizijske komisije, ki je razrešen.

(4) Po prejemu obvestila iz drugega ali tretjega odstavka tega člena ali po prejemu obvestila, da predlagani kandidat za predsednika ali člana Državne revizijske komisije ni dobil potrebne večine poslanskih glasov, predsednik republike brez odlašanja objavi v Uradnem listu Republike Slovenije poziv za predlaganje možnih kandidatov za predsednika oziroma člana Državne revizijske komisije.

(5) Predlog možnega kandidata za predsednika ali člana Državne revizijske komisije se pošlje predsedniku republike v roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni, v primeru predčasne razrešitve predsednika ali člana Državne revizijske komisije in v primeru iz osmega odstavka tega člena pa ne krajši od 15 dni po objavi razpisa. Predlog mora biti obrazložen. Priložena mora biti pisna izjava predlaganega možnega kandidata, da je pripravljen sprejeti kandidaturo.

(6) Predsednik republike predlaga Državnemu zboru kandidata za predsednika oziroma člana Državne revizijske komisije izmed možnih kandidatov, ki so predlagani na način, določen v prejšnjem odstavku, lahko pa predlaga tudi druge kandidate. Obrazložen pisni predlog poda v 30 dneh po izteku roka iz prejšnjega odstavka. Priložena mora biti pisna izjava kandidata, da sprejema kandidaturo.

(7) Državni zbor mora glasovati o predlaganem kandidatu za predsednika in člana Državne revizijske komisije v 30 dneh po predložitvi predloga. Glasovanje je tajno. Predlagani kandidat je imenovan, če zanj glasuje večina vseh poslancev.

(8) Če predlagani kandidat za predsednika ali člana Državne revizijske komisije ne dobi potrebne večine poslanskih glasov, predsednik Državnega zbora o tem takoj obvesti predsednika republike.

(9) Naloge iz tega člena, potrebne za izvedbo zbiranja kandidatur in izbor primernih kandidatov, opravlja urad predsednika republike.

61.b člen

(prisega in nastop funkcije predsednika in članov)

(1) Po imenovanju poda predsednik in član Državne revizijske komisije pred Državnim zborom naslednjo prisego: "Prisegam, da bom opravljal(a) svoje delo skladno z ustavo in zakonom, pošteno, vestno in nepristransko."

(2) Novo imenovani predsednik in član Državne revizijske komisije nastopi funkcijo najkasneje tri mesece po dani prisegi.

(3) Če dosedanjemu predsedniku oziroma članu Državne revizijske komisije mandatna doba še ni potekla, novo imenovani predsednik oziroma član Državne revizijske komisije nastopi funkcijo dan po izteku mandatne dobe dosedanjemu predsedniku oziroma članu Državne revizijske komisije.

(4) Če je dosedanjemu predsedniku oziroma članu Državne revizijske komisije mandatna doba že potekla, novi predsednik ali član Državne revizijske komisije pa še ni imenovan, dosedanji predsednik oziroma član Državne revizijske komisije opravlja funkcijo do imenovanja novega predsednika oziroma člana Državne revizijske komisije.«.

38. člen

Prvi odstavek 65. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) V revizijskem in pritožbenem postopku odloča tričlanski senat.«

Drugi in tretji odstavek se črtata.

Dosedanji četrti odstavek postane drugi odstavek.

39. člen

Za 65. členom se doda nov 65.a člen, ki se glasi:

»65.a člen

(občna seja Državne revizijske komisije)

(1) Občno sejo Državne revizijske komisije sestavljajo funkcionarji (predsednik in člani) Državne revizijske komisije.

(2) Na občni seji se odločitve sprejemajo z javnim glasovanjem. Predlog, ki je dan na glasovanje, je sprejet, če zanj glasuje večina funkcionarjev Državne revizijske komisije.

(3) Občno sejo Državne revizijske komisije sklicuje in vodi predsednik Državne revizijske komisije.

(4) Predsednik Državne revizijske komisije mora sklicati občno sejo najkasneje v roku 15 dni, če najmanj dva člana Državne revizijske komisije obrazloženo pisno zahtevata obravnavo vprašanja, ki je pomembno za enotno uporabo zakonov in prakso Državne revizijske komisije.

(5) Kadar predsednik Državne revizijske komisije oceni, da pri zahtevi iz prejšnjega odstavka ne gre za obravnavo vprašanja, ki je pomembno za enotno uporabo zakonov in prakso Državne revizijske komisije, svoje stališče v roku treh dni po prejemu zahteve pisno obrazloži vsem članom Državne revizijske komisije. Na podlagi tako podane obrazložitve predsednika Državne revizijske komisije lahko ponovno zahteva sklic občne seje večina članov Državne revizijske komisije v roku treh dni od prejema obrazložitve stališča predsednika Državne revizijske komisije. V tem primeru mora predsednik Državne revizijske komisije sklicati občno sejo, na kateri se nato obravnava predlagano vprašanje in sprejme odločitev, skladno z drugim odstavkom tega člena.

(6) Predsednik Državne revizijske komisije skliče občno sejo s pisnim obvestilom, ki ga članom Državne revizijske komisije posreduje najmanj tri dni pred občno sejo. K sklicu občne seje morajo biti predložena vsa gradiva, ki so predmet obravnave.

(7) Na občni seji Državne revizijske komisije se sprejme načelno pravno mnenje in stališče o vprašanju, ki je pomembna za enotno uporabo zakonov in prakso Državne revizijske komisije. Mnenje se objavi na spletni strani Državne revizijske komisije.

(8) Sprejeto stališče iz prejšnjega odstavka je potrebno upoštevati pri delu Državne revizijske komisije in se lahko spremeni samo na novi občni seji.

(9) S poslovnikom Državne revizijske komisije se lahko določijo tudi druge pristojnosti občne seje in podrobneje uredi način njenega delovanja.«.

40. člen

V 66. členu se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za vključenega neodvisnega strokovnjaka ali izvedenca.«.

41. člen

Prvi in drugi odstavek 71. člena se spremenita tako, da se glasi:

»(1) Kadar se zahtevek za revizijo nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudb ali razpisno dokumentacijo, znaša taksa:

- 2.000 eurov, če se javno naročilo oddaja po postopku naročila male vrednosti ali postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi;
- 4.000 eurov, če se javno naročilo oddaja po, odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, omejenem postopku, konkurenčnem postopku s pogajanjem, postopku s pogajanjem po predhodni objavi, postopku s pogajanjem brez predhodne objave, partnerstvu za inovacije ali konkurenčnem dialogu.

(2) Kadar se zahtevek za revizijo nanaša na odločitev, s katero naročnik odda javno naročilo, znaša taksa dva odstotka od cene najugodnejše dopustne ponudbe (z davkom na dodano vrednost) za sklop ali javno naročilo, v primeru javnega naročanja na področju obrambe in varnosti pa dva odstotka od cene najugodnejše popolne ponudbe, vendar ne manj kot 500 eurov in ne več kot 25.000 eurov. Ne glede na navedeno znaša taksa za to odločitev 2.000 eurov, če se odločitev nanaša na izbor strank za sklenitev okvirnega sporazuma, sprejeto v postopku naročila male vrednosti ali postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi, in 6.000 eurov, če se odločitev nanaša na izbor strank za sklenitev okvirnega sporazuma, sprejeto v katerem koli drugem postopku javnega naročanja. Kadar se zahtevek za revizijo nanaša na odločitev o ustavitvi postopka javnega naročanja, priznanju sposobnosti ali zavrnitvi ali izločitvi vseh ponudb, pa znaša taksa 1.000 eurov.«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Kadar takse ni mogoče odmeriti v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, znaša taksa 1.000 eurov.«.

Dosedanji tretji odstavek, ki postane četrti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena znaša taksa 1.000 eurov, če se zahtevek za revizijo nanaša na socialne in druge posebne storitve ali storitve iz Seznama storitev na področju obrambe in varnosti B, oddajo posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu ali javni natečaj.«.

Dosedanji četrti in peti odstavek postaneta peti in šesti odstavek.

42. člen

V prvem odstavku 72. člena se na koncu druge alineje pika nadomesti z vejico in doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»- je umaknil zahtevek za revizijo preden je naročnik izdal odločitev o zahtevku za revizijo.«.

43. člen

78. člen se spremeni tako, da se glasi:

»78. člen
(prekrški)

(1) Z globo od 5.000 do 25.000 eurov se kaznuje pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki ne presegajo 8.800.000 eurov ali pravna oseba, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ni srednja ali velika gospodarska družba, če kot naročnik:

1. kljub vloženemu zahtevku za revizijo sklene pogodbo z izbranim ponudnikom, čeprav mu zakon tega ne dovoljuje (prvi odstavek 17. člena tega zakona);
2. ne odstopi ali ne odstopi pravočasno predloga za zadržanje postopka oddaje javnega naročila (drugi odstavek 19. člena tega zakona);
3. vlagatelju ne posreduje predloga, s katerim Državni revizijski komisiji predlaga, da vložen zahtevek ne zadrži sklenitve pogodbe ali da se postopek oddaje javnega naročila ustavi ali da se v postopku oddaje javnega naročila zavrnejo vse ponudbe ali da se začne nov postopek javnega naročanja za isti predmet (drugi odstavek 20. člena tega zakona);
4. ne sprejme odločitve o zahtevku za revizijo v roku, kot ga določa ta zakon (tretji in četrti odstavek 26. člena ter prvi odstavek 28. člena tega zakona);
5. zahtevka za revizijo ne posreduje izbranemu ponudniku, kadar mu to nalaga zakon (prvi odstavek 27. člena tega zakona);
6. Državni revizijski komisiji ne odstopi ali ne odstopi v roku zahtevka za revizijo ali vse dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila ali o predrevizijskem postopku ali pritožbi (prvi, drugi in tretji odstavek 29. člena ter prvi odstavek 53. člena tega zakona);
7. Državni revizijski komisiji na njen poziv v roku ne predloži odzivnega poročila (četrti odstavek 41. člena tega zakona);
8. stori kršitev, zaradi katere je na podlagi prvega, drugega ali tretjega odstavka 44. člena tega zakona pogodba neveljavna ali bi morala biti neveljavna;
9. ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, v roku ne odstopi dokumentacije o postopku oddaje javnega naročanja ali ne predloži mnenja o domnevnih kršitvah prava Evropske unije (drugi odstavek 57. člena tega zakona);
10. ne upošteva ali izvrši odločitve Državne revizijske komisije ali če ravna v nasprotju z njeno odločitvijo (prvi odstavek 60. člena tega zakona).

(2) Z globo od 10.000 do 50.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki presegajo 8.800.000 eurov, ali pravna oseba, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo.

(3) Z globo od 2.000 do 7.500 eurov se za prekršek iz prvega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 300 do 1.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka kaznuje odgovorna oseba pravne osebe iz prvega odstavka, z globo od 700 do 2.000 eurov se za prekršek iz drugega odstavka kaznuje odgovorna oseba pravne osebe iz drugega odstavka ali odgovorna oseba državnega organa ali odgovorna oseba organa samoupravne lokalne skupnosti ter z globo od 200 do 500 eurov odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.«.

44. člen

79. člen se spremeni tako, da se glasi:

»79. člen

(prekrški, katerih narava je posebno huda)

Če je narava prekrška iz 1., 8. in 10. točke prvega odstavka prejšnjega člena posebno huda zaradi višine povzročene škode ali višine protipravno pridobljene premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa ali njegovega namena koristoljubnosti,

- a) se z globo od 30.000 do 100.000 eurov kaznuje pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki ne presegajo 8.800.000 eurov ali pravna oseba, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ni srednja ali velika gospodarska družba;
- b) se z globo od 60.000 do 200.000 eurov kaznuje pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki presegajo 8.800.000 eurov, ali pravna oseba, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo;
- c) se z globo od 10.000 do 30.000 eurov kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost;
- d) z globo od 900 do 3.000 eurov odgovorna oseba pravne osebe iz prvega odstavka 78. člena, z globo od 2.700 do 6.000 eurov odgovorna oseba državnega organa, organa samoupravne lokalne skupnosti ali pravne osebe iz drugega odstavka 78. člena ter z globo od 600 do 1.500 eurov odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost iz tretjega odstavka 78. člena.«.

45. člen

80. člen se spremeni tako, da se glasi:

»80. člen

(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

46. člen

(dokončanje postopkov, začelih po dosedanjih predpisih)

(1) Predrevizijski, revizijski in pritožbeni postopek, ki se je začel pred uveljavitvijo tega zakona, se dokonča po dosedanjih predpisih.

(2) Sodni postopki, povezani s postopki javnega naročanja, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po predpisih, ki so to področje urejali pred uveljavitvijo tega zakona.

47. člen

(predpisi na podlagi tega zakona)

(1) Minister, pristojen za javna naročila sprejme predpis iz četrtega odstavka 13. člena v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Državna revizijska komisija uskladi poslovnik iz 64. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

48. člen

(portal eRevizija)

(1) Tretji odstavek 13. člena tega zakona se začne uporabljati 1. 7. 2019.

(2) Do začetka uporabe tretjega odstavka 13. člena tega zakona se zahtevek za revizijo iz prvega odstavka 24. člena tega zakona in pritožba iz drugega odstavka 51. člena tega zakona vložijo neposredno pri naročniku ali pošlje po pošti priporočeno s povratnico. Lahko se vložijo tudi v elektronski obliki, če naročnik razpolaga z informacijskim sistemom za sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti pritožba podpisana z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

(3) Do začetka uporabe tretjega odstavka 13. člena tega zakona se v predrevizijskem postopku glede vročanja odločitve naročnika o zavrnjenju zahtevka za revizijo in odločitve naročnika iz prvega odstavka 28. člena tega zakona uporablja zakon, ki ureja upravni postopek. Druga pisanja naročnika se vročajo po pošti priporočeno s povratnico ali z elektronskimi sredstvi, če vlagatelj razpolaga z informacijskim sistemom za sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti zahtevek za revizijo podpisan z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

(4) Državna revizijska komisija v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za javna naročila, zagotovi delovanje portala eRevizija do 1. 7. 2019.

(5) Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o., mora v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za javna naročila zagotoviti objavo odločitev v skladu z 11. členom in 12. členom tega zakona najpozneje v 60 dneh po uveljavitvi zakona. Do takrat se odločitev iz 11. člena in 12. člena tega zakona vroča po pošti priporočeno s povratnico ali z elektronskimi sredstvi, če vlagatelj razpolaga z informacijskim sistemom za sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti zahtevek za revizijo podpisan z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

49. člen

(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati 30 dni po objavi.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Zaradi večje pravne jasnosti se člen dopolnjuje tudi s kandidati, ki poleg ponudnikov nastopajo v postopkih javnega naročanja in ki imajo enako kot ponudniki zagotovljeno pravno varstvo v postopkih javnega naročanja.

K 2. členu

Člen jasneje določa, da ima status stranke v revizijskem in sodnem postopku gospodarski subjekt, kot ga določa zakon, ki ureja javno naročanje, ki je v revizijskem postopku vložil zahtevek za revizijo, v sodnem postopku pa tisti gospodarski subjekt, kot ga določa zakon, ki ureja javno naročanje, ki je vložil tožbo. Razmejitev je z vidika pravne jasnosti pomembna v izogib sporu o tem, ali je vložitev revizijskega zahtevka v revizijskem postopku procesna predpostavka za vložitev tožbe v sodnem postopku. Zaradi določenih razlogov za vložitev tožbe na ničnost ali izpodbojnost pogodbe pa ni primerno, da bi lahko bil stranka v sodnem postopku le tisti gospodarski subjekt, ki je vložil zahtevek za revizijo v revizijskem postopku, saj tega na primer v primeru tožbe na izpodbojnost pogodbe, če naročnik ne upošteva obdobja mirovanja, ne more storiti.

K 3. členu

Člen usklajuje določbe ZPVPJN z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3), ki ne pozna več »storitev iz seznama B«, temveč podobne storitve poimenuje kot »socialne in druge posebne storitve«, ki jih določata Priloga XIV Direktive 2014/24/EU ali Priloga XVII Direktive 2014/25/EU.

K 4. členu

ZPVPJN v četrtem odstavku 1. člena določa, da imajo izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomen, opredeljen v zakonu, ki ureja javno naročanje. Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti (Uradni list RS, št. 90/12, 90/14 – ZDU-11 in 52/16, v nadaljnjem besedilu: ZJNPOV) uporablja pojem »razpisna dokumentacija«, medtem ko je Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) namesto pojma »razpisna dokumentacija« uvedel pojem »dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila«. Zaradi ustrezne uskladitve z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3) in ohranitve uskladitve z ZJNPOV je potrebna sprememba člena, ki bo v prihodnje zagotovila pravno jasnot v postopkih pravnega varstva v postopkih javnega naročanja.

Peti odstavek se črta in se z enako vsebino uredi v 16. členu ZPVPJN, saj ureditev, v skladu s katero se odreče aktivna legitimacija, če ni bilo opozorjeno na kršitev, ni ustrezna, saj se ta kot procesna predpostavka nanaša na zahtevek in ne na posamezno kršitev. Predlagana ureditev (v povezavi z 10. členom predloga zakona) ohranja obveznost predhodnega opozorila na kršitev na portalu javnih naročil, pri čemer pa se v primeru, ko na kršitev ni bilo predhodno opozorjeno, takšna kršitev v predrevizijskem in revizijskem postopku ne obravnava.

K 5. členu

Predlagani člen ureja, kaj šteje za javni interes v skladu s tem zakonom ter daje zagovornikom javnega interesa možnost, da lahko glede posameznega ravnanja naročnika, za katerega obstaja sum, da pomeni kršitev predpisov, ki urejajo javno naročanje v kateri koli fazi postopka

in izvedbe javnega naročila, od naročnika zahteva pojasnila ali kopije posamezne dokumentacije vezane na posamezen postopek javnega naročila. 6. člen ZPVPJN namreč ureja zagovornike javnega interesa, ki lahko uveljavljajo pravno varstvo v postopkih javnega naročanja. Natančnejša opredelitev javnega interesa kot merila odločanja pa bo zagovornikom omogočala ustavno skladno in zakonito odločanje o uporabi prostega preudarka in smotno delovanje v okviru svojih pristojnosti. Dosedanja nedorečenost javnega interesa je lahko v praksi pomenila tudi, da je že vsakršna kršitev katerekoli določbe predpisov o javnem naročanju pomenila poseg v javni interes, ker tudi nespoštovanje pravnega reda v Republiki Sloveniji ogroža javni interes. Da bodo lahko zagovorniki javnega interesa v utemeljenih primerih ogrožanja (sedaj opredeljenega) javnega interesa dejansko opravljali svojo vlogo, je potrebno zagotoviti tudi njihovo možnost do dostopa podatkov oziroma dokumentacije, ki so relevantne za odločitve oziroma presojo o potrebi vložitve zahtevka za revizijo.

Zaradi kontradiktorne ureditve 6. člena ZPVPJN, ki je zagovornikom omogočal vložitev zahtevka za revizijo najpozneje do pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila, in 25. člena ZPVPJN, ki je zagovornikom javnega interesa omogočal vložitev zahtevka v 30 dneh od seznanitve s kršitvijo, ni bilo jasno, v katerem roku lahko zagovornik javnega interesa vložiti zahtevek za revizijo. Ker roke za vložitev zahtevkov za revizijo sicer sistematično ureja 25. člen ZPVPJN, je v spremembi 6. člena predlagano črtanje besedila, ki določa rok za vložitev najpozneje do pravnomočnosti odločitve o oddaji naročila, posledično pa je urejen sklic na člen, ki ureja roke za vložitev zahtevkov za revizijo.

K 6. členu

Predlagani člen natančneje ureja načelo hitrosti in učinkovitosti kot enega temeljnih načel pravnega varstva v postopkih javnega naročanja in ga s predlogom, da se postopek vodi hitro, vendar tako, da se pravilno ugotovi dejansko stanje glede vseh očitanih kršitev predpisov, ki bistveno vplivajo ali bi lahko bistveno vplivale na oddajo javnega naročila, še krepi. Namen določbe je v povečanju pravne varnosti in predvidljivosti v postopkih javnega naročanja, saj to načelo, kljub pomembnosti hitrega in učinkovitega odločanja v postopkih pravnega varstva, ne sme trpeti na škodo pravilne odločitve o vseh očitanih kršitvah, kar na dolgi rok odpravlja dvome oziroma morebitne nejasnosti in negotovosti o ravnanjih, ki potencialno pomenijo kršitev predpisov javnega naročanja.

K 7. členu

Člen ureja pravno podlago za vzpostavitev informatiziranega procesa pravnega varstva v postopkih javnega naročanja. Z uvedbo informatizacije postopka pravnega varstva (t.i.m. portal eRevizija) bodo bistveno skrajšani roki posredovanja dokumentacije, pošiljanja poziva za dopolnitve, podajo izjasnitve itd. Portal eRevizija bo informacijsko podprta rešitev, preko katerega bo potekalo posredovanje vse dokumentacije, vlaganja zahtevkov, vročanje in obveščanje, kar bo postopek bistveno skrajšalo v tistih elementih, ki na samo vsebino in kvaliteto odločanja ne vplivajo. Rešitev pa je smiselna tudi z vidika prihajajočega prehoda na celovito elektronsko javno naročanje (torej tudi e-oddaja ponudb). Člen daje tudi pravno podlago za izdajo podzakonskega akta, s katerim bo minister, pristojen za javno naročila, po predhodnem soglasju DKOM, ki mora do 1.7.2019 zagotoviti delovanje tega portala, uredil način vzpostavitve ter način vlaganja, prenosa, prevzema informacij in dokumentov, vpogledov ipd.

K 8. členu

Uvodoma ta člen ureja uskladitev terminologije vrst postopkov in tehnik javnega naročanja z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3), v skladu s katerim se je »sistem ugotavljanja sposobnosti«, ki ga je poznal ZJNVETPS, preimenoval v »kvalifikacijski sistem«, določeni postopki pa so se prav tako preimenovali, kot na primer na mesto postopka s pogajanjem po predhodni objavi ZJN-3 uvaja konkurenčni postopek s pogajanjem, prav tako pa možnost nadaljevanja prej neuspešnega postopka v skladu z ZJN-3 dopušča tudi konkurenčni dialog, zato je potrebno člen dopolniti tudi s tem postopkom.

Predlagani člen črta besedilo, v skladu s katerim se je štelo, da je interes za dodelitev javnega naročila, kot ene izmed dveh predpostavk aktivne legitimacije za vložitev zahtevka za revizijo, izkazala tista oseba, ki lahko opravlja dejavnost, potrebno za izvedbo predmeta javnega naročanja. Ta dikcija je omogočala vlaganje zahtevkov za revizijo subjektom, ki morda niso imeli interesa za dodelitev javnega naročila ali ga niti niso bili ali ne bi bili sposobni izvesti, vendar se to dejstvo, zaradi presumpcije, da je interes izkazan že zaradi registracije dejavnosti, ni ugotavljalo, ugotavljalo se je le, ali je subjekt registriran za opravljanje dejavnosti, s čimer je bil interes izkazan, ter nastanek oziroma možnost nastanka škode. S predlogom črtanja bo moral subjekt, ki bo želel izkazati aktivno legitimacijo za vložitev zahtevka za revizijo zoper razpisno dokumentacijo, objavo obvestila ali povabila k oddaji ponudbe, izkazati najprej interes za dodelitev naročila, s čimer bo potrebno izkazati tudi sposobnost pridobitve naročila, za kar zgolj registracija dejavnosti ni nujno dovolj, ter nastanek škode z morebitno očitano kršitvijo.

K 9. členu

Člen ureja obvezne sestavine zahtevka za revizijo, pri čemer se s predlogom bolj sistematično ureja, kaj so sestavine zahtevka za revizijo in kaj predstavlja samo vsebino zahtevka za revizijo. Posledično očitane kršitve ter dejstva in dokazi, s katerimi se kršitve dokazujejo, predstavljajo vsebino zahtevka za revizijo, ki so še vedno obvezni, ne predstavljajo pa njegovih sestavin. Ureditev je primerljiva pravnemu postopku, v katerem mora tožba (v skladu s 108. členom ZPP) "obsegati določen zahtevek glede glavne stvari in stranskih terjatev, dejstva, na katera tožnik opira zahtevek, dokaze, s katerimi se ta dejstva ugotavljajo, in druge podatke, ki jih mora imeti vsaka vloga", dopolnjevanje pa je vezano samo na sestavine vloge (108. člen), ne pa na sestavine tožbe.

K 10. členu

Peti odstavek 5. člena ZPVPJN se s predlogom tega člena črta in se z enako vsebino uredi v 16. členu ZPVPJN, saj ureditev, s v skladu s katero se odreče aktivna legitimacija, če ni bilo opozorjeno na kršitev, ni ustrezna, saj se ta kot procesna predpostavka nanaša na zahtevek in ne na posamezno kršitev.

K 11. členu

S predlaganim členom, s katerim se ureja posledice vloženega zahtevka za revizijo, se na primernejši način ureja možnost naročnika, da v primeru vloženega zahtevka za revizijo in pod pogojem, da predmet javnega naročila nujno potrebuje, za isti predmet naročanja izvede nov postopek, vendar le do sklenitve pogodbe na podlagi že začetega postopka. V kolikor izvedba postopka v tem primeru le do sklenitve pogodbe na podlagi že začetega postopka ni mogoča zaradi narave naročila (npr. enkratna dobava določene opreme), lahko naročnik izvede tak postopek le, če pridobi soglasje Državne revizijske komisije. Predlog člena določa tudi, da se odločitev Državne revizijske komisije o zadržanju postopka (ki ga naročnik lahko prejme na

podlagi 20. člena ZPVPJN) objavi na portalu javnih naročil, s čimer se zagotovi hitrejše, hkratno in bolj transparentno obveščanje sodelujočih v postopku javnega naročanja.

K 12. členu

Člen, v povezavi s 5. členom ZPVPJN, ki določa, kdo so zagovorniki javnega interesa in ki lahko vložijo zahtevek za revizijo, določa možnost predlaganja zadržanja postopka javnega naročila ob vložitvi zahtevka za revizijo vsem zagovornikom javnega interesa, ne zgolj ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, kot je to bilo urejeno doslej. Sprememba ureditve je smiselna zlasti iz razloga, ko bi zagovornik javnega interesa, ki ni ministrstvo, pristojno za javna naročila, vložil zahtevek za revizijo, hkrati pa ocenil, da je potrebno predlagati zadržanje postopka, moral ta predlog nasloviti na ministrstvo, pristojno za javna naročila, ki bi predlog lahko podal v svojem imenu. Člen, z razlogom večje učinkovitosti, hitrosti in transparentnosti, določa tudi objavo sprejete odločitve o zadržanju na portalu javnih naročil.

K 13. členu

Člen sledi spremenjeni ureditvi v 17. členu ZPVPJN, ki določa posledice vloženega zahtevka za revizijo.

K 14. členu

Zaradi uvedbe informatiziranega postopka pravnega varstva v postopkih javnega naročanja (portal eRevizija) dokumentacija ne bo več posredovana po pošti, v fizični obliki, zaradi česar je črtanje 23. člena ZPVPJN smiselno.

K 15. členu

Zaradi uvedbe informatiziranega postopka pravnega varstva v postopkih javnega naročanja (portal eRevizija) ta člen, namesto pisnega vlaganja zahtevka za revizijo neposredno pri naročniku, priporočeno ali z elektronskimi sredstvi, določa način vložitve zahtevka za revizijo z vložitvijo le-tega na portal eRevizija. Posledično drugi odstavek 24. člena ZPVPJN ni več potreben.

K 16. členu

Člen ureja roke za vložitev zahtevka za revizijo. Zaradi večje jasnosti in preglednosti se 25. člen ZPVPJN spremenita tako, da iz njiju jasno izhaja, da je mogoče vložiti zahtevek za revizijo zoper vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo v 8 delovnih dneh, pri čemer ni razlikovanja glede postopka javnega naročila, niti glede vrste oziroma predmeta javnega naročanja (npr. posebne ali socialne storitve). Predmetni člen še vedno določa, da zahtevek za revizijo v tem primeru ni mogoče vložiti po roku za prejem ponudb, pri čemer pa določa tudi izjemo, in sicer da je po roku za prejem ponudb zahtevek za revizijo mogoče vložiti le, kadar je rok za prejem ponudb določen v krajšem trajanju od 8 delovnih dni. Glede na navedeno tretji odstavek 25. člena ZPVPJN ni več potreben in se predlaga njegovo črtanje.

Člen v prvem odstavku določa, da se lahko zahtevek za revizijo vložijo v 8 delovnih dneh zoper vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, v kolikor pa naročnik

spremeni ali dopolni navedbe v objavi, povabilu ali razpisni dokumentaciji, je ta rok 8 delovnih dne od spremembe ali dopolnitve. Člen ne predvideva več možnosti vložitev zahtevka za revizijo v 8 delovnih dneh od dneva, ko je naročnik le pojasnil navedbe v objavi, povabilu ali razpisni dokumentaciji, saj se pojasnilo ne šteje za popravek ali spremembo, kar ureja ta določba. Predlagana sprememba bo tudi onemogočila izigravanje ponudnikov oziroma kandidatov, ki so na portalu javnih naročil pogosto zastavili vprašanje, na katerega odgovor ni v ničemer spremenil ali dopolnil objave oziroma razpisne dokumentacije, vendar si je ponudnik zgolj s tem, da je bilo vprašanje zastavljeno in podan odgovor (četudi povsem ne-vsebinski ali celo ni imelo nobene povezave s postopkom javnega naročanja) pridobil možnost za začetek novega štetja roka za vložitev zahtevka za revizijo.

Ta člen ureja tudi skladnost poimenovanja postopkov z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3), hkrati pa odpravlja kontradiktorno ureditev 6. člena ZPVPJN, ki je zagovornikom javnega interesa omogočal vložitev zahtevka za revizijo najpozneje do pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila, in 25. člena ZPVPJN, ki je zagovornikom javnega interesa omogočal vložitev zahtevka v 30 dneh od seznanitve s kršitvijo, kjer ni bilo jasno, v katerem roku lahko zagovornik javnega interesa vloži zahtevek za revizijo. Ker roke za vložitev zahtevkov za revizijo sistematično ureja 25. člen ZPVPJN, je v spremembi 6. člena predlagano črtanje besedila, ki določa rok za vložitev najpozneje do pravnomočnosti odločitve o oddaji naročila, posledično pa urejen sklic na 25. člen, ki ureja roke za vložitev zahtevkov za revizijo in jih s predlaganim členom uredi na način, da lahko zagovornik javnega interesa zahtevek za revizijo vloži ne glede na določbe 25. člena ZPVPJN v kateri koli fazi postopka javnega naročila, in sicer najkasneje do pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila. Ko je odločitev o oddaji javnega naročila enkrat pravnomočna, je vložitev zahtevka za revizijo brezpredmetna, v fazi po pravnomočnosti lahko zagovorniki javnega interesa (in drugi gospodarski subjekti) zahtevajo sodno varstvo v sodnem postopku.

K 17. člen

V povezavi z 9. členom tega zakona, ki na novo ureja obvezne sestavine zahtevka za revizijo in obvezne vsebine zahtevka za revizijo, je posledično potrebno spremeniti sklicevanja v 26. členu ZPVPJN, ki se nanašajo na 9. člen ZPVPJN. 26. člen ZPVPJN, ki je predmet spremembe tega člena, ureja tudi zakonske razloge za zavrnjenje zahtevka za revizijo, pri čemer predlagani člen drugače kot doslej določa, da se zahtevek za revizijo ne zavže avtomatično, če zahtevku ni priloženo potrdilo o plačilu takse, temveč le, če na podlagi poziva k dopolnitvi vlagatelj ne priloži ustreznega potrdila o plačilu takse. Ureditev je primerna tudi iz razloga zasledovanja načela sorazmernosti sankcije z zasledovanim ciljem, kjer zgolj ne-predložitev potrdila o plačilu takse ne bi smela rezultirati v zavrnjenju zahtevka za revizijo. Ureditev je primerljiva tudi s pravnim postopkom, kjer mora sodišče tožečo stranko pozvati k plačilu takse, če slednja ni plačana na dan vložitve tožbe.

K 18. členu

Zaradi uvedbe informatiziranega postopka pravnega varstva v postopkih javnega naročanja (portal eRevizija) dokumentacija praviloma ne bo več posredovana po pošti, v fizični obliki, zaradi česar je določba, ki ureja nujnost ureditve dokumentacije v izvorniku, kronološko in popolno, nepotrebna. Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) v 37. členu določa, da se za vsakršno sporočanje in izmenjavo informacij na podlagi tega zakona, zlasti elektronsko oddajo ponudb, v skladu z zahtevami tega člena uporabljajo elektronska komunikacijska sredstva. Naročnik pa ni dolžan zahtevati uporabe elektronskih komunikacijskih sredstev pri oddaji ponudb v določenih

primerih (npr. če bi bili zaradi specializirane vrste javnega naročila za uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev potrebni točno določeni orodja, naprave ali oblika datotek, ki niso splošno razpoložljivi ali podprti s splošno razpoložljivimi programi; če se pri programih, ki podpirajo oblike datotek, ustrezne za opis ponudb, uporabljajo oblike datotek, ki jih ni mogoče obdelovati z nobenim drugim odprtim ali splošno dostopnim programom, ali če so zaščitene z licenco in jih naročnik ne more zagotoviti za prenos podatkov s spleta ali uporabo na daljavo; če dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila zahteva predložitev fizičnih modelov ali maket, ki jih ni mogoče predložiti z elektronskimi sredstvi ali tudi npr. če je uporaba neelektronskih komunikacijskih sredstev nujna bodisi zato, ker elektronska komunikacijska sredstva pomenijo kršitev varnosti, bodisi zato, da se zaščitijo posebno občutljive informacije, ki zahtevajo tako visoko raven zaščite, da je ni mogoče ustrezno zagotoviti z uporabo elektronskih sredstev in naprav, ki so gospodarskim subjektom splošno dostopne ali do katerih se jim lahko omogočijo alternativni načini dostopa v skladu z devetim odstavkom tega člena. Glede na navedeno je treba dopustiti možnost, da bo del dokumentacije, ki bo v fazi postopka pravnega varstva, ki bo sicer potekal preko portala eRevizija, še vedno izjemoma lahko v fizični obliki, zaradi česar predlagani člen predvideva tudi način posredovanja te dokumentacije, kar urejata nova peti in šesti odstavek 29. člena ZPVPJN.

K 19. členu

18. člen ZPVPJN že ureja umik zahtevka vlagatelja in določa, da lahko vlagatelj kadarkoli v predrevizijskem in revizijskem postopku zahtevke za revizijo umakne. Drugi stavek 30. člena ZPVPJN, ki je predmet predlagane spremembe v tem členu, je tako odveč in ureja materijo, ki je že urejana v drugem členu, zato je črtanje tega stavka smiselno.

K 20. členu

V povezavi z 9. členom tega zakona, ki na novo ureja obvezne sestavine zahtevka za revizijo in obvezne vsebine zahtevka za revizijo, je posledično potrebno spremeniti sklicevanja v 31. členu ZPVPJN, ki se nanašajo na 9. člen ZPVPJN.

K 21. členu

Predlog zakona namesto dosedanjega razjasnjevalnega sestanka uvaja ustno obravnavo, ki bo zagotovila večja postopkovna jamstva in v celoti sledila načelu zagotavljanja kontradiktornosti.

K 22. členu

Predlog zakona namesto dosedanjega razjasnjevalnega sestanka uvaja ustno obravnavo, ki bo zagotovila večja postopkovna jamstva in v celoti sledila načelu zagotavljanja kontradiktornosti. Predlagani člen tudi postopkovno ureja izvedbo ustno obravnave

K 23. členu

Zaradi širitve načela iz 6. člena tega zakona (oz. 9. člena ZPVPJN) in zaradi uvajanja večjih postopkovnih jamstev, kot je tudi ustna obravnavo, se rok za odločanje o zahtevku za revizijo podaljšuje iz 15 na 20 dni, kar bo zagotovilo možnosti za pravno pravilno in dejansko ugotovljeno stanje, hkrati z uvedbo informatiziranega postopka pravnega varstva v postopkih

javnega naročanja pa zaradi 5-dni daljšega roka za sprejem odločitve sam postopek pravnega varstva ne bo daljši kot doslej, temveč ravno nasprotno.

K 24. členu

Predlagani člen, ki posega v materijo določbe o mejah odločanja, v skladu s katerim Državna revizijska komisija odloča v mejah zahtevka za revizijo, razen kadar gre za zahtevek za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, kjer lahko odloča tudi izven meja zahtevkov če je naročnik nadaljeval postopek, v katerem je bil vložen zahtevek za revizijo in sprejel odločitev o oddaji naročila ali o izločitvi ponudnika, določa na novo tudi možnost Državne revizijske komisije, da sprejme odločitev o vseh sklopih, tudi če je bil zahtevek za revizijo vložen le v enem sklopu in je očitana kršitev enaka v vseh sklopih javnega naročila, vendar le za tiste sklope, v katerih odločitev o oddaji naročila še ni postala pravomočna.

K 25. členu

Ta člen ureja skladnost poimenovanja postopkov z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3), hkrati pa se vzpostavlja podlaga za izdajo ugotovitvenih sklepov, do izdaje katerih bo prišlo v primerih, ko je naročnik že sklenil pogodbo o izvedbi javnega naročila, pravno varstvo pa je zagotovljeno tudi v predrevizijskem in revizijskem postopku.

K 26. členu

Člen ureja možnost Državne revizijske komisije za podajo dodatnega oziroma podaljšanega roka naročniku za predložitev odzivnega poročila.

K 27., 28., 29. in 30. členu

Predlagani 27., 28., 29. in 30. člen urejajo spremembo koncepta ničnosti pogodbe, kot je veljala doslej in uvaja razmejitev med institutom ničnosti in izpodbojnosti, pri čemer je za vsakega od teh dveh institutov zaradi učinkovitega sodnega uveljavljanja pravic določena oblika neveljavnosti pogodbe za posamezno kršitev, kar je še zlasti pomembno zato, ker mora stranka, ki zatrjuje izpodbojnost, postaviti oblikovalni zahtevek, v primeru ničnosti pa ugotovitveni zahtevek.

V skladu z Direktivo 2007/66/ES morajo države zagotoviti učinkovito in hitro revizijo odločitev, ki so jih sprejeli naročniki, ukrepi oziroma odločanje o ukrepih, ki so v skladu z direktivo namenjeni temu (začasni ukrepi, razveljavitev, odškodnina) pa se lahko prenesejo na različne organe. Prav tako direktiva določa, da razen kadar o pritožbi odloča naročnik ali organ, ki nima narave tribunala, ni nujno, da imajo revizijski zahtevki samodejni suspenzivni učinek. V tej luči ter z namenom zagotavljanja učinkovitega pravnega varstva, predlagatelj zakona omejuje institut ničnosti pogodbe v ZPVPJN le na najhujše kršitve, poleg tega pa uvaja institut razveljavitve (izpodbojnosti) pogodbe.

Razlogov za takšno ureditev je več. Predlagatelj ugotavlja, da sta instituta ničnosti in izpodbojnosti že urejena v OZ. Tudi pogodba o izvedbi javnega naročila je nična, če stranka nima pravne ali poslovne sposobnosti oziroma sposobnosti razsojanja, če je pogodba navidezna, če predmet izpolnitvenega ravnanja ni določen, mogoč ali dopusten, če ni poslovne

podlage ali je ta nedopustna, če ni sklenjena v ustrezni obliki, je njena vsebina v nasprotju s prisilnim predpisom (pri čemer zakon, ki ureja javno naročanja predstavlja tak predpis) ali gre za oderuško pogodbo. Pogodbo o izvedbi javnega naročila pa je mogoče tudi izpodbijati, če obstaja očitno nesorazmerje med vrednostjo nasprotnih izpolnitvenih ravnanj (čezmerno prikrajšanje) oziroma, če je bila volja ene stranke izražena z grožnjo, v zmoti ali na podlagi prevare. Gre za dve vrsti neveljavnosti pogodb, ki ju ureja OZ, pri čemer je bistveno pri teh dveh institutih dejstvo, da ničnost učinkuje sama po sebi, uveljavljanje ni vezano na rok, uveljavi pa jo lahko tudi tretji, ki izkaže pravno korist, medtem ko izpodbijnost lahko uveljavlja samo pogodbeni stranka, v izpodbijnem roku in učinkuje z razveljavitvijo in sicer za nazaj (*ex tunc*).

Zaradi narave pogodbe o izvedbi javnega naročila in narave oziroma namena, ciljev in načel javnega naročanja in pravnega varstva v teh postopkih, nenazadnje pa tudi zaradi varovanja javnega interesa in zagotavljanja nemotenega delovanja javnih organov ter zagotavljanja javnih storitev, pa je po oceni predlagatelja zakona smiselno v ZPVPJN urediti neveljavnost (izpodbijnost) pogodbe tako, da bo sledil načelom javnega naročanja.

Izpodbijnost, zgolj na način, kot ga pozna OZ, v tem kontekstu ni primeren institut, niti z direktivo usklajena sankcija, ki rezultira v prenehanju pogodbe in ker jo lahko uveljavljata le pogodbeni stranki (naročnik in izvajalec), zato niti pravno niti smiselno ne sledi namenu direktive, ki ureja razveljavitev kot alternativno sankcijo zaradi kršitve predpisov javnega naročanja in varovanja pravic neizbranega ponudnika. Razveljavitev pogodbe, kot ga priznava tudi Direktiva 2007/66/ES pa je institut, ki predstavlja tako za naročnike kot gospodarske subjekte učinkovito rešitev oziroma pravno sredstvo, ki ga je mogoče uveljavljati tudi po predhodnem neuspešnem revizijskem postopku ali celo brez te procesne predpostavke. Za razliko od izpodbijnosti po OZ, ga po predlogu zakona lahko uveljavlja vsaka oseba, ki izkaže interes. S to predlagano rešitvijo je omogočeno sodno varstvo v pogodeni fazi, zaradi česar drugačen institut pravnega varstva zoper odločitve DKOM, ki ne bi imela suspenzivnega učinka, ni smiselno oziroma ga predlagatelj zakona ureja na način, da najbolj zadosti interesom ponudnikov (to je pridobitev posla oziroma možnost konkuriranja) in interesom naročnika (učinkovita sklenitev pogodbe oziroma pridobivanje storitev, blaga in gradenj) hkrati pa v primeru najhujših kršitev zagotavlja tudi sankcioniranje tovrstnih kršitev z razveljavitvijo posla ali od njegovega nastanka, od trenutka pravnomočne odločitve o razveljavitvi dalje ali morebitno ohranitev posla v veljavi. Vse navedeno pa sledi tudi javnemu interesu, to je nemoteno zagotavljanje javnih storitev in zakonita oddaja javnih naročil.

Sodišče ima ob uveljavljanju tega instituta tudi več diskrecijske pravice glede odločanja o usodi pogodbe, katere izpodbijnost se uveljavlja. Predlagana ureditev namreč predvideva tako razveljavitev celotne pogodbe ali posameznih določb (kot je to pri institutu ničnosti in izpodbijnosti pogodbe – *ex tunc*), kot tudi možnost razveljavitve preostanka obveznosti pogodbe v izvajanju od pravnomočnosti tovrstne odločitve dalje (*ex nunc*), skrajšanje njene veljavnosti ali celo morebitno ohranitev pogodbe v veljavi. Predlagatelj zakona tako ocenjuje, da je bolj smiselno v sodnem postopku urediti uveljavljanje ničnosti in izpodbijnosti, saj bi lahko s širšim naborom možnih rešitev glede veljavnosti sporne pogodbe dosegli racionalnejšo razrešitev zadeve, naročnik pa bi imel v primeru razveljavitve z odložnim rokom tudi zadosti časa, da izvede novo javno naročilo in s tem nemoteno zagotavlja izvajanje javnih storitev.

Skladno z zahtevo direktive, zapisano v preambuli, pa tudi glede na ureditev v drugih državah, menimo, da je zaradi pravne varnosti obligacijskih razmerij rok za vložitev zahtevka za uveljavljanje neveljavnosti potrebno omejiti na 12 mesecev od podpisa pogodbe oz. glede na to, da je v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja vse pogodbe potrebno objaviti na portalu e-naročanje, od objave na tem portalu (po sedanjem sistemu namreč časovne omejitve ni).

Predlagana rešitev tudi sledi usmeritvam Direktive 2007/66/ES, ki v uvodnih pojasnilih 13 in 14 izpostavlja, da neveljavnost ne bi smela biti samodejna (kot se to domneva pri ničnosti), temveč bi jo moral potrditi neodvisen organ ali bi morala biti rezultat njegove odločitve. Prav tako izpostavlja, da je neveljavnost najučinkovitejši način za ponovno vzpostavitev konkurenčnosti in ustvarjanja novih poslovnih priložnosti za tiste subjekte, ki jim je bila priložnost za konkuriranje nezakonito odvzeta.

K 31. členu

S predlagano spremembo se črta 48. člen ZPVPJN, ki je določal obveznost Državne revizijske komisije za podajo stališča do predmetnega spora, če sodišče to zahteva. Določba je nepotrebna, saj ta dolžnost obstaja že na podlagi ZPP.

K 32. členu

V zvezi s samim ugotavljanjem odškodninske odgovornosti (in posledično presoji utemeljenosti odškodninskega zahtevka) se s tem členom predlaga uvedbo krivdne odgovornosti namesto odgovornosti brez krivde (pri uveljavljanju odškodnin). Področje odškodninskega prava pri nas ureja OZ, ki v 132. členu opredeljuje pravno priznano škodo *zmanjšanje premoženja (navadna škoda), preprečitev njegovega povečanja (izgubljeni dobiček), pa tudi povzročitev telesnih ali duševnih bolečin ali strahu drugemu ter okrnitev ugleda pravne osebe (nepremoženjska škoda)*. Podlage za odgovornost določa 131. člen OZ v skladu s katerim je tisti, ki povzroči drugemu škodo, le-to dolžan povrniti, če ne dokaže, da je nastala brez njegove krivde. Odškodninska odgovornost je vrsta obligacijskega razmerja, katerega vsebina je obveznost odgovorne osebe povrniti oškodovancu škodo, za katero odgovarja, in pravica oškodovanca zahtevati od odgovorne osebe povrnitev te škode. Da bi odškodninska odgovornost nastala, morajo biti izpolnjene naslednje predpostavke odškodninske odgovornosti: nedopustno ravnanje ali škodljivo dejstvo (protipravno ravnanje), nedopustna škoda, vzročna zveza in krivda. Krivda je podana, kadar oškodovalec povzroči škodo namenoma ali iz malomarnosti, pri čemer se krivda domneva, in sicer povzročitelj škode velja za krivega, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Glede oblike krivde v civilnem pravu govorimo o namenu in malomarnosti. Za nastanek odškodninske odgovornosti zadostuje malomarnost oškodovalca. Vendar ima krivda v civilnem pravu drugačen pomen kot v kazenskem. V civilnem pravu se krivda presoja po objektiviziranem merilu ustrezne skrbnosti. Pri objektivni odškodninski odgovornosti (ali odgovornosti brez krivde) pa krivda ni predpostavka odškodninske odgovornosti. Predlagatelj gradiva tako ocenjuje, da je tudi za presojo uveljavljanja odškodninskih zahtevkov v postopkih javnega naročanja potrebno slediti splošnim pravilom obligacijske prava glede odškodnine

K 33. členu

Zaradi uvedbe informatiziranega postopka pravnega varstva v postopkih javnega naročanja (portal eRevizija) ta člen, namesto pisnega vlaganja pritožbe neposredno pri naročniku, priporočeno ali z elektronskimi sredstvi, določa način vložitve pritožbe z vložitvijo le-tega na portal eRevizija. Posledično drugi odstavek 51. člena ZPVPJN ni več potreben.

K 34. členu

Zaradi uvedbe informatiziranega postopka pravnega varstva v postopkih javnega naročanja (portal eRevizija) dokumentacija praviloma ne bo več posredovana po pošti, v fizični obliki, zaradi česar je določba, ki ureja nujnost ureditve dokumentacije v izvirniku, kronološko in popolno, nepotrebna. Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) v 37. členu določa, da se za vsakršno sporočanje in izmenjavo informacij na podlagi tega zakona, zlasti elektronsko oddajo ponudb, v skladu z zahtevami tega člena uporabljajo elektronska komunikacijska sredstva. Naročnik pa ni dolžan zahtevati uporabe elektronskih komunikacijskih sredstev pri oddaji ponudb v določenih primerih (npr. če bi bili zaradi specializirane vrste javnega naročila za uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev potrebni točno določeni orodja, naprave ali oblika datotek, ki niso splošno razpoložljivi ali podprti s splošno razpoložljivimi programi; če se pri programih, ki podpirajo oblike datotek, ustrezne za opis ponudb, uporabljajo oblike datotek, ki jih ni mogoče obdelovati z nobenim drugim odprtim ali splošno dostopnim programom, ali če so zaščitene z licenco in jih naročnik ne more zagotoviti za prenos podatkov s spleta ali uporabo na daljavo; če dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila zahteva predložitve fizičnih modelov ali maket, ki jih ni mogoče predložiti z elektronskimi sredstvi ali tudi npr. če je uporaba neelektronskih komunikacijskih sredstev nujna bodisi zato, ker elektronska komunikacijska sredstva pomenijo kršitev varnosti, bodisi zato, da se zaščitijo posebno občutljive informacije, ki zahtevajo tako visoko raven zaščite, da je ni mogoče ustrezno zagotoviti z uporabo elektronskih sredstev in naprav, ki so gospodarskim subjektom splošno dostopne ali do katerih se jim lahko omogočijo alternativni načini dostopa v skladu z devetim odstavkom tega člena. Glede na navedeno je potrebno dopustiti možnost, da bo del dokumentacije, ki bo v fazi postopka pravnega varstva, ki bo sicer potekal preko portala eRevizija, še vedno izjemoma lahko v fizični obliki, je potrebno predvideti tudi način posredovanja te dokumentacije, kar urejata nova peti in šesti odstavki 29. člena ZPVPJN.

K 35. členu

Zaradi spremembe koncepta sodnega varstva na način delitve zahtevkov na ničnost in izpodbojnost pogodbe je posledično potrebno uskladiti tudi 58. člen ZPVPJN.

K 36. in 37. členu

S predlaganimi spremembami se najprej uvaja nov, dodaten pogoj za imenovanje predsednika in članov Državne revizijske komisije, in sicer, da ta v zadnjih 3 letih pred objavo razpisa ni bil član organa politične stranke. V nadaljevanju pa predlagani 37. člen ureja nov način imenovanja predsednika in članov Državne revizijske komisije, ki po predlogu tega zakona poteka na način, ki je izenačen z Informacijskim pooblaščenecem, Varuhom človekovih pravic, Varuhom načela enakopravnosti ter drugih primerljivih funkcij (npr. predsednik KPK, predsednik Računskega sodišča RS). Predlagani način imenovanja predsednika in članov je zlasti pomemben z vidika, ker bodo tako kandidati za predsednika in člane ter tudi sam postopek izbire in imenovanja zagotovo bolj podvrženi javnosti, s čimer se zagotavlja bistveno večja transparentnost imenovanja predsednika in članov Državne revizijske komisije.

K 38. členu

Predlagani člen ureja senatno odločanje Državne revizijske komisije v vseh primerih, brez izjeme.

K 39. členu

Uvedba delovanja preko občne seje dejansko krepi vrednote legitimnosti, transparentnosti ter enotnosti razlage zakonov s področja javnega naročanja. Poleg tega pa je (vsaj posredno) tudi devolutivno pravno sredstvo v javnem interesu. Z zakonsko ureditvijo obvezne občne seje se uvaja delno dvostopenjsko odločanje znotraj Državne revizijske komisije, kar pomeni prispevek k razvoju pravne varnosti, zlasti enakega obravnavanja. Rešitev dejansko predstavlja krepitev pravnega varstva in le zelo posredno vpliva na dosedanji sistem sodnega varstva.

K 40. členu

Predlagani člen jasneje določa, da izločitveni razlogi, ki so bili doslej zapisani le za predsednika in člane Državne revizijske komisije, veljajo tudi za vključene neodvisne strokovnjake ali izvedence.

K 41. členu

S predlogom spremembe člena se jasneje in enostavneje določa način in višina odmere takse za predrevizijski in revizijski postopek. V skladu z načelom sorazmernosti se določajo takse ločeno za blago, storitve in gradnje, kadar gre za naročila male vrednosti, in ločeno, kadar gre za druge vrste postopkov. Pri tem je za postopek oddaje naročila male vrednosti in postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi za vložitev zahtevka za revizijo zoper objavo oziroma razpisno dokumentacijo predlagana taksa v višini 2.000 eurov, za preostale postopke, ki jih ureja tudi zakonodaja Evropske unije, pa 4.000 eurov. Za enostavnejše postopke oziroma načine oddaje javnih naročil (npr. za oddajo posameznih naročil na podlagi okvirnega sporazuma) se ohranja določena enotna taksa v višini 1.000 eurov, za sklenitev okvirnega sporazuma pa je na novo določena taksa 2.000 eurov, če se okvirni sporazum sklepa na podlagi postopka naročila male vrednosti ali postopka zbiranja ponudb po predhodni objavi, oziroma 6.000 eurov, če se okvirni sporazum sklepa po drugem postopku javnega naročanja. Kadar se zahteva za pravno varstvo zoper kršitve v postopku javnega naročanja ne nanaša na razpisno dokumentacijo ali na portalu javnih naročil objavljeno povpraševanje za ponudbe, temveč se nanaša na posamezno odločitev, ki jo naročnik sprejme po prejemu oziroma odpiranju ponudb, pa se taksa ohranja kot v obstoječi ureditvi in se odmeri v odstotku vrednosti oziroma cene najugodnejše ponudbe, in sicer v višini 2 %. Tako odmerjena taksa pa ne sme znašati manj kot 500 eurov in ne več kot 25.000 eurov. Da bi bilo pravno varstvo zoper kršitve v postopkih javnega naročanja dostopno tudi manjšim ponudnikom, zakon še vedno omogoča, da se taksa odmeri od vrednosti posameznega sklopa naročila, v katerem vlagatelj zahtevka za revizijo naročniku očita nepravilnosti. Določa se tudi taksa v višini 1.000 eur za vse morebitne primere, kjer takse ni mogoče določiti v skladu s členom, ki ureja takse.

K 42. členu

Člen dodatno ureja pravico vlagatelja zahtevka za revizijo do vračila plačane takse, če vlagatelj zahtevka za revizijo umakne, preden je naročnik sprejel odločitev o zahtevku za revizijo.

K 43. členu

Predlagane spremembe in dopolnitve 78. člena se nanašajo predvsem na ureditev kategorij storilcev prekrškov iz ZPVPJN. Glede na to, da sedanja nomotehnika 78. člena ZPVPJN odstopa od ustaljene nomotehnike določanja prekrškov, ter dejstvo, da so vsi tipi odgovornih oseb kaznovani z enako globo, kar je v nasprotju z načelom sorazmernosti (2. člen v zvezi s

tretjim odstavkom 15. člena Ustave Republike Slovenije), je predlagana sprememba razmejitev glob utemeljena in bolj sorazmerna.

K 44. členu

Predlagani člen določa redakcijo hujših prekrškov, kjer je višina globe določena v skladu s šestim odstavkom 17. člena Zakona o prekrških (v nadaljevanju: ZP-1).

K 45. členu

S predlagano določbo v hitrem prekrškovnem postopku se določa pooblastilo iz tretjega odstavka 52. člena ZP-1, ki prekrškovnemu organu omogoča izrekanje globe tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom za posamezen prekršek. V tem primeru bo prekrškovni organ moral o prekršku odločiti s pisno odločbo (56. člen ZP-1) in v njej obrazložiti razloge za izrek globe, ki je višja od najnižje predpisane za obravnavani prekršek. Dodatno pojasnujemo, da je stavek »Pri odločanju o višini globe se upoštevata teža prekrška in z njim povzročena škoda.« nepotreben, saj mora prekrškovni organ ob uporabi predmetnega pooblastila ravnati v skladu s splošnimi pravili za odmero sankcije, ki jih (sistemske) določa 26. člen ZP-1, zato se s predlagano spremembo tega člena, glede na sedanjo ureditev, ne navaja več v tem členu.

K 46. členu

Določba ureja prehodno obdobje oziroma za postopke pravnega varstva, ki so se začeli izvajati pred začetkom uporabe tega zakona, način dokončanja teh postopkov.

K 47. členu

Ta člen ureja pravne podlage in roke za sprejem podzakonskih aktov na podlagi tega zakona.

K 48. členu

Določba ureja prehodno obdobje uvajanja informatiziranega sistema pravnega varstva, t. j. portala eRevizija, ki se bo po predlogu zakona začel uporabljati 1. 7. 2019. V prehodnem obdobju do začetka uporabe tega portala ta člen ureja način posredovanja dokumentacije, kot je bil predviden doslej.

K 49. členu

Zakon določa začetek veljavnosti 30 dni po objavi.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (predmet zakona)

(1) S tem zakonom se:

- ureja pravno varstvo ponudnikov, naročnikov in javnega interesa, vključno s pravnim varstvom obrambnega in varnostnega interesa, v postopkih oddaje javnih naročil (v nadaljnjem besedilu: pravno varstvo);
- določajo organi, ki so pristojni za varstvo pravic po tem zakonu.

(2) Ta zakon določa tudi pravno varstvo po sklenitvi pogodbe ali okvirnega sporazuma (v nadaljnjem besedilu: pogodba).

(3) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije delno prenašajo:

- Direktiva Sveta št. 89/665/EGS z dne 21. decembra 1989 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje (UL L 395 z dne 30. 12. 1989, str. 33), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede vprašanja izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L 335 z dne 20. 12. 2007, str. 31), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 89/665/EGS),
- Direktiva Sveta št. 92/13/EGS z dne 25. februarja 1992 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o uporabi pravil Skupnosti za oddajo javnih naročil podjetij na vodnem, energetskem, transportnem in telekomunikacijskem področju (UL L 76 z dne 23. 3. 1992, str. 14), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede vprašanja izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L 335 z dne 20. 12. 2007, str. 31), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 92/13/EGS) in
- Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L 216 z dne 20. 8. 2009, str. 76; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/81/ES).

(4) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo pomen, opredeljen v zakonu, ki ureja javno naročanje.

(5) Za delovni dan po tem zakonu šteje vsak dan od ponedeljka do petka, razen dni, ki so v skladu z zakonom, ki ureja praznike in dela proste dneve v Republiki Sloveniji, opredeljeni kot dela prosti dnevi.

3. člen (stranke postopka)

(1) Stranka predrevizijskega postopka je lahko gospodarski subjekt, kot ga določa zakon, ki ureja javno naročanje, ki vloži zahtevek za revizijo, ali zagovornik javnega interesa iz drugega odstavka 6. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: zagovornik javnega interesa).

(2) Stranka revizijskega postopka in sodnega postopka je lahko:

- gospodarski subjekt, kot ga določa zakon, ki ureja javno naročanje, ki vloži zahtevek za revizijo, ali zagovornik javnega interesa ali
- naročnik ali drug subjekt, ki po zakonu, ki ureja javno naročanje, izvaja ali bi moral izvajati postopek javnega naročanja.

(3) Predrevizijskega, revizijskega in sodnega postopka se ima pravico udeleževati tudi ponudnik, čigar ponudbo je naročnik izbral kot najugodnejšo (v nadaljnjem besedilu: izbrani ponudnik). V tem primeru ima izbrani ponudnik enake pravice in dolžnosti kot stranka, če zakon ne določa drugače.

4. člen **(izjeme in obseg pravnega varstva)**

(1) Za javna naročila, za katera se zakon, ki ureja javno naročanje, ne uporablja ali se uporablja le v zvezi z vodenjem evidence in sporočanjem statističnih podatkov, pravno varstvo po tem zakonu ni zagotovljeno, razen če zakon, ki ureja javno naročanje, ali ta zakon ne določa drugače.

(2) Za storitve, ki so v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, in na njegovi podlagi izdanimi predpisi uvrščene na Seznam storitev B (v nadaljnjem besedilu: storitve iz Seznama storitev B), je pravno varstvo zagotovljeno v delu, ki je urejen z zakonom, ki ureja javno naročanje.

(3) Če naročnik za oddajo javnega naročila izvede strožji postopek, kot ga zahteva zakon, ki ureja javno naročanje, se v postopku pravnega varstva v celoti upoštevajo določbe strožjega postopka, ki je bil izveden za oddajo javnega naročila.

5. člen **(dopustnost pravnega varstva v postopkih oddaje javnih naročil)**

(1) Zahteva za pravno varstvo v postopkih javnega naročanja se lahko vloži v vseh stopnjah postopka oddaje javnega naročila zoper ravnanje naročnika, ki pomeni kršitev predpisov, ki bistveno vpliva ali bi lahko bistveno vplivala na oddajo javnega naročila, razen če zakon, ki ureja oddajo javnih naročil, ali ta zakon ne določa drugače. Za kršitev, ki bistveno vpliva ali bi lahko bistveno vplivala na oddajo javnega naročila, šteje zlasti:

- odločitev, da se naročilo odda ponudniku, ki ni najugodnejši ali ne izpolnjuje obveznih pogojev iz razpisne dokumentacije ali povabila k oddaji ponudbe;
- dopuščena sprememba tistih delov ponudbe, ki se nanašajo na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila, cene ali elemente ponudbe, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na drugačno razvrstitev ponudb;
- oddaja naročila brez objave obvestila o naročilu na portalu javnih naročil, čeprav tega zakon ne dopušča;
- rok za prejem prijav ali ponudb, ki zainteresiranim ponudnikom glede na zahtevnost razpisne dokumentacije onemogoča pripravo popolne ponudbe.

(2) Kadar naročnik sklene pogodbo brez izvedbe postopka javnega naročanja, čeprav bi ga po zakonu, ki ureja javno naročanje, moral izvesti, je pravno varstvo zagotovljeno v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku.

(3) Kadar se posamezno naročilo oddaja na podlagi okvirnega sporazuma, ki se sklene z večjim številom ponudnikov in v njem niso opredeljeni vsi pogodbeni pogoji, ali v

dinamičnem nabavnem sistemu in je vrednost posameznega naročila enaka ali višja od vrednosti, od katere dalje je treba javno naročilo poslati v objavo Uradu za publikacije Evropske unije, je pravno varstvo zagotovljeno v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku. V drugih primerih posameznih naročil, ki se oddajajo na podlagi okvirnega sporazuma, je pravno varstvo zagotovljeno v sodnem postopku v skladu z zakonom, ki ureja obligacijska razmerja.

(4) Kadar naročnik po sprejemu odločitve o oddaji javnega naročila odstopi od izvedbe javnega naročila, se pravica do povračila škode lahko uveljavlja v sodnem postopku.

(5) Zahteva za pravno varstvo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudb ali razpisno dokumentacijo, ni dopustna, če bi lahko vlagatelj ali drug morebitni ponudnik preko portala javnih naročil naročnika opozoril na očitano kršitev, pa te možnosti ni uporabil. Šteje se, da bi vlagatelj ali drug morebitni ponudnik preko portala javnih naročil lahko opozoril na očitano kršitev, če je bilo v postopku javnega naročanja na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo o naročilu, na podlagi katerega ponudniki oddajo ponudbe.

6. člen **(pravno varstvo javnega interesa)**

(1) Pravno varstvo javnega interesa lahko uveljavljajo zagovorniki javnega interesa iz drugega odstavka tega člena pod pogoji, določenimi v tem členu.

(2) Zagovorniki javnega interesa, ki lahko uveljavljajo pravno varstvo v postopku oddaje javnega naročila, so:

- ministrstvo, pristojno za javna naročila,
- Računsko sodišče Republike Slovenije,
- organ, pristojen za varstvo konkurence, in
- organ, pristojen za preprečevanje korupcije.

(3) Zahteva za pravno varstvo javnega interesa v predrevizijskem postopku se lahko vložijo v katerikoli fazi postopka oddaje javnega naročila, vendar najpozneje do pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila. Po končanem predrevizijskem postopku lahko organ iz prejšnjega odstavka uveljavlja pravno varstvo v revizijskem postopku.

(4) Zahteva za pravno varstvo javnega interesa v sodnem postopku se lahko vložijo v skladu z 42. členom tega zakona.

9. člen **(načelo hitrosti in učinkovitosti)**

Državna revizijska komisija, naročnik, vlagatelj, zagovornik javnega interesa, izbrani ponudnik in drugi udeleženci v postopku pravnega varstva si morajo prizadevati, da se ta postopek vodi hitro, vendar tako, da se pravilno ugotovi dejansko stanje ter izda zakonita odločitve.

13. člen **(smiselna in subsidiarna uporaba pravnega in upravnega postopka)**

(1) V predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku se glede vprašanj, ki jih ta zakon ne ureja, uporablja zakon, ki ureja pravdni postopek.

(2) V sodnem postopku se glede vprašanj, ki jih ta zakon ne ureja, uporablja zakon, ki ureja pravni postopek.

(3) V predrevizijskem postopku se glede vročanja odločitve naročnika o zavrženju zahtevka za revizijo in odločitve naročnika iz prvega odstavka 28. člena tega zakona uporablja zakon, ki ureja upravni postopek. Druga pisanja naročnika se vročajo po pošti priporočeno s povratnico ali z elektronskimi sredstvi, če vlagatelj razpolaga z informacijskim sistemom za sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti zahtevek za revizijo podpisan z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

Drugo poglavje

SKUPNE DOLOČBE V PREDREVIZIJSKEM IN REVIZIJSKEM POSTOPKU

14. člen

(aktivna legitimacija v predrevizijskem in revizijskem postopku)

(1) Aktivna legitimacija se prizna:

- vsaki osebi, ki ima ali je imela interes za dodelitev javnega naročila, sklenitev okvirnega sporazuma ali vključitev v dinamični nabavni sistem ali sistem ugotavljanja sposobnosti in ji je ali bi ji lahko z domnevno kršitvijo nastala škoda,
- zagovorniku javnega interesa.

(2) Šteje se, da je interes za dodelitev javnega naročila izkazala tista oseba, ki je oddala pravočasno ponudbo, če rok za oddajo ponudb še ni potekel, pa vsaka oseba, ki lahko opravlja dejavnost, potrebno za izvedbo predmeta javnega naročanja. V primeru postopka s pogajanjem po predhodni objavi ali brez predhodne objave, ki ga naročnik upošteva določbe zakona, ki ureja javno naročanje, izvaja zaradi prejšnjega neuspešno izvedenega postopka, se interes za dodelitev javnega naročila prizna tudi tistemu ponudniku, ki je v prejšnjem neuspešnem postopku pravočasno oddal ponudbo in ni bil povabljen k oddaji ponudbe, pa bi v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, moral biti. Če v skladu s petim odstavkom 5. člena tega zakona oseba, ki je vložila zahtevek za revizijo, naročnika predhodno ni opozorila na očitano kršitev, ali tega ni storil drug morebitni ponudnik, s čimer je bila oseba seznanjena preko portala javnih naročil ali bi lahko bila seznanjena, se šteje, da taka oseba ni izkazala interesa za dodelitev javnega naročila.

(3) Kadar je bila v postopku oddaje javnega naročila predložena skupna ponudba, lahko zahtevek za revizijo vložijo katerakoli od oseb, ki so oddale skupno ponudbo. Oseba, ki je skupaj z drugimi osebami oddala skupno ponudbo, ima položaj vlagatelja zahtevka za revizijo, če je sama ali skupaj z drugimi osebami, s katerimi je oddala skupno ponudbo, vložila zahtevek za revizijo.

15. člen

(obvezne sestavine zahtevka za revizijo)

(1) Zahtevek za revizijo mora vsebovati:

7. ime in naslov vlagatelja zahtevka (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj) ter kontaktno osebo,
8. ime naročnika,
9. oznako javnega naročila ali odločitve o oddaji javnega naročila ali priznanju sposobnosti,
10. predmet javnega naročila,

11. očitane kršitve,
12. dejstva in dokaze, s katerimi se kršitve dokazujejo,
13. pooblastilo za zastopanje v predrevizijskem in revizijskem postopku, če vlagatelj nastopa s pooblaščenecem,
14. navedbo, ali gre v konkretnem postopku javnega naročila za sofinanciranje iz evropskih sredstev in iz katerega sklada.

(2) Vlagatelj mora zahtevku za revizijo priložiti potrdilo o plačilu takse iz prvega, drugega ali tretjega odstavka 71. člena tega zakona.

16. člen **(omejitve zahtevkov za revizijo zaradi iste kršitve)**

(1) Če je vlagatelj v postopku oddaje javnega naročila že vložil zahtevek za revizijo in je bilo o njem že odločeno ali ga je umaknil, vlagatelj v morebitnih pozneje vloženi zahtevkih v istem postopku oddaje javnega naročila ne more več navajati istih kršitev ali drugih kršitev iz te faze postopka oddaje javnega naročila, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane že ob vložitvi prvega zahtevka, razen če naročnik ni upošteval odločitve Državne revizijske komisije ali če ponavlja isto kršitev.

(2) V predrevizijskem in revizijskem postopku se ne presojuje dejanja, ki se nanašajo na isti ali ponovljeni postopek oddaje javnega naročila in o katerih sta naročnik ali Državna revizijska komisija že pravomočno odločila, da ne gre za kršitev.

17. člen **(posledice vložene zahtevka za revizijo)**

(1) Ne glede na vloženi zahtevek za revizijo lahko naročnik nadaljuje postopek oddaje javnega naročila, ne sme pa skleniti pogodbe, ustaviti postopka javnega naročanja, zavrniti vseh ponudb ali začeti novega postopka javnega naročanja za isti predmet naročanja, razen če:

- zaradi vložene zahtevka za revizijo naročnik ne more pravočasno oddati javnega naročila, njegova izvedba pa je nujna tudi v obdobju, ko poteka postopek pravnega varstva iz tretjega ali četrtega poglavja tega zakona, pod pogojem, da se naročilo odda le za čas do sklenitve pogodbe na podlagi že začete postopka javnega naročanja in so izpolnjeni pogoji iz zakona, ki ureja javno naročanje, ali
- zaradi vložene zahtevka za revizijo naročnik ne more pravočasno oddati javnega naročila, njegova izvedba pa je nujna tudi v obdobju, ko poteka postopek pravnega varstva iz tretjega ali četrtega poglavja tega zakona, pod pogojem, da Državna revizijska komisija izda sklep iz četrte alineje prvega odstavka 20. člena tega zakona, ali
- se zahtevek za revizijo vložijo v postopku oddaje posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu.

(2) Naročnik lahko ob prejemu zahtevka za revizijo s sklepom odloči, da se izvajanje postopka oddaje javnega naročila zadrži do odločitve Državne revizijske komisije. V tem primeru mora o tem najpozneje v treh delovnih dneh od te odločitve obvestiti vse ponudnike, ki so v postopku javnega naročanja oddali ponudbo.

19. člen **(zadržanje postopka javnega naročanja)**

(1) Vlagatelj lahko ob vložiti zahtevka za revizijo naročniku posreduje predlog za izdajo sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila. Predlog za izdajo sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila lahko naročniku kadar koli posreduje tudi ministrstvo, pristojno za javna naročila.

(2) Naročnik mora v treh delovnih dneh od prejema predloga iz prejšnjega odstavka:

- zadržati nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila, o čemer sprejme sklep in nemudoma obvesti vse ponudnike, ki so v postopku oddaje javnega naročila oddali ponudbo, če je predlog iz prvega odstavka tega člena vložilo ministrstvo, pristojno za javna naročila, pa tudi njega, ali
- predlog za izdajo sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila odstopiti Državni revizijski komisiji, pri čemer lahko poda svoje mnenje o zadržanju postopka oddaje javnega naročila.

(3) Državna revizijska komisija mora o predlogu iz prvega odstavka tega člena odločiti v petih delovnih dneh od prejema predloga.

(4) Če Državna revizijska komisija po preučitvi vseh pomembnih okoliščin primera ugotovi, da bi lahko nadaljevanje postopka oddaje javnega naročila bistveno vplivalo na učinkovitost pravnega varstva, na podlagi predloga iz prvega odstavka tega člena ali na lastno pobudo sprejme sklep, s katerim zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila.

(5) S sklepom o zadržanju postopka oddaje javnega naročila se zadržijo nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila do pravnomočne odločitve naročnika ali Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo. Kadar poda predlog iz prvega odstavka tega člena ministrstvo, pristojno za javna naročila, Državna revizijska komisija ne glede na to, ali je bil v postopku oddaje javnega naročila vloženi zahtevek za revizijo ali ne, zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila, dokler se ministrstvo, pristojno za javna naročila, ne seznaní z dejanskim stanjem v skladu s 57. členom tega zakona.

(6) Če Državna revizijska komisija sprejme sklep o zadržanju postopku javnega naročanja, mora naročnik v treh delovnih dneh od prejema odločitve Državne revizijske komisije o tem obvestiti vse ponudnike, udeležene v postopku oddaje javnega naročila, če je predlog iz prvega odstavka tega člena vložilo ministrstvo, pristojno za javna naročila, pa tudi njega.

20. člen

(predlog naročnika za sklenitev pogodbe ali ustavitev postopka javnega naročanja, zavrnitev vseh ponudb ali začetek novega postopka javnega naročanja)

(1) Naročnik lahko ob prejemu zahtevka za revizijo ali kadar koli med predrevizijskim ali revizijskim postopkom na Državno revizijsko komisijo naslovi predlog za izdajo sklepa, s katerim se kljub vložnemu zahtevku za revizijo dovoli:

- sklenitev pogodbe ali
- ustavitev postopka javnega naročanja ali
- zavrnitev vseh ponudb ali
- začetek novega postopka javnega naročanja za isti predmet naročanja.

(2) Naročnik posreduje predlog iz prejšnjega odstavka hkrati tudi vlagatelju, ki lahko posreduje v treh delovnih dneh od prejema tega predloga Državni revizijski komisiji o njem svoje mnenje.

(3) Državna revizijska komisija mora o predlogu iz prvega odstavka tega člena odločiti v petih delovnih dneh od poteka roka, v katerem lahko vlagatelj poda svoje mnenje o predlogu iz prvega odstavka tega člena.

(4) Državna revizijska komisija predlogu naročnika iz prvega odstavka tega člena ugotovi, če po preučitvi vseh pomembnih okoliščin primera in upoštevanje razmerje med škodljivimi posledicami ugoditve predlogu in koristmi za javni interes ter koristmi za osebe, ki bi lahko bile oškodovane, ugotovi, da obstajajo prevladujoči razlogi, povezani z javnim interesom, vključno z obrambnim in varnostnim interesom, ki zahtevajo, da se predlogu ugotovi. Zgolj ekonomski interesi ne morejo predstavljati prevladujočih razlogov, povezanih z javnim interesom. Prevladujoči interesi, povezani z obrambo in varnostjo, so tisti, ki so povezani z izvedbo obrambnega ali varnostnega programa, katerega del je javno naročilo. Državna revizijska komisija predlog iz četrte alineje prvega odstavka tega člena zavrne, če izvedba naročila ni nujna ali se razlogi za nujnost lahko pripišejo naročnikovemu ravnanju in bi jih bilo mogoče predvideti.

(5) Kadar Državna revizijska komisija predlogu iz prvega odstavka tega člena, razen predlogu iz druge alineje prvega odstavka tega člena, ugotovi, mora naročnik v treh delovnih dneh od prejema odločitve Državne revizijske komisije o tem obvestiti vse ponudnike, ki so v postopku javnega naročanja oddali ponudbo.

23. člen

(vračilo dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila in predrevizijskem postopku)

Državna revizijska komisija mora najpozneje v treh delovnih dneh od sprejema odločitve o zahtevku za revizijo ali pritožbi naročniku vrniti zahtevek za revizijo, vso dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in vso dokumentacijo o predrevizijskem postopku. Dokumentacija mora biti odstopljena v izvirniku, popolna, kronološko urejena in opremljena s popisom dokumentov v zadevi.

24. člen

(vložitev zahtevka za revizijo)

(1) Zahtevek za revizijo se vložijo pisno neposredno pri naročniku, po pošti priporočeno ali priporočano s povratnico ali z elektronskimi sredstvi. Zahtevek za revizijo se lahko vložijo z elektronskimi sredstvi, če naročnik razpolaga z informacijskim sistemom za sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti zahtevek za revizijo podpisan z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

(2) Vlagatelj mora kopijo zahtevka za revizijo hkrati posredovati ministrstvu, pristojnemu za javna naročila.

(3) O vloženem zahtevku za revizijo mora naročnik v treh delovnih dneh od prejema tega zahtevka obvestiti ponudnike, ki so v postopku oddaje javnega naročila oddali ponudbo.

25. člen

(roki za vložitev zahtevka za revizijo)

(1) Zahtevek za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, se, razen v primeru iz četrtega odstavka tega člena, vložijo v osmih delovnih dneh od dneva:

- objave obvestila o javnem naročilu ali
- obvestila o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku, če se s tem obvestilom spreminjajo ali dopolnjujejo zahteve ali merila za izbor najugodnejšega ponudnika iz razpisne dokumentacije ali predhodno objavljenega obvestila o naročilu, ali
- prejema povabila k oddaji ponudb.

(2) Zahtevka za revizijo iz prejšnjega odstavka ni mogoče vložiti po roku za prejem ponudb, razen v primeru postopka oddaje naročila male vrednosti in storitev iz Seznama storitev B, ko se zahtevek za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, lahko vložijo najpozneje pet delovnih dni po poteku roka za predložitev ponudb.

(3) Kadar naročnik določi rok za prejem ponudb, ki je krajši od desetih delovnih dni, se ne glede na vrsto postopka oddaje javnega naročila, glede rokov za vložitev zahtevka za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, uporablja prejšnji odstavek.

(4) Vlagatelj po preteku roka, določenega za predložitev ponudb, ne more navajati kršitev, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane pred potekom tega roka, razen če to dopušča ta zakon in v primerih, ko dokaže, da zatrjevanih kršitev objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred tem rokom.

(5) Po odločitvi o oddaji javnega naročila ali priznanju sposobnosti je rok za vložitev zahtevka za revizijo osem delovnih dni od prejema te odločitve.

(6) Če se v primeru postopka oddaje naročila male vrednosti zahtevki za revizijo nanašajo na odločitev o oddaji javnega naročila ali priznanju sposobnosti, je rok za vložitev zahtevka za revizijo pet delovnih dni od prejema te odločitve.

(7) Ponudnik, ki v postopku s pogajanjem brez predhodne objave ali postopku s pogajanjem po predhodni objavi, ki ga naročnik, upošteva zakon, ki ureja javno naročanje, izvaja zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila in v katerem ne objavi obvestila o naročilu, ni povabljen k sodelovanju v tem postopku, pa bi v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, moral biti, lahko zahtevek za revizijo, ki se nanaša na povabilo k oddaji ponudbe, razpisno dokumentacijo ali odločitev o oddaji javnega naročila, vložijo v osmih delovnih dneh od dneva, ko je izvedel ali bi moral vedeti za kršitev, vendar najpozneje v osmih delovnih dneh od dneva, ko je bilo na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo, s katerim se zagotavlja predhodna transparentnost. Če to obvestilo ni bilo objavljeno, lahko ponudnik vložijo zahtevek za revizijo v osmih delovnih dneh od dneva, ko je bilo na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo o oddaji naročila. Če naročnik ni objavil obvestila, s katerim se zagotavlja predhodna transparentnost, pa tudi ne obvestila o oddaji naročila, lahko ponudnik vložijo zahtevek za revizijo najpozneje v šestih mesecih od začetka izvajanja pogodbe.

(8) Če naročnik ni objavil obvestila o naročilu, pa bi ga v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, moral, lahko ponudnik zahtevek za revizijo, ki se nanaša na povabilo k oddaji ponudbe, razpisno dokumentacijo ali odločitev o oddaji javnega naročila, vložijo v osmih delovnih dneh od dneva, ko je izvedel ali bi moral vedeti za kršitev, vendar najpozneje v osmih delovnih dneh od dneva, ko je bilo na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo o oddaji naročila. Če to obvestilo ni bilo objavljeno, lahko ponudnik vložijo zahtevek za revizijo v šestih mesecih od začetka izvajanja pogodbe.

(9) Ne glede na določbe prvega do osmega odstavka tega člena lahko zagovornik javnega interesa zahtevek za revizijo vložil v 30 delovnih dneh od dneva, ko je izvedel ali bi moral vedeti za kršitev, vendar najpozneje v 12 mesecih od začetka izvajanja pogodbe ali posameznega naročila, oddanega na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu.

26. člen

(predhodni preizkus zahtevka za revizijo v predrevizijskem postopku)

(1) Naročnik po prejemu zahtevka za revizijo preveri, ali:

- je bil vložen pravočasno;
- vsebuje vse obvezne sestavine iz 15. člena tega zakona;
- ga je vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena tega zakona.

(2) Če zahtevek za revizijo izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, ga naročnik sprejme v obravnavo. Naročnik sprejme zahtevek za revizijo v obravnavo tudi, če ne vsebuje obveznih sestavin iz 3., 4. ali 8. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, pod pogojem, da so te obvezne sestavine razvidne iz vsebine dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila.

(3) Če naročnik ugotovi, da zahtevek za revizijo ni bil vložen pravočasno ali ga ni vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena tega zakona, da vlagatelj v skladu z drugim odstavkom 15. člena tega zakona ni predložil potrdila o plačilu takse iz prve alineje prvega odstavka 70. člena tega zakona ali da ni bila plačna ustrezna taksa, ga najpozneje v treh delovnih dneh od prejema s sklepom zavrže.

(4) Če naročnik ugotovi, da zahtevek za revizijo ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz prvega odstavka 15. člena tega zakona in manjkajoče sestavine niso razvidne iz vsebine dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila, nemudoma, najpozneje pa v treh delovnih dneh od prejema zahtevka za revizijo, vlagatelja pozove, da ga v treh delovnih dneh od prejema poziva dopolni. V pozivu mora naročnik jasno navesti, v katerem delu naj se zahtevek dopolni, in vlagatelja opozoriti na pravne posledice nepravočasne ali neustrezne dopolnitve. Če vlagatelj v roku zahtevka za revizijo ne dopolni ali ga ne dopolni ustrezno, naročnik zahtevek za revizijo v treh delovnih dneh od poteka roka za dopolnitev s sklepom zavrže. Če vlagatelj zahtevek za revizijo pravočasno in ustrezno dopolni, ga naročnik sprejme v obravnavo.

(5) Zoper sklep o zavrnjenju zahtevka za revizijo lahko vlagatelj vložil pritožbo v skladu s šestim poglavjem tega zakona. Če vlagatelj ne vložil pritožbe zoper zavrnjenje zahtevka za revizijo, mora naročnik v treh delovnih dneh od poteka roka za vložitev pritožbe ponudnikom, ki so v postopku javnega naročanja oddali pravočasno ponudbo, posredovati obvestilo o zavrnjenju zahtevka za revizijo.

(6) Sklep naročnika o zavrnjenju zahtevka za revizijo postane pravnomočen z dnem, ko zoper njega ni več mogoče vložiti pritožbe ali voditi postopka po vloženi pritožbi.

29. člen

(nadaljevanje pravnega varstva po predrevizijskem postopku)

(1) Kadar naročnik zahtevek za revizijo zavrne, mora najpozneje v treh delovnih dneh od sprejema odločitve iz prvega odstavka prejšnjega člena zahtevek za revizijo, vso

dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in vso dokumentacijo o predrevizijskem postopku posredovati v nadaljnjo obravnavo Državni revizijski komisiji.

(2) Kadar naročnik zahtevku za revizijo ugotovi in le delno razveljavi postopek javnega naročanja, lahko vlagatelj v roku treh delovnih dni od prejema naročnikove odločitve o zahtevku za revizijo pri naročniku vložil predlog za začetek revizijskega postopka. Naročnik mora v roku iz prejšnjega odstavka vso dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in vso dokumentacijo o predrevizijskem postopku posredovati Državni revizijski komisiji.

(3) Naročnik mora v roku iz prvega odstavka tega člena vso dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in vso dokumentacijo o predrevizijskem postopku posredovati Državni revizijski komisiji tudi, kadar v primeru svojega molka prejme predlog za začetek revizijskega postopka iz četrtega odstavka prejšnjega člena in vlagatelju še ni posredoval odločitve o zahtevku za revizijo.

(4) Dokumentacija iz prvega in drugega odstavka tega člena mora biti odstopljena v izvorniku, popolna, kronološko urejena in opremljena s popisom dokumentov v zadevi, sicer Državna revizijska komisija v treh delovnih dneh od prejema dokumentacije od naročnika zahteva njeno dopolnitev. Naročnik mora dokumentacijo dopolniti v treh delovnih dneh od prejema poziva Državne revizijske komisije.

(5) Vlagatelj se lahko v treh delovnih dneh od prejema odločitve iz prve ali druge alineje prvega odstavka 28. člena tega zakona opredeli do navedb naročnika v tej odločitvi, vendar ne sme navajati novih kršitev, dejstev in predlagati novih dokazov, razen če dokaže, da jih brez svoje krivde ni mogel navesti ali predložiti v predrevizijskem postopku. Vlagatelj posreduje opredelitev iz tega odstavka Državni revizijski komisiji in naročniku.

Četrto poglavje REVIZIJSKI POSTOPEK

30. člen (začetek revizijskega postopka)

Revizijski postopek se začne, ko Državna revizijska komisija na podlagi prvega, drugega ali tretjega odstavka prejšnjega člena od naročnika prejme zahtevek za revizijo. Če se vlagatelj ne strinja z začetkom revizijskega postopka, Državni revizijski komisiji poda predlog za umik zahtevka.

31. člen (predhodni preizkus zahtevka za revizijo v revizijskem postopku)

(1) Državna revizijska komisija po prejemu zahtevka za revizijo preveri, ali:

- je bil vložen pravočasno in pri naročniku;
- vsebuje vse obvezne sestavine iz 15. člena tega zakona;
- ga je vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena tega zakona.

(2) Če zahtevek za revizijo izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, ga Državna revizijska komisija sprejme v obravnavo. Državna revizijska komisija sprejme zahtevek za revizijo v obravnavo tudi, če ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz 15. člena tega zakona, pod pogojem, da so obvezne sestavine razvidne iz vsebine dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila.

(3) Če Državna revizijska komisija ugotovi, da zahtevek za revizijo ni bil vložen pravočasno ali ga ni vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena tega zakona, da iz zahtevka niso razvidne vse obvezne sestavine iz 15. člena tega zakona ali ne vsebuje vseh teh obveznih sestavin, čeprav ga je naročnik pozval k ustrezni dopolnitvi, zahtevek za revizijo v treh delovnih dneh od prejema s sklepom zavže.

(4) Če zahtevek za revizijo ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz prvega odstavka 15. člena tega zakona, manjkajoče sestavine niso razvidne iz zahtevka in naročnik ni pozval vlagatelja k dopolnitvi ali poziv ni bil ustrezen, Državna revizijska komisija nemudoma, najpozneje pa v treh delovnih dneh od prejema zahtevka za revizijo, vlagatelja pozove, da zahtevek za revizijo v treh delovnih dneh ustrezno dopolni. V pozivu mora Državna revizijska komisija jasno navesti, v katerem delu naj se zahtevek dopolni, in vlagatelja opozoriti na pravne posledice nepravočasne ali neustrezne dopolnitve. Če vlagatelj v roku zahtevka za revizijo ne dopolni ali ga ne dopolni ustrezno, Državna revizijska komisija zahtevek za revizijo v treh delovnih dneh od poteka roka za dopolnitev s sklepom zavže. Če vlagatelj zahtevek za revizijo pravočasno in ustrezno dopolni, ga Državna revizijska komisija sprejme v obravnavo.

(5) Če vlagatelj dejstev in dokazov iz 6. točke prvega odstavka 15. člena ne more navesti ali predlagati, ker meni, da mu je naročnik kršil pravico do vpogleda v dokumentacijo, kot je opredeljena z zakonom, ki ureja javno naročanje, mora vlagatelj v zahtevku za revizijo navesti dejstva in dokaze v zvezi z zatrjevano kršitvijo pravice do vpogleda v dokumentacijo. Če v tem primeru Državna revizijska komisija ugotovi, da je naročnik kršil vlagateljevo pravico do vpogleda v dokumentacijo, vlagatelju upošteva zakon, ki ureja javno naročanje, dovoli vpogled v dokumentacijo in mu dovoli, da v petih delovnih dneh od dneva vpogleda, dopolni ali spremeni zahtevek za revizijo z novimi kršitvami, dejstvi in dokazi, ki jih je pridobil pri vpogledu v dokumentacijo. O dopolnitvi ali spremembi zahtevka za revizijo mora vlagatelj obvestiti Državno revizijsko komisijo in naročnika, ki se lahko o tem izjasni v treh delovnih dneh od prejema vlagateljeve dopolnitve ali spremembe zahtevka za revizijo.

(6) Odločitev Državne revizijske komisije o zavrženju zahtevka za revizijo je pravnomočna.

34. člen **(ugotavljanje dejstev)**

Državna revizijska komisija lahko v okviru revizijskega postopka skliče razjasnjevalni sestanek, pridobi strokovno ali izvedensko mnenje in opravi druga dejanja, ki so potrebna za ugotovitev določenega dejstva.

35. člen **(razjasnjevalni sestanek)**

(1) Državna revizijska komisija lahko na predlog vlagatelja, naročnika ali na lastno pobudo skliče razjasnjevalni sestanek z namenom pridobitve natančnejših pojasnil o dejanskih okoliščinah, od katerih je odvisna odločitev v revizijskem postopku. Na sestanku so lahko povabljeni naročnik, vlagatelj, izbrani ponudnik, neodvisni strokovnjaki in izvedenci. Na razjasnjevalnem sestanku se udeleženci lahko izjasnijo o dejanskem stanju in dokazih. Naročnik in vlagatelj na sestanku ne smeta navajati novih dejstev, kršitev in dokazov, razen če dokažeta, da jih objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred sestankom.

(2) Če poda predlog iz prejšnjega odstavka vlagatelj ali naročnik, mora v njem natančno opredeliti, katera vprašanja naj se na sestanku razjasnijo, in navesti razloge, zaradi katerih meni, da posameznega vprašanja ni mogoče razjasniti s pomočjo dokumentacije iz postopka javnega naročanja, predrevizijskega postopka ali postopka revizije.

(3) Če Državna revizijska komisija presodi, da je dejansko stanje možno pravilno in popolno ugotoviti na podlagi dokumentacije iz postopka javnega naročanja, predrevizijskega postopka ali postopka revizije, predlog iz prvega odstavka tega člena zavrne.

(4) O razjasnjevalnem sestanku se vodi zapisnik.

37. člen **(rok za sprejem odločitve)**

(1) Kadar Državna revizijska komisija zahtevek za revizijo sprejme v obravnavo, mora o njem odločiti in izdati sklep najpozneje v 15 delovnih dneh od prejema popolnega zahtevka in celotne dokumentacije. V utemeljenih primerih lahko Državna revizijska komisija rok podaljša za največ 15 delovnih dni, o čemer mora pred potekom roka iz prejšnjega stavka obvestiti naročnika, vlagatelja in izbranega ponudnika.

(2) Državna revizijska komisija sklep iz prejšnjega odstavka pošlje naročniku, vlagatelju in ministrstvu, pristojnemu za javna naročila. Sklep se pošlje tudi izbranemu ponudniku, če je zahtevek za revizijo vložen po odločitvi naročnika o oddaji javnega naročila. Državna revizijska komisija svoje odločitve objavlja na svetovnem spletu.

37.a člen **(prednostno odločanje v revizijskem postopku)**

O zahtevkih za revizijo, s katerimi se očitajo kršitve v postopku oddaje javnega naročila, ki se sofinancira iz evropskih sredstev, odloča Državna revizijska komisija prednostno.

38. člen **(meje odločanja)**

(1) Državna revizijska komisija odloča v mejah zahtevka za revizijo, in sicer o vseh očitanih kršitvah v postopku oddaje javnega naročila.

(2) Če se zahtevek za revizijo nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, lahko Državna revizijska komisija odloča tudi izven meja zahtevka, če je naročnik nadaljeval postopek oddaje javnega naročila, v katerem je bil vložen zahtevek za revizijo, in sprejel odločitve o oddaji naročila ali o izločitvi ponudnika.

39. člen **(odločitev Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo)**

(1) Državna revizijska komisija:

- zahtevek za revizijo zavrne kot neutemeljen, če ugotovi, da ob upoštevanju navedb v zahtevku za revizijo naročnik ne bi sprejel drugačne odločitve ali da naročnikovo ravnanje v postopku oddaje javnega naročila bistveno ne vpliva ali bistveno ne more vplivati na oddajo javnega naročila;

- zahtevku za revizijo ugotovi, zaradi česar delno ali v celoti razveljavi postopek javnega naročanja ali naročniku naloži odpravo kršitve.

(2) Državna revizijska komisija ne glede na prvi odstavek prejšnjega člena v celoti razveljavi postopek oddaje javnega naročila, če pogodba še ni sklenjena in:

15. če naročnik, čeprav niso izpolnjeni pogoji, izvede:

- postopek s pogajanjem po predhodni objavi zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila in v njem ne objavi obvestila o naročilu ali
- postopek s pogajanjem brez predhodne objave;

16. če naročnik ne objavi obvestila o naročilu, čeprav ga k temu zavezuje zakon, ki ureja javno naročanje;

17. v primeru drugih hujših kršitev zakona, ki ureja javno naročanje, ali tega zakona.

(3) Državna revizijska komisija mora pri odločanju upoštevati navedbe vlagatelja, zagovornika javnega interesa, naročnika in izbranega ponudnika ter se upošteva prejšnji člen do njih opredeliti. V odločitvi mora navesti razloge zanjo in naročniku dati napotke za pravilno izvedbo postopka v delu, ki je bil razveljavljen.

(4) Odločitev Državne revizijske komisije je pravnomočna.

41. člen

(odzivna poročila o odpravi kršitev v postopku javnega naročanja)

(1) Državna revizijska komisija lahko ob sprejemu odločitve o zahtevku za revizijo ali v šestih mesecih od sprejema te odločitve od naročnika zahteva, da ji predloži odzivno poročilo o izvedbi postopka oddaje javnega naročila, v katerem je bil vložen zahtevek za revizijo, ali o ponovljenem postopku oddaje javnega naročila.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka lahko Državna revizijska komisija od naročnika zahteva, da ji skupaj z odzivnim poročilom predloži tudi dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila ali izvedbi predmeta javnega naročanja.

(3) Odzivno poročilo o izvedbi postopka javnega naročanja mora vsebovati:

- navedbo javnega naročila, za katero je bil izveden revizijski postopek,
- navedbo odločitve Državne revizijske komisije,
- opis nepravilnosti, ki jih je ugotovila Državna revizijska komisija,
- opis napotkov, če jih je Državna revizijska komisija dala,
- opis načina odprave nepravilnosti.

(4) Naročnik mora odzivno poročilo predložiti v roku, ki ga določi Državna revizijska komisija in ne sme biti krajši od enega meseca in daljši od treh mesecev. Če Državna revizijska komisija ugotovi, da v odzivnem poročilu ni izkazana odprava nepravilnosti ali upoštevanje njenih napotkov, ali naročnik odzivnega poročila ne predloži, začne postopek za ugotavljanje prekrška po uradni dolžnosti.

Peto poglavje

SODNO VARSTVO

42. člen

(uveljavljanje ničnosti pogodbe)

Pod pogoji iz tega zakona lahko ničnost pogodbe ali posameznega naročila, ki ga je naročnik oddal na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu (v nadaljnjem besedilu: posamezno naročilo), uveljavlja oseba, ki ima pravni interes, in zagovornik javnega interesa. Pravni interes se prizna osebi, ki ima ali je imela interes za dodelitev javnega naročila ali posameznega naročila in ki ji je z domnevno kršitvijo nastala škoda ali bi ji lahko nastala škoda. Ničnost pogodbe ali posameznega naročila lahko uveljavlja zagovornik javnega interesa, če pogodbeni stranka ni Republika Slovenija, njen organ ali upravna organizacija v sestavi, ki je pravna oseba. V tem primeru uveljavlja ničnost pogodbe ali posameznega naročila Republika Slovenija, zastopa pa jo Državno pravobranilstvo Republike Slovenije.

44. člen **(razlogi za ničnost pogodbe)**

(1) Pogodba je nična:

18. če je sklenjena v vsebini, ki je posledica storjenega kaznivega dejanja naročnika ali izbranega ponudnika ali njegove odgovorne osebe;
19. če je sklenjena brez predhodno izvedenega postopka oddaje javnega naročila, pa bi ga naročnik po določbah zakona, ki ureja javno naročanje, moral izvesti;
20. če je naročnik izvedel postopek s pogajanjem brez predhodne objave in niso izpolnjeni pogoji za izvedbo tega postopka;
21. če je naročnik, upošteva zakon, ki ureja javno naročanje, izvedel postopek s pogajanjem po predhodni objavi zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila ter v postopku ni objavil obvestila o naročilu in niso izpolnjeni pogoji za izvedbo tega postopka;
22. če naročnik ni objavil obvestila o naročilu, pa bi ga v skladu z določbami zakona, ki ureja javno naročanje, moral objaviti na portalu javnih naročil in/ali v Uradnem listu Evropske unije;
23. če naročnik ne glede na zakon, ki ureja javno naročanje, ali ta zakon v postopku oddaje javnega naročila ne upošteva obdobja mirovanja, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja javno naročanje (v nadaljnjem besedilu: obdobje mirovanja), pod pogojem, da je storil kršitev, ki vpliva na ponudnikove možnosti, da bi bil izbran kot najugodnejši;
24. če naročnik v nasprotju s prvim odstavkom 17. člena tega zakona in ne glede na četrty odstavek 20. člena tega zakona po vloženem zahtevku za revizijo z izbranim ponudnikom sklene pogodbo, pod pogojem, da je naročnik v postopku oddaje javnega naročila storil kršitev, ki vpliva na ponudnikove možnosti za dodelitev javnega naročila;
25. če pogodba v nasprotju z zakonom, ki ureja javno naročanje, bistveno odstopa od osnutka pogodbe iz razpisne dokumentacije in je naročnik ali izbrani ponudnik ali njegova odgovorna oseba ali s katerim koli od njih povezana oseba s tem pridobila premoženjsko korist, pri čemer se za povezano osebo šteje oseba, ki je z naročnikom ali izbranim ponudnikom ali njegovo odgovorno osebo v poslovnem ali sorodstvenem razmerju v ravni ali stranski vrsti do vštete četrtga kolena, zakonski zvezi, čeprav je ta že prenehala, ali zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni partnerski skupnosti ali svaštvu do vštete tretjega kolena.

(2) Posamezno naročilo je nično:

- če je naročnik pri oddaji posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma, ki je sklenjen z več ponudniki in v katerem se med pogodbenimi strankami okvirnega sporazuma ponovno odpira konkurenca, ravnal v nasprotju z določbami zakona, ki ureja javno naročanje, o postopku oddaje posameznega naročila, pod pogojem, da je vrednost posameznega naročila enaka ali višja od vrednosti, od katerih dalje je treba javno naročilo objaviti v Uradnem listu Evropske unije, in da naročnik pri oddaji posameznega naročila ni upošteval obdobja mirovanja;

- če je naročnik pri oddaji posameznega naročila v dinamičnem nabavnem sistemu ravnal v nasprotju z določbami zakona, ki ureja javno naročanje, o naknadni vključitvi v dinamični nabavni sistem in o postopku oddaje posameznega naročila, pod pogojem, da je vrednost posameznega naročila enaka ali višja od vrednosti, od katerih dalje je treba javno naročilo objaviti v Uradnem listu Evropske unije, in da naročnik pri oddaji posameznega naročila ni upošteval obdobja mirovanja.

(3) Pogodba ali posamezno naročilo je nično tudi iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, ali drugih predpisih.

45. člen (ohranitev veljavnosti pogodbe)

(1) Sodišče lahko v primeru iz 2. do 7. točke prvega odstavka in drugega odstavka prejšnjega člena odloči, da pogodba kljub kršitvam ostane v veljavi, če ugotovi, da obstajajo prevladujoči razlogi, ki so povezani z javnim, obrambnim ali varnostnim interesom in zahtevajo, da se pogodba ohrani v veljavi. Sodišče pri tem upošteva vse okoliščine, kot na primer naravo in obseg javnega naročila, obseg že izpolnjenih obveznosti iz pogodbe, težo in pomen ugotovljenih kršitev ter druge okoliščine.

(2) Kot prevladujoč razlog, ki je povezan z javnim interesom in zahteva, da se pogodba ohrani v veljavi, se lahko šteje tudi ekonomski interes, vendar le izjemoma, ko bi posledice ničnosti pogodbe lahko pripeljale do nesorazmernih posledic za delovanje naročnika ali države. Ne glede na navedeno pa prevladujoč razlog, ki bi zahteval, da se pogodba ohrani v veljavi, ne more biti ekonomski interes, da se javno naročilo izvede. V ekonomski interes, da se javno naročilo izvede, so vključeni tudi:

- stroški, ki nastanejo zaradi zamud pri izvajanju pogodbe,
- stroški začetka in izvedbe novega postopka oddaje javnega naročila,
- stroški, ki nastanejo z zamenjavo izvajalca javnega naročila ali zaradi te izmenjave, in
- stroški pravnih obveznosti, ki nastanejo kot posledica odločitve o ničnosti pogodbe.

(3) Kot prevladujoč razlog, ki je povezan z obrambnim ali varnostnim interesom in zahteva, da se pogodba ohrani v veljavi, se šteje interes, da se izvedba širšega obrambnega ali varnostnega programa, ki je bistven za varnostne interese Republike Slovenije, zaradi posledic ničnosti pogodbe resno ne ogrozi.

(4) V primeru kršitve iz 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena lahko sodišče odloči, da se pogodba ohrani v veljavi, če je naročnik:

26. izvajal:

- postopek s pogajanjem po predhodni objavi zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila in skladno z zakonom, ki ureja javno naročanje, ni objavil obvestila o naročilu ali
- postopek s pogajanjem brez predhodne objave, pod pogoji, ki jih opredeljuje zakon, ki ureja javno naročanje,

27. na portalu javnih naročil objavil prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost in

28. upošteval obdobje mirovanja.

(5) Sodišče posreduje odločitve, s katerimi je iz razlogov prevladujočega javnega, obrambnega ali varnostnega interesa pogodbo kljub kršitvam ohranilo v veljavi, tudi ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, in pri tem navede razloge prevladujočega javnega, obrambnega ali varnostnega interesa. Ministrstvo, pristojno za javna naročila, o teh odločitvah enkrat letno obvesti Evropsko komisijo (v nadaljnjem besedilu: Komisija).

46. člen
(posledice ničnosti pogodbe po tem zakonu)

(1) Kadar sodišče ugotovi, da je pogodba ali posamezno naročilo nično ali da bi glede na 44. člen tega zakona moralo biti, posreduje Državni revizijski komisiji predlog za uvedbo postopka o prekršku iz 8. točke prvega odstavka 78. člena tega zakona.

(2) Če je pogodba ali posamezno naročilo nično in pogodbena stranka drugi ne more vrniti vsega, kar je prejela na podlagi take pogodbe ali posameznega naročila, ker to ni mogoče ali narava tistega, kar je bilo izpolnjeno, nasprotuje vnitvi, mora naročnik poleg izpolnitve obveznosti po zakonu, ki ureja obligacijska razmerja, nemudoma začeti postopek oddaje javnega naročila ali posameznega naročila, razen če predmeta javnega naročanja ne potrebuje več ali zanj nima zagotovljenih sredstev.

48. člen
(stališče Državne revizijske komisije do predmeta sodnega postopka)

Državna revizijska komisija mora sodišču na njegovo zahtevo in v roku, ki ga določi, podati stališče do predmetnega spora.

49. člen
(povrnitev škode)

(1) Odškodninska odgovornost za škodo, nastalo zaradi ničnosti pogodbe ali kršitve pravil javnega naročanja, se presoja po pravilih obligacijskega prava o odgovornosti brez krivde.

(2) Kdor meni, da je bil zaradi nezakonitega ravnanja naročnika v postopku oddaje javnega naročila oškodovan, lahko zoper naročnika vložijo tožbo za povrnitev škode. Kadar naročnik ni izvedel postopka oddaje javnega naročila, čeprav bi ga glede na zakon, ki ureja javno naročanje, moral, se povrnitev škode lahko uveljavlja s tožbo za ugotovitev ničnosti iz 42. člena tega zakona.

Šesto poglavje
POSTOPEK S PRITOŽBO

51. člen
(vložitev pritožbe)

(1) Če je v tem zakonu predvidena možnost pritožbe zoper odločitev naročnika v predrevizijskem postopku, se pritožba vložijo najpozneje v treh delovnih dneh od prejema naročnikove odločitve.

(2) Pritožba se vložijo neposredno pri naročniku ali pošlje po pošti priporočeno s povratnico. Lahko se vložijo tudi v elektronski obliki, če naročnik razpolaga z informacijskim sistemom za sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti pritožba podpisana z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

(3) Pritožnik mora kopijo pritožbe hkrati posredovati ministrstvu, pristojnemu za javna naročila.

53. člen
(odstop dokumentacije)

(1) Naročnik mora v treh delovnih dneh od prejema pritožbe pritožbo in vso dokumentacijo o postopku javnega naročanja skupaj z dokumentacijo iz predrevizijskega postopka odstopiti Državni revizijski komisiji. Dokumentacija mora biti odstopljena v izvorniku, popolna, kronološko urejena in opremljena s popisom dokumentov v zadevi.

(2) Če dokumentacija iz prejšnjega odstavka ni odstopljena v izvorniku, ni popolna, ni kronološko urejena ali ni opremljena s popisom dokumentov v zadevi, lahko Državna revizijska komisija v treh delovnih dneh od prejema pritožbe in dokumentacije od naročnika zahteva njeno dopolnitev.

58. člen
(preprečitev škode zaradi domnevne kršitve)

(1) Kadar Komisija uvede postopek popravnega mehanizma in v predmetnem postopku oddaje javnega naročila še ni bil vložen zahtevek za revizijo iz prvega odstavka 24. člena tega zakona ali tožba za ugotovitev ničnosti pogodbe ali posameznega naročila iz 42. člena tega zakona ali domnevna kršitev še ni bila odpravljena, mora ministrstvo, pristojno za javna naročila, nemudoma vložiti zahtevek za revizijo in v skladu s prvim odstavkom 19. člena tega zakona predlagati naročniku, da zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila.

(2) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, lahko naročniku predlaga, da zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila tudi v drugih primerih, ko Komisija uvede postopek popravnega mehanizma.

Osmo poglavje
DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA
(imenovanje in razrešitev predsednika in članov)

(1) Državna revizijska komisija ima predsednika ali predsednico (v nadaljnjem besedilu: predsednik) in štiri člane ali članice (v nadaljnjem besedilu: član). Mandat predsednika in članov je osem let in so lahko ponovno imenovani. V primeru predčasne razrešitve se novi predsednik ali član imenuje za osemletni mandat.

(2) Predsednik in člani imajo status državnega funkcionarja.

(3) Predsednika in člane imenuje in razrešuje Državni zbor Republike Slovenije na predlog svoje komisije, pristojne za mandate in volitve. Pristojna komisija objavi razpis za možne kandidate za predsednika in člane ter preveri ali prijavljeni kandidati izpolnjujejo pogoje za imenovanje. Pristojna komisija objavi javni razpis najmanj šest mesecev pred potekom mandata ali najkasneje v 15 dneh po predčasni razrešitvi.

(4) Pogoji, ki jih mora izpolnjevati predsednik ali član, so:

- državljanstvo Republike Slovenije in aktivno obvladanje slovenskega jezika;
- poslovna sposobnost in splošna zdravstvena zmožnost;
- dopolnjena starost 30 let;
- osebnostna primernost za opravljanje funkcije.

Predsednik in dva člana morajo imeti izobrazbo pravne smeri, pridobljeno po programu druge stopnje ali izobrazbo, ki ustreza pravni izobrazbi, pridobljeni po študijskem programu druge

stopnje, ostala člana pa izobrazbo druge smeri, pridobljeno po programu druge stopnje ali izobrazbo, ki ustreza izobrazbi, pridobljeni po študijskem programu druge stopnje.

(5) Za opravljanje funkcije predsednika in člana ni osebno primerna oseba:

- za katero se na podlagi dosedanjega dela, ravnanja ali vedenja utemeljeno sklepa, da funkcije ne bo opravljala strokovno, pošteno ali vestno ali da ne bo varovala ugleda Državne revizijske komisije, nepristranskosti in neodvisnosti odločanja, ali
- ki je bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje, zaradi katerega je podan razlog za razrešitev v skladu s sedmim odstavkom tega člena, ali
- ki je storila prekršek po tem zakonu ali po zakonu, ki ureja javno naročanje, o čemer je prekrškovni organ ali sodišče izdalo pravnomočno odločitev.

(6) Predsednik in člani morajo imeti vsaj šest let delovnih izkušenj na področju javnih naročil. Predsednik mora izpolnjevati še dodatni pogoj, da je opravil pravniški državni izpit.

(7) Predsednik in član je lahko predčasno razrešen, če:

- Državnemu zboru Republike Slovenije predloži izjavo, da odstopa,
- je pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja na zapomo kazen,
- je pravnomočno obsojen na neprostostno kazen zaradi kaznivega dejanja zoper premoženje, gospodarstvo, pravni promet ali uradno dolžnost in javna pooblastila,
- trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svoje funkcije,
- ne ravna v skladu z zakonom in ustavo ali
- je pravnomočno obsojen za prekršek po tem zakonu ali po zakonu, ki ureja javno naročanje.

65. člen

(način odločanja Državne revizijske komisije)

(1) V revizijskem postopku odloča tričlanski senat, razen če je zahtevek za revizijo vložen v postopku oddaje naročila male vrednosti, ko v postopku revizije odloča posamezen član Državne revizijske komisije.

(2) Če je predmet revizije javno naročilo, ki se oddaja po postopku oddaje naročila male vrednosti, in predsednik odloči, da gre za zahtevnejšo zadevo, v postopku revizije odloča tričlanski senat.

(3) V pritožbenem postopku odloča posamezen član Državne revizijske komisije.

(4) Način dela in imenovanje senatov podrobneje ureja poslovnik Državne revizijske komisije. Predsednik Državne revizijske komisije dodeljuje posamezne zadeve v odločanje v skladu s poslovníkom.

66. člen

(izločitev)

(1) Predsednik, član ali uslužbenec Državne revizijske komisije ne more odločati ali sodelovati pri odločanju o zadevi, če je z vlagateljem ali ponudnikom, zakonitim zastopnikom ali pooblaščenecem vlagatelja ali ponudnika ali z zakonitimi zastopniki, člani organov upravljanja ali nadzora vlagatelja ali ponudnika ali odgovornimi osebami naročnika v poslovnem ali sorodstvenem razmerju v ravni vrsti ali stranski vrsti do vštete četrtega kolena, zakonski

zvezi, čeprav je ta že prenehala, ali v zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni partnerski skupnosti ali svaštvu do vštetega tretjega kolena ali če so izpolnjeni drugi izločitveni razlogi, ki jih določa zakon, ki ureja pravdni postopek.

(2) Predsednik, član ali uslužbenec Državne revizijske komisije ne more odločati ali sodelovati pri odločanju o zadevi, če je neposredno ali prek drugih pravnih oseb v več kot pet odstotkih udeležen pri ustanovitelskih pravicah, upravljanju oziroma kapitalu vlagatelja, ponudnika ali naročnika.

(3) Predsednik, član ali uslužbenec Državne revizijske komisije ne more odločati ali sodelovati pri odločanju o zadevi, če je bil zaposlen pri ponudniku ali naročniku, pa od prenehanja zaposlitve še nista pretekli dve leti.

(4) Izločitev predsednika, člana ali uslužbenca Državne revizijske komisije lahko predlaga tudi naročnik, vlagatelj, izbrani ponudnik ali zagovornik javnega interesa.

(5) O izločitvi člana ali uslužbenca Državne revizijske komisije odloča predsednik Državne revizijske komisije. O izločitvi predsednika Državne revizijske komisije se odloči na občni seji Državne revizijske komisije, ki jo skliče in vodi član, ki nadomešča predsednika.

71. člen (taksa)

(1) Kadar se zahtevek za revizijo nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudb ali razpisno dokumentacijo, znaša taksa:

- 1.500 eurov, če so predmet naročila blago ali storitve in se javno naročilo oddaja po postopku oddaje naročila male vrednosti ali postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi;
- 2.500 eurov, če so predmet naročila gradnje in se javno naročilo oddaja po postopku oddaje naročila male vrednosti ali postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi;
- 3.500 eurov, če so predmet naročila blago ali storitve in se javno naročilo oddaja po odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, postopku s pogajanjem po predhodni objavi, postopku s pogajanjem brez predhodne objave ali konkurenčnem dialogu;
- 7.000 eurov, če so predmet naročila gradnje in se javno naročilo oddaja po odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, postopku s pogajanjem po predhodni objavi, postopku s pogajanjem brez predhodne objave ali konkurenčnem dialogu.

(2) V ostalih primerih znaša taksa dva odstotka od cene najugodnejše popolne ponudbe (z davkom na dodano vrednost) za sklop ali javno naročilo, vendar ne manj kot 500 eurov in ne več kot 25.000 eurov. Če se zahtevek za revizijo vloži pred odpiranjem ponudb, se višina takse iz tega odstavka odmeri od ocenjene vrednosti sklopa ali javnega naročila.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena znaša taksa 1.000 eurov, če se zahtevek za revizijo nanaša na:

- storitve iz Seznama storitev B ali Seznama storitev na področju obrambe in varnosti B,
- oddajo posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma,
- oddajo posameznega naročila v dinamičnem nabavnem sistemu ali
- javni natečaj.

(4) V posameznem primeru določi višino takse naročnik, upošteva pri tem prvi, drugi in tretji odstavek tega člena. Taksa se plača na ustrezen podračun, ki je v skladu s predpisom, ki ureja podračune ter način plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih

prihodkov, odprt pri Banki Slovenije za namen plačila taks za predrevizijski in revizijski postopek.

(5) Zahtevek za revizijo, ki ga vloži zagovornik javnega interesa, je oproščen plačila takse.

72. člen (vračilo in izplačilo taks)

(1) Vlagatelj je upravičen do vračila takse, če:

- ne vloži zahtevka za revizijo, čeprav je plačal takso za predrevizijski in revizijski postopek,
- se zahtevek za revizijo nanaša na postopek, ki nima narave postopka oddaje javnega naročila.

(2) Če vlagatelj zahtevek za revizijo umakne po prejemu naročnikove odločitve, s katero je bil zavrnjen njegov zahtevek za revizijo, in preden sprejme Državna revizijska komisija odločitev iz prvega odstavka 39. člena tega zakona, je upravičen do povračila polovice plačane takse.

(3) Zahtevek za vračilo takse vlagatelj naslovi na Državno revizijsko komisijo. V primeru iz prve alineje prvega odstavka tega člena se zahtevek za vračilo takse vloži v desetih delovnih dneh od plačila takse, v primeru iz druge alineje prvega odstavka tega člena v 20 delovnih dneh od prejema odločitve naročnika ali Državne revizijske komisije o zavrženju zahtevka za revizijo, v primeru iz prejšnjega odstavka pa v treh delovnih dneh od prejema naročnikove odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo.

(4) Kadar Državna revizijska komisija ugotovi, da je vlagatelj ne glede na opredelitev višine takse v pravnem pouku naročnikove odločitve o oddaji naročila plačal napačno višino takse, mora:

- vlagatelja pozvati k doplačilu ali
- ministrstvu, pristojnemu za finance, naložiti vračilo preveč vplačane takse.

(5) Ministrstvo, pristojno za finance, v skladu z predpisi, ki urejajo javne finance, na podlagi predloga Državne revizijske komisije izvede vračilo takse.

78. člen (prekrški)

(1) Z globo od 25.000 do 100.000 eurov se za prekršek kaznuje javni sklad, javna agencija, javni zavod in javni gospodarski zavod, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanje izkazuje prihodke, ki presegajo 8.800.000 eurov, ter pravna oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, ki kot naročnik:

29. kljub vloženemu zahtevku za revizijo sklene pogodbo z izbranim ponudnikom, čeprav mu zakon tega ne dovoljuje (prvi odstavek 17. člena tega zakona);
30. ne odstopi ali ne odstopi pravočasno predloga za zadržanje postopka oddaje javnega naročila (drugi odstavek 19. člena tega zakona);
31. vlagatelju ne posreduje predloga, s katerim Državni revizijski komisiji predlaga, da vlozeni zahtevek ne zadrži sklenitve pogodbe ali da se postopek oddaje javnega naročila ustavi ali da se v postopku oddaje javnega naročila zavrnejo vse ponudbe ali da se začne nov postopek javnega naročanja za isti predmet (drugi odstavek 20. člena tega zakona);

32. ne sprejme odločitve o zahtevku za revizijo (tretji in četrti odstavek 26. člena ter prvi odstavek 28. člena tega zakona);
33. zahtevka za revizijo ne posreduje izbranemu ponudniku, kadar mu to nalaga zakon (prvi odstavek 27. člena tega zakona);
34. Državni revizijski komisiji ne odstopi ali ne odstopi v roku zahtevka za revizijo ali vse dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila ali o predrevizijskem postopku ali pritožbi (prvi in drugi odstavek 29. člena ter prvi odstavek 53. člena tega zakona);
35. Državni revizijski komisiji na njen poziv v roku ne predloži odzivnega poročila (četrti odstavek 41. člena tega zakona);
36. stori kršitev, zaradi katere je na podlagi prvega ali drugega odstavka 44. člena tega zakona pogodba nična ali bi morala biti nična;
37. ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, v roku ne odstopi dokumentacije o postopku oddaje javnega naročanja ali ne predloži mnenja o domnevnih kršitvah prava Evropske unije (drugi odstavek 57. člena tega zakona);
38. ne upošteva ali izvrši odločitve Državne revizijske komisije ali če ravna v nasprotju z njeno odločitvijo (prvi odstavek 60. člena tega zakona).

(2) Javni sklad, javna agencija, javni zavod in javni gospodarski zavod, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanje izkazuje prihodke, ki ne presegajo 8.800.000 eurov, ter pravna oseba, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ni srednja ali velika gospodarska družba, ki kot naročnik stori prekršek iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z globo od 12.500 do 50.000 eurov.

(3) Samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki kot naročnik stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, se kaznuje z globo od 7.500 do 30.000 eurov.

(4) Odgovorna oseba javnega sklada, javne agencije, javnega zavoda, javnega gospodarskega zavoda, pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika, v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, ki kot naročnik stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, se kaznuje z globo od 500 do 2.000 eurov.

79. člen **(sankcioniranje hujših prekrškov)**

Če je narava prekrška iz 1., 8. in 10. točke prvega odstavka prejšnjega člena posebno huda zaradi višine povzročene škode ali višine protipravno pridobljene premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa ali njegovega namena koristoljubnosti, lahko prekrškovni organ izreče večkratnik globe iz prejšnjega člena, vendar izrečena globa za:

- a) pravno osebo, ki je v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, ne sme preseči vrednosti 300.000 eurov;
- b) oseba zasebnega prava, razen gospodarske družbe, samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ne sme preseči vrednosti 300.000 eurov;
- c) javni sklad, javno agencijo, javni zavod in javni gospodarski zavod, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki presegajo 8.800.000 eurov, ne sme preseči vrednosti 300.000 eurov;
- d) pravno osebo, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ni srednja ali velika gospodarska družba, ne sme preseči vrednosti 150.000 eurov;

- e) oseba zasebnega prava, razen gospodarske družbe, samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ne sme preseči vrednosti 150.000 eurov,
- f) javni sklad, javno agencijo, javni zavod in javni gospodarski zavod, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni bilance stanja izkazuje prihodke, ki ne presegajo 8.800.000 eurov, ne sme preseči vrednosti 150.000 eurov,
- g) samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ne sme preseči vrednosti 90.000 eurov,
- h) odgovorno osebo javnega sklada, javne agencije, javnega zavoda, javnega gospodarskega zavoda, pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika, druge osebe zasebnega prava, v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, ne sme preseči vrednosti 6.000 eurov.

80. člen
(globe v hitrem postopku)

V hitrem postopku lahko prekrškovni organ izreče globo v razponu, predpisanem v tem zakonu. Pri odločanju o višini globe se upoštevata teža prekrška in z njim povzročena škoda.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU /

VI. PRILOGE

